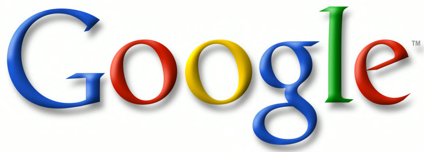

Google




SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE RI TS



LYKKENS BLÆNDVÆRK

Edvard Brandes:

Lervognen. Et Skuespil oversat fra Indisk.

Kongen og Danserinden. Et Skuespil af Kalidasa oversat fra Indisk.

Ushas og Ushashymnerne i Rigveda. En mytologisk Monografi.

Dansk Skuespilkunst. Portrætstudier.

Fremmed Skuespilkunst. Studier og Portræter.

Lægemidler. Skuespil i tre Akter.

Gyngende Grund. Skuespil i fire Akter.

Et Besøg. Skuespil i to Akter.

En Forlovelse. Skuespil i to Akter.

Et Brud. Skuespil i tre Akter.

Kærlighed. Skuespil i fire Akter.

Overmagt. Skuespil i fire Akter.

Under Loven. Skuespil i tre Akter.

Asgerd. Skuespil i tre Akter.

Muhammed. Skuespil i tre Akter.

Fra 85 til 91. En politisk Oversigt.

En Politiker. Fortælling.

EDVARD BRANDES

LYKKENS BLÆNDVÆRK

FORTÆLLING



KJØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1898

I.

Kragh kom ind og meldte, at der var en Dame ude, som vilde tale med Højesteretssagføreren.

Denne drejede Hovedet og saa' fra Skrivebordet, hvorved han sad beskæftiget, hen paa sin Fuldmægtig.

»Saa sent,« sagde han lidt ærgerligt, »vi skal jo straks lukke Kontoret.«

Og han saa' op paa Uhret, der var lige ved syv.

Men Kragh stod ubevægelig og betragtede sin Chef med en halvt høflig halvt ligegyldig Venten. Da han imidlertid endnu nogle Sekunder intet Svar fik, spurgte han:

»Skal jeg sige, at De ikke modtager flere Besøg — eller er optaget?«

Dog Højesteretssagfører Alexander Flemming kunde endnu ikke bestemme sig. Han saa' lidt ned paa sit Penneskaft, saa' op igen — saa smilte han flygtigt og lidt genert, blev atter alvorlig og sagde endelig helt smilende med et Forsøg paa et godmodigt og fortroligt Blink i Øjet:

»Er hun ung?«

Den Adspurgte gengældte ikke Smilet, men svarede med en kold, klar Stemme:

»Det er hun.«

»Naa, saa i Guds Navn, Kragh,« sagde Flemming leende, »lad hende saa komme, at vi kan se paa hende.«

Kragh bukkede let, gik tilbage til det ydre Kontor og aabnede straks efter Døren for en Dame, der kom ind med lette og sirlige Skridt.

Flemming bukkede og bød hende med en Haandbevægelse og et Værs'god tage Plads i den lille Sofa, hvor de Besøgende sad med Øjnene i Lyset, medens Flemming, naar han vendte sin Skrivebordsstol imod dem, selv sad i Skygge og kunde se sine Klienters Ansigter klart foran sig. Det var en Majaften, og ganske lyst endnu Klokken syv, men med

en hemmelighedsfuld Sitren i det dalende Sollys.

Damen satte sig og slog det ret tætte sorte Slør tilbage fra Ansigtet, og da Flemming gjorde en uvilkaarlig Bevægelse med Hovedet, spurgte hun hurtigt: »Maaske Højesteretssagføreren kender mig?«

»Bevares, Fru Baltzer, det vilde være mærkeligt andet,« svarede Flemming smilende og bøjede Hovedet høfligt.

Og ganske sikkert kendte han hende godt af Udseende, selv om han aldrig før havde været i Stue sammen med hende. Fru Baltzer var nemlig Skuespillerinde, berømt paa Grund af sit smukke Ydre, sin elegante Optræden og sin utvivlsomme Mangel paa Talent. Hendes Evneløshed konstateredes, hver Gang hun optraadte, af den samtlige Presse, men aldrig paa en uhyggelig eller ødelæggende Maade. Hvem kunde nænne for Alvor at gøre den unge Frue Fortræd eller skabe hende Ubehageligheder med hendes Direktør? Hendes Stemme var blid, næsten kælen; hendes Øjne ogsaa blide, lidt slørede, og hun fik let Taarer i disse smukke Dueøjne, for hun følte selv, at hun

ikke endnu havde slaaet igennem. I fem Aar, ja maaske lidt flere, havde hun kæmpet, men aldrig vundet Sejr. Og hun elskede Kunsten lidenskabeligt, sagde hun med sørgmodig Blidhed, og hun *kunde* ikke opgive Teatret. Hun haabede bestandigt, at det éngang skulde lykkes for hende, og alle, Forfattere, Journalister, Købmænd og Officerer, haabede det med hende — at sige naar de talte med hende derom. Uden hende var det en anden Sag. Da var man ganske sikker paa hendes Skønhed og ligesaa sikker paa hendes Umulighed. Og hele Byen havde sammensvoret sig om at holde paa hende og ikke tale ondt om hendes Talentløshed. Hun var *for* hjærtevindende — og det var dog altid en Fornøjelse at se paa hende: det nydelige Ansigt og den dejlige Figur.

Desuden maatte man have Agtelse for hende, saa store huslige Sorger hun havde at bære. Hun var gift med en fordrukken Skuespiller, som engang havde været Provinsens Løve og nu hørte til de forfaldne Genier i Kjøbenhavn. Hun, som var af god Familie, havde i sine Pigeaar set ham og forelsket sig i ham, da han spillede i Odense. Hun havde,

efter hvad hun fortalte, betænkt sig meget paa at gifte sig med ham, da hendes Familie fandt Partiet rædselsfuldt, men til Slutning havde hun givet efter for hans forelskede Bønner — maaske mere for sin egen brændende Forelskelse i Teatervæsenet, plejede hun at tilføje med en lille melankolsk Mine, naar hun fortalte dette Afsnit af sin tornefulde Livshistorie. Dog efter Ægteskabet forfaldt Baltzer mere og mere. Og hvad kunde det nytte, at han endnu fik Engagement ved de kjøbenhavnske Teatre endda paa ret gode Betingelser — for han betog ganske Publikum, naar han vilde bruge sin store smukke Stemme og sit Væsens Kraft — han drak jo alle Pengene op, gjorde de forfærdeligste Scener med sin Kone og tog end ikke Hensyn til deres søde lille Pige — et yndigt Barn paa ti Aar, altid nydeligt klædt maaske i lidt for kort Kjole. Naar Fru Baltzer gik ned ad Strøget med sin Lily ved Haanden — Fruen i sort Fløjl og Barnet i helt Hvidt — var der ingen, der ikke rørtes over denne Dag-og-Nat-Konstellation, som lyste af Uskyld og Sorg.

Saaledes sad nu ogsaa Fru Baltzer overfor Flemming som et Billede paa smagfuld Sørgmodighed, og ikke uden en vis Betagethed og en let Skælven i Stemmen spurgte han om, hvormed han kunde være Fruen til Tjeneste.

Ja, han maatte da først tilgive, hvis hun var kommen efter Kontortid, og takkende med en yndefuld Hovedbøjning for hans hurtige: »bevares, Frue!« fortsatte hun med flere Undskyldninger for det sene Klokkeslet, paa hvilket hun opsøgte ham. Men hun havde været til Prøve hele Formiddagen, saa maatte hun hjem til Middag, saa havde hun sit Barn, sin lille Pige, at læse Lektier med — Flemming smilte velvilligt til hendes Omtale af Barnet — og saa endelig havde hun styrtet herhen.

»Jeg har saamænd helt Hjærtebanken,« sluttede hun.

Flemming bad hende blot give sig Tid — han var aldeles ikke optaget — om hun blot vilde tillade ham at sige en Besked. Og han gik hastigt ud i det ydre Kontor og sagde til Kragh, at han og Kontoristerne godt kunde gaa og lukke af; han mumlede passende gnavent, at Besøget vist trak ud. Dermed

skyndte han sig ind til Fru Baltzer, der ventede med et lidende Udtryk i sine smukke Øjne.

Hun bad Højesteretssagføreren meget undskylde, at hun spildte hans Tid med denne Nervøsitet, men det kom saadan over hende med Hjærtebanken, naar hun var udenfor det dagligdags, enten nu hun skulde optræde overfor det frygtelige Publikum eller tale med en saa forfærdelig klog Mand, der naturligvis daarligt kunde forstaa eller interessere sig for hendes Smaakvaler — som forresten slet ikke var saa smaa.

Flemming svarede, hun maatte være forsikret om hans vaagne Interesse — desuden hvis Fruen vilde gøre ham den Ære at konsulere ham, var det da hans Pligt som Advokat at baade forstaa og interessere sig for hendes Anliggender. Han vilde forresten ønske for hendes Skyld og for sin egen da med, at han var kun halvt saa klog, som hun nu gjorde ham.

Ja, det vidste hun da, at ingen af alle de yngre Sagførere var saa fremragende som han. Det var ogsaa den almindelige Mening, og

forleden Dag da hun havde været i Selskab med Folk, paa hvis Dom hun troede ogsaa han vilde sætte Pris — der skulde han hørt!

Hun fortsatte ikke, skønt Flemming, hvem Blodet brændte let i Kinderne, saa' ud som en Kat, fra hvis Mund Mælkefadet bliver revet ligesom den har slikket sig om Læberne.

Hvad det da var, som saaledes beredte Fruen Plager?

Ja, det var en lang Historie! Og nu fortalte hun, at hendes Direktør indeholdt Gagen for hende paa den skammeligste Maade. Højesteretssagføreren maatte vide, at hun og hendes Mand — hun sukkede let — var engagerede sammen for en fælles Gage og at han kvitterede for begge, at Jørgen — hendes Mand — havde optaget store Forskud paa denne fælles Gage — at den stiltiende Forudsætning havde været, at hendes Toiletter skulde betales af Direktøren — at der den første Maj aldeles intet havde været til hende — at hun skulde paa en Tournée til Provinserne og Norge i Junimaaned — at hendes bedste Garderobe (her fik hun Taarer i Øjnene)' var pantsat — at hendes Mand havde en ulykkelig

Svaghed — at hendes lille Pige ikke *maatte* mærke noget hverken til Ulykke eller Nød — og at Direktøren ganske sikkert skyldte hende, hende personlig mange hundrede, hun troede omtrent tusind Kroner, og at blot hun fik dem, var hun hjulpen. Og hun havde haabet, at Højesteretssagføreren maaske kunde og vilde hjælpe hende.

Hun tilføjede ikke, at hun i alt kun havde tolvhundrede Kroner i Gage, saa at Sandsynligheden ikke talte for, at der endnu skyldtes hende de tusinde.

Men om hun havde tilføjet dette, vilde det maaske endda ingen Forskel gjort for Flemming: med saa stor Interesse havde han lyttet til hendes Fremstilling. Muligvis var han ikke ganske klar over Sagen, da hun var færdig. Men han var klar over, at hun var meget fristende som hun nu sad der, sluttet og bløk fra Hoved til Fod, og lod sine Øjne hvile i hans. Sænkede hun dem, gled hans Blik over hendes Skikkelse, standsede ved hendes Barm, dvælede omkring hendes Hofter, slog sig ned paa den lille Fod, der

stod fast helt fremme paa Tæppet, højvristet og smal og bestemt og iklædt det nydeligste Skind. Han var saa sysselsat med denne Topografi, at han ikke sansede meget af den smukke Frues Lidelseshistorie. Bestandig steg den Tanke op hos ham, hvormeget man egentlig turde vove overfor hende; hvor let et Bytte hun vel var; om han var en Nar, der ikke stoppede Munden paa hende og talte et helt andet Sprog — eller om han da baade vilde opføre sig som en Sjover og som en Dumrian. For egentlig var der ingen, som sagde noget ondt om Fru Baltzer. Ingen angreb hendes Ære og hendes Dyd; tvertimod: hun kom sammen med det gode Selskab — naa, det gjorde da egentlig alle Skuespillerinder ved Bazarer og lignende — dog ingen vidste noget om hende, og alle roste hendes Agtværdighed og beklagede hendes Ulykke.

Og alligevel! Alligevel som hun sad der i den smagfulde Dragt — tailormade — var hun lidt for elegant. Han var vis paa, at Kjolen var foret med Silke og at Underskørtet var af samme Stof — for en ulykkelig sørgende Hustru var

det dog en egen Martyrklædning. Naa, hun var jo Skuespillerinde.

Men hun talte om Penge og Penge — og det var jo Vrøvl med den Kontrakt. Vilde hun have Penge af ham — kunde han tilbyde direkte? Han kunde jo begynde med at sige hende, at hun næppe havde en Øre til Gode hos den grusomme Direktør — saa vidt da han kunde forstaa.

Dog da Fru Baltzer endte med Haanden under sin Barm, undertrykkende paany sin nervøse Hjærtebanken, og Flemmings Øjne fulgte Haanden, svarede han ikke saaledes. Derimod bad han hende bringe sig Papirerne, saa skulde han gennemgaa dem og nok »nappe« Direktøren, hvis der var nogen Mulighed — han forstod saa godt, at den Art Affærer var saare pinlige for en Dame.

Ja, det var netop Sagen. Og hun var jo alene. Jørgen — atter sukkede hun let — tog sig ikke af sligt, og hun kendte ingen Forretningsmand. Ja én kendte hun vel, men ham vilde hun ikke henvende sig til, skønt han vel nok kunde og vilde hjælpe hende.

Flemming saa' ret forvirret paa hende og begyndte at henstille til hende, om hun dog maaske hellere vilde —

Men hun afbrød ham. Nej, nej, hun kunde saamænd godt sige ham, hvad eller rettere hvem det var. Det var en Ungdomsven af Jørgen, en meget rig og formaaende Mand her i Byen, Højesteretssagføreren kendte ham godt — det var Direktør Carl Duncker —

Aa jo sikkert, Flemming kendte ham udmærket godt, Duncker var en Ven af ham — eller om de end ikke var Venner, de kom da meget sammen —

Ja, hun vidste det.

Og hun vilde ikke gaa til Duncker, som ganske sikkert —

Nej, nej — hun *vilde* ikke have ham ind i disse Affærer. Duncker var hendes Mands Ven — ikke hendes. Og — det var nu saadan en Følelse hos hende — hun vilde ikke være den rige Direktør Dunckers Protegée — ja han kunde maaske ikke forstaa det?

Men Flemming forsikrede meget ivrigt, at han forstod det saa fortræffeligt, skønt hans Forvirring i Virkeligheden var stigende — for

hvorfor Pokker gik hun ikke til Duncker, naar han var den fordrukne Jørgens Ungdomsven? Var hun da Dyden og Finfølelsen selv — tailor-made i Silkeskørt!

Det bankede paa Døren, der førte til Yderkontoret. Paa Flemmings: »Kom ind!« viste Stuepigen sig i Døren, men trak sig hurtigt tilbage, da hun saa' en Dame. Dog Flemming kaldte hende ind, hvorpaa Pigen meddelte, at Fruen havde bedt hende sige til Herren, om han, hvis han havde Tid, vilde komme ind i Stuen, da der var Fremmede —.

Flemming afbrød hende og fik hende ud igen. Dog Fru Baltzer havde allerede rejst sig med mange Beklagelser over, at hun havde taget hans kostbare Tid. Hendes Ærinde var jo ogsaa sagt.

Hun vilde gaa ud gennem Yderkontoret, men Flemming holdt hende tilbage og viste hende en nemmere Vej, nemlig gennem et lille Inderværelse til den anden Side, hvorfra der var direkte Udgang til Trappen.

Flemming gjorde hende opmærksom paa, at man ad denne Vej kunde komme usét ind til ham, hvis han i Forvejen vidste, nogen

vilde besøge ham. Hun bøjede Hovedet let til Svar.

Det var en ganske lille Stue, møbleret med gode, store Sofaer og Lænestole, halvt et Rygevægelse og halvt et Boudoir.

»Hvilken nydelig Stue,« udbrød Fru Baltzer, da hun passerede igennem den.

»Jeg kalder den Gruben,« sagde Flemming leende, »det er her jeg grubler, naar jeg trækker mig tilbage baade fra Kontoret og Familien.«

»Aa — jeg troede Faldgruben!«

Fru Baltzer vendte sig ved Døren imod ham og sagde med et yndigt Smil:

»Saa haaber jeg paa Dem!«

Flemming blev atter helt betaget som hun stod der, høj og rank, og satte sine Øjne ind i hans. Blodet fór ham til Hovedet.

»Stol paa mig,« sagde han næsten ømt.

Hun nikkede smilende og rakte ham Haanden; den var ganske lille og ligesom krøb ind i hans som et lille kælent Dyr. Et Sekund tænkte han paa at gribe hende i sine Arme — i det næste aabnede han Gangdøren for hende, og Fru Leontine Baltzer skred ham smilende forbi og forsvandt.

Flemming stod ganske betuttet tilbage. Havde han baaret sig ad som en Torsk? Naa, det var jo da kun et første Møde. Sødmen kunde komme senere. Men han var lige ved at falde i Tanker over Fru Baltzer og Jørgen og Duncker — saa huskede han, at han jo skulde ind til sin Kones Fremmede.

II.

Inde i Dagligstuen sad Fru Flemming og passiarede med sin Veninde, Fru Annette Duncker. Maaske dog inderst inde den blide og stille Fru Bertha havde forvaret sig imod at betragte den noget larmende og meget flotte Fru Duncker som sin Veninde. Men de traf hinanden hos saamange Bekendte — kom ogsaa til hinandens Selskaber — og Fru Duncker havde med saa stor Iver sluttet sig til hende, omgav hende med en saa uhyre Beundring, at Fru Bertha maatte blive venlig stemt overfor denne Kærlighed, selv om hun havde ønsket den mindre støjende. Fru Duncker kom med Hest og Vogn og hentede hende baade til Butiksærinder og Køreture, gav hende Raad med Hensyn til Dragt og Møbler og Mad — og

Fru Duncker *var* praktisk — og endelig overlæssede hun de to smaa Drenge, der var Fru Berthas Glæde, med Gaver og Elskværdigheder af alle Slags. Fru Duncker var selv barnløs, og hun rent forgudede disse to forkælede og uartige Drenge, der næsten saa' fordærvede ud i deres kokette Dragter og saare villigt modtog hendes Kys og Kærtegn og Gaver.

Ogsaa nu sad hun med dem tæt op ad sig. Den ene laa paa Gulvet op ad hendes Ben, og den anden, der sad i Sofaen ved Siden af hende, laa ind over hende og legede med Kniplingerne om hendes Kjoles Udskæring.

Fru Duncker var en lille, ganske lys Dame. Hendes Haar var gulhvidt og hendes Hud var af en matbleg hvid Farve, saa fin og skær, at den letteste Berøring satte røde Mærker. Hun plejede leende at paastaa, at naar hun stødte sig paa den ene Side, blev hun ikke blot gul og blaa og rød dér, men ogsaa paa den anden Side af Kroppen. Dog var hun fuldstændig sund og stærk, ikke en Smule *tendre* trods denne sin Skærhed.

Hun var uhyre smal om Livet men bred over Brystet. Hun lod ingen være i Tvivl om denne hendes Fylde saalidt som om hendes Hvidhed. For hun var altid nedringet — og nedringet indtil Halvnøgenhed, saa hvis hun bøjede sig frem eller paa anden Maade kom i Bevægelse, saa' det truende ud til en Overskridelse. Overskridelse var et staaende Udtryk i Kresen, og Fru Annette kendte det godt, men lo højt deraf. Forresten skete der aldrig noget; og der var heller ingen mere, der forargedes over hendes Nedringethed: den hørte nu engang med til Selskabslivet som Is til Middagen.

Ogsaa denne Aften var hun da nedringet. Hun kom fra et Middagsselskab og skulde i et Aftenselskab, men Middagen havde været saa forfærdelig kedelig og Aftenen tegnede til at blive Middagen lig, og derfor var hun henrykt, da hun havde faaet den vilde Idé at gaa tidligt fra det ene Sted og komme sent det andet og derved vinde en Time hos sin søde Bertha og sine to elskede Bamser, som var til at spise op. Og hun aabnede sine Læber for

et saa stort Svælg, at det virkelig saa' ud som hun magelig kunde sluge de to kolde Drenge, der lignede et Par hvide Selleristængler.

Hun fortalte, imedens hun kælede for og klappede Drengene, højlydt og leende om Selskabet: hvem der havde været, hvad de havde spist, hvordan Damerne havde været klædte og hvad der var bleven snakket om.

Fru Bertha hørte paa med et venligt Smil. Det *var* morsomt. Fru Annette fortalte livligt, alligevel morede det ikke Fru Bertha saa særdeles. Sagen var den, at hun egentlig ikke brød sig stort om kjøbenhavnsk højere Selskabsliv, saalidt som om nogen Luksus eller Pynt. Hun tænkte altid med en vis Vemod tilbage paa den Tid, da Flemming ikke tjente saamange Penge men kneb sig igennem med en lille Aarsindtægt og var glad, naar der kom Subsidier fra hendes Forældre, som dengang levede endnu. Saa havde de arvet Forældrene, og saa var det gaaet fremad med Kæmpeskridt. Dog naar hun nu sad i deres elegante Værelser, selv fin og velopvartet, saa tænkte hun paa deres lille Lejlighed i Kannike-

stræde, der savnede baade Lys og Luft. Men Flemming var dengang altid om hende, og de gik lange Spaseretureammen, og han fortalte hende hver en Ting, der hændte ham, og beskrev hver en Klient, han fik, og søgte at forklare hende sine Forretninger. Og selv om hun forstod saare lidet deraf, var hun dog uhyre interesseret, fordi hun følte det som hun havde Lod i hans Arbejde for deres Liv og Lykke. Nu boede de i Stockholmsgade og havde store Værelser og Altaner og Centralopvarmning — men ikke megen Varme dem imellem. De talte lidet sammen, og aldrig fortalte han hende noget om sit Arbejde. Den blide Fru Bertha tog sig dette meget nær.

Og saa kom der endnu en Ting til. I forrige Tider var Flemming ærgerrig. Han havde Planer om at tage Del i det politiske Liv, og han var ivrig for at sætte hende ind i sine fremskredne Idéer. De gik absolut mod det herskende Partis Meninger og prædikede næsten Revolution. Og Fru Berthas Hjærte bankede derved. Hun havde som ganske ung forelsket sig i den smukke Alexander Flemming, der var en udmærket Danser paa sine lange

Ben og som snoede en pragtfuld gul Moustache med en aristokratisk Haand. Han var ogsaa livlig og elskværdig. Selv efter deres Bryllup — hun blev gift til atten Aar — avancerede han stadigt for hende, lige til han blev en Art Verdenserobrer, en Cæsar, en Alexander. Hun forgudede ham, hun nærmede sig ham altid knælende. Men nu — efterhaanden var det kommet — havde han tabt Helteglorien for hende. Hvis han ogsaa nu var ærgerrig, saa var det paa en anden, helt anden Maade end dengang, og heller ikke i Ærgerrigheden tog han hende med. Hendes Forelskelse var i sin Tid gaaet over til Forgudelse, nu havde Forgudelsen veget Pladsen for en lidt forskrækket eller urolig Venlighed og Tjenstvillighed.

Og imens Fru Bertha hørte paa den smukke Annette Dunckers livlige Tale, maatte hun sige til sig selv, at hun vilde staa sig ved at ligne sin Veninde, der tilbades i Kresen og som befandt sig saa saare vel. Man kunde ikke paa denne dejlige Ansigtsteint opdage mindste Spor af Bekymring, endsige af Smerte: ikke en Taare havde blot svagt furet den fine

Kind, ikke en tung Tanke rynket den sarte Hud ved Øjenkrogene. Medens Fru Bertha, naar hun saa' sig i Spejlet — hun var dog kun otteogtyve Aar — mødte et lidt træt Ansigt og lidt kummerfulde Øjne.

Skønt netop om hendes Ydre rumsterede Fru Duncker bestandigt. Hun blev ikke træt af at prise Venindens Hebe-Ansigt og -Figur. Bertha skulde blot pleje sig lidt mere, passe sin Skønhed, soignere sig saadan som det nu var Skik og Brug. Og det vilde ogsaa den gode Flemming sætte Pris paa. Mandfolkene var nu engang saadan — de vilde have Frugten i Silkepapir, saa troede de, at den var langt finere.

Netop Dagen i Forvejen havde Fru Duncker tvunget sin Veninde til at købe en elegant Morgen- eller Aftenkjole — en Slags Peignoir af luftig Silke, hvis Klædelighed hun priste stærkt. Den var hentet ind og atter taget ud, da Flemming viste sig i Døren.

Hans Ansigt opklaredes, da han saa' hvem Gæsten var. Han kom temmelig gnaven fra sit Kontor og ventede sig nærmest kedelige Fremmede — og da han saa', den lille Frue i

al hendes Nedringethed, hilste han galant og smilende.

»Hvad for noget, De her, smukke Dame, og i al denne Pragt! Og Gemalen — hvor er han henne? Kommer han maaske senere?«

»Naa, saa De tror, at De skal beholde mig her i Aften — nej, det bliver der intet af. Pligten kalder — jeg maa herfra.«

Og med samme Livfuldhed som før udviklede nu Fru Duncker sin Vandring fra den ene Selskabs-Ørken til den anden med denne Oase paa Midtvejen. Og hun beskrev atter Selskabet og fandt den villigste Tilhører i Flemming. Og naar han ikke helt hørte efter, kom det blot af, at hans Blik hæftedes paa denne straalende Gorge, ved hvilken hans ene Søns Hænder legte som Smaafisk i et bølgende Hav. Han blev nervøs ved Synet og afbrød pludselig Fru Dunckers Ordstrøm, idet han i en temmelig skarp Tone henvendte sig til Bertha:

»Min Gud, Bertha, skal da Børnene ikke i Seng? Klokken er jo straks ni!«

»Saamange,« udbrød Fru Duncker, »saa maa jeg nok afsted — og Bamserne i Seng.«

De to kælne Drenge betragtede Faderen med uforstilt Mishag og ytrede ingen Lyst til at gaa, skønt Moderen straks vilde føre dem bort. Men Flemming kommanderede dem saa barsk for anden Gang, at de knurrende rejste sig. Fru Duncker smilede til dem med et lille underfundigt Sideblik til Flemming og sagde huldsaligt trøstende:

»Skynd jer nu lidt, Bamser, saa skal jeg komme ind og give jer et Godnatkys, naar I er puttede i Visselullerne.«

Og i Forventning om denne Løn gik de to Drenge, puffende til hinanden, ud med Moderen bag sig.

Fru Duncker nikkede efter dem, saa' paa Flemming og sagde smilende:

»Gestrenger Vater!«

Flemming, der var lidt flov, svarede først, at hun og Bertha ogsaa forkælede Drengene altfor urimeligt, og da han vilde bort fra dette Emne, spurgte han paany om hendes Mand.

Han havde været hos Prinsen til Middag og skulde i Forretninger om Aftenen. Hun maatte gaa alene som en Enke — hvorover hun forresten ikke beklagede sig, tilføjede

hun leende og skød de nøgne Skuldre op fra Kjolen.

Da sagde Flemming:

»De er dog overordentlig smuk, Frue!«

»Jeg — nej, der tager De Fejl — jeg er bare godt paaklædt.« Og da Flemming med et lille Smil saa' hen til hendes Halvnøgenhed og de truende Overskridelser, raabte hun:

»Fy skam Dem — jeg véd hvad De tænker paa.«

»Jeg tænker slet ikke, Frue,« sagde Flemming indsmigrende, »jeg beundrer blot.«

»De skulde beundre Deres Frue, skulde De — hun fortjener det. Men — nu skal De se hende! Vi har købt en Peignoir, som er fortryllende.«

Og da Bertha i det Samme kom ind, paalagde Fru Duncker hende indstændigt, at hun skulde vise sin Mand det nye Klædningsstykke, der rent vilde bringe ham fra Sans og Samling.

De to Ægtefæller smilte forlegent — hvad der syntes at more Fru Duncker usigeligt. Dog derpaa kom hun i stor Aktivitet med at løbe ind til Drengene for Godnatkyssets Skyld, med at samle sine Sager sammen og sige

Farvel til Bertha og træffe Aftaler med hende for de kommende Dage. Endelig indhyllede hun sig i en pragtfuld Aftenkaabe, der saa' ud som Purpur og Hermelin og drog afsted, ledsaget af Flemming, der maatte følge hende ned for at kalde paa Kusken, som kørte frem og tilbage i Gaden. Hun gik foran ham nedad Trappen med en Sky af god Parfume i sit Spor. I Gadedøren stod de et Øjeblik, indtil Vognen kom forbi og Flemming raabte Kusken an.

Da hun skulde stige ind, drejede hun sig om til ham og sagde med det hvide Ansigt tindrende vendt imod ham:

»Skade, Flemming, at De ikke skal ind i Byen nu — saa kunde jeg kørt Dem, hvorhen De vilde.«

»Selv en lang Vej — selv til Verdens Ende?«

Han var bleven bleg og skælvede i Stemmen.

Hun lo højt og haardt:

»Selv den længste Vej — jeg skaaner ikke mine Heste.«

Nu sad hun inde i Vognen, en atlaskforet lun Landauer, der lignede en Juvelæske.

Der var intet for Flemming at gøre uden at lukke Døren omhyggeligt efter hende, sige Kusken Besked og hilse med Hatten til Farvel, medens hun smilende og nikkende lagde sit Ansigt til Ruden.

Og saa satte de muntre og stærke Heste i rask Trav.

Flemming stod og saa' efter hende, der nu gallaklædt kørte til nye Mandfolks begærlige Øjne — saa' efter hende — tænkte han — som han havde set efter Fru Baltzer.

»Jeg er et Æsel,« sukked han, »mellem to Knipper Hø.« Men han vidste, at Lignelsen ikke passede, da intet af de to Knipper stod til hans Raadighed, selv om han vilde vælge. Skønt — hvorfor Pokker sagde Fru Duncker det om den længste Vej, og hvorfor Satan krøb Fru Baltzers Fingre saadan omkring i hans Haand?

I disse Tanker naaede han op til sin Bolig. Han gik først ind i sit Kontor og ryddede sin Pult. Han syntes, at Parfumen efter Fru Baltzer endnu kunde mærkes i Stuen, og lukkede et Vindu op. I det Samme kom han til at tænke paa, at det dog var underligt, naar

hans Fuldmægtig ikke havde sagt til ham, at det var Fru Baltzer, der stod udenfor. Skulde han virkelig ikke have kendt hende? Ja, hun havde jo Slør for. Men dog, naar hun havde talt med ham? Naa, maaske Kragh ikke kom videre i Teatrene!

Han gik saa over til Dagligstuen. Der fandt han ikke sin Kone, men derimod Parfumen efter Fru Duncker. Han gjorde en utaalmodig Grimasse, satte sig hen til Bordet, tog en Kop Te, som Pigen bragte ham, og greb en Avis. Men han kunde ikke læse med Opmærksomhed. De to Kvinder, han lige havde set, var paa Siden af ham og plagede ham og irriterede alle Nerver. Han drak sig en ny Kop Te, forsøgte atter Avisen, satte sig tilbage i Stolen og tænkte paa, om han skulde gaa sig en Tur og prøve, hvad en natlig Spaseretur ud ad Vesterbros Varietéer kunde bringe.

Af disse Grublerier vækkedes han ved, at Døren aabnedes og hans Kone traadte ind og gik lidt forlegen hen imod ham. Hun var i den nye Peignoir, en Pragtgenstand af rosenrød Silke og blegrødt Musselin opheftet og

strammet — hvad der sikkert havde klædt Fru Duncker og forvandlet hende til en Markise fra Pompadourtiden. Bertha saa' ikke rigtig søvant ud i denne Sengkammerpynt, og idet hun gik hen til Flemming, følte hun sig helt svimmel tilmode.

Han havde kunnet hjælpe hende over Dybet, hvis han havde rakt hende en Haand — hvis han kærligt havde draget hende til sig. Men han, der reves ud af sine Drømmerier, saa' nærmest forbavset paa hende — at hun, hans Kone optraadte her om Aftenen til Teen uden nogen paaviselig Grund saa brusende udstafferet!

»Det var den Peignoir, Alexander,« stammede hun rødmende under hans Blik.

»Ja, den er jo nydelig,« sagde han med et Tonefald, som han forsøgte at gøre venligt. Han talte som til et Barn.

Deres Øjne mødtes. Og da Fru Bertha saa' hans fuldkomne Ligegyldighed for hendes Dragt og den Skønhed, som den tilhyllede — eller afhyllede, blev hun først bleg og dernæst blussende rød. Hun følte sig som den uværdigste Kvinde, der vilde lokke med Silke og

uanstændig Pynt. Hun kunde skreget højt af Rædsel over, hvad han kunde lægge i denne hendes Adfærd, og hun følte sig grusomt ydmyget og ussel overfor ham. Hvad maatte han tænke?

Han tænkte imidlertid kun, at den Peignoir ikke klædte hende, men at den sikkert vilde klædt Fru Duncker eller Fru Baltzer fortryllende, og da hun vendte sig for at gaa ud af Stuen, tænkte han endvidere, at hvis en af disse to Damer var gaaet fra ham i den Dragt, skulde han hurtigt fulgt efter hende.

Nu blev han siddende.

Fru Bertha derimod gik ind i sit Toiletværelse og tog Silken af og sin blaa Morgenkjole paa. Medens hun skiftede, blev hun stram i Ansigtet og nogle Taarer løb ned ad hendes Kinder. Hun forstod nu i Aften, at Flemmings Kærlighed til hende var død for altid.

Men den røde Silkedragt hængte hun ind i sit Klædeskabs mørkeste Krog.

III.

Flemming tog Fejl: hans Fuldmægtig havde straks kendt Fru Baltzer, hvem han som alle Kjøbenhavnere havde set hundrede Gange paa Scenen og paa Gaden. Men han havde bare ikke gidet sige hendes Navn til Flemming. Han ærgrede sig over dette hendes Besøg hos den galante Advokat, der for Tiden var moderne og i Skuddet og havde Ry for baade at være en *smart* Forretningsmand og for at nyde alle Livets Behageligheder. Han ærgrede sig over at se den slanke Fru Baltzer indtage sin Plads i Triumftoget — i den sejrrige Alexanders Triumftog, hvor Fru Baltzer saa udmærket kunde figurere som en pragtfuld græsk Kurtisane.

Han ærgrede sig paa Vejen hjem — han boede ude i Valdemarsgade — fordi han kendte

Baltzer særdeles godt. Den ulykkelige Skuespiller hørte til Kraghs lille Kres. Man tilgav ham hans Drukkenskab, fordi han var en saa inderlig god Fyr, der aldrig havde gjort noget Menneske Fortræd og som oven i Købet saa' forstandigt baade paa sin og paa andres Kunst. Om Skæbnen havde været ham lidt gunstigere, vilde han staaet ved Siden af de Bedste. Nu drak han al Energi op og kunde blot tjene Brødet ved engang imellem at tordne løs med den prægtige Stemme, Naturen havde indsat i hans stærke Legem, som ikke mange Aars Drikfældighed havde faaet Bugt med. Han var fri for alt Skuespillerskaberi og foragtede Teaterværsenet grundigt, og han befandt sig rørende vel mellem de Par Venner, der kom hos Kraghs. De holdt af ham, fordi de forstod, at han var et fortvivlet Menneske og at hans Ulykke skrev sig fra den smukke Fru Leontine, skønt ingen af dem rigtigt begreb Forholdet. Thi Baltzer talte aldrig om sin Kone, sagde aldrig et bebrejdende Ord om hende — og alligevel kunde det ikke hænge saadan sammen, som den offentlige Mening, takket være Fru Baltzers elegante Martyrskab, éngang for alle havde af-

gjort: en fordrukken Mand, der ruinerede Familie og Hjem.

Kragh vidste, at han vilde finde Baltzer hjemme hos sig; thi det var hans Kones Fødselsdag, og Husets faa gode Venner mødte for at gratulere og spise til Aften. Og det generede ham at træffe Baltzer uden at turde sige ham, at han lige havde lukket hans Kone ind til Flemming. Ikke for det: Fru Baltzer kom aldrig til Kraghs, kendte dem overhovedet ikke. Men dog vilde det være det naturligste, om han uden videre kunde fortælle det til Baltzer. Skønt hvad betød dette Besøg? Maaske slet ingenting.

Hum, det kunde han nu ikke indbilde sig selv. Han kendte sin Principal og forstod, at saadant et Aftenbesøg af Fru Baltzer vilde sætte hans Blod i Bevægelse. Kontoret var ikke uvidende om Principalens Tilbøjeligheder, saa' baade de Damebreve, der ankom, og de Damebesøg, der aflagdes, og var klar over Betydningen af de Spasereture, de Forretningsbesøg, de smaa Dagsrejser, der hyppigt lagde Beslag paa Flemmings Tid. Hele Kontoret morede sig med at se Flemming tage visse sirlige Breve ud af

Bunken med en ligegyldig Mine — hele Kontoret saa' ned i Papirerne, naar Damerne kom ud efter Besøgene og Flemming anstrengt stivt gelejdede dem til Døren — hele Kontoret smilte indvendigt, naar Fru Flemming vovede sig ind for at lade sin Mand minde om den længe ventende Middagsmad.

Dog Kragh smilede ikke. Naar Fru Bertha talte til ham med sit blide, lidt triste Udtryk, og hendes Hebeskikkelse viste sig for ham i dens rørende, næsten barnlige Ynde, saa bankede hans Hjærte uvilkaarligt hurtigere. Hun betog ham ved sin Ro og sin Blidhed — maaske ogsaa fordi han forbitredes paa hendes Vegne over Mandens Utroskab. Skønt *han* var den rette til at være moralsk indigneret overfor Flemming — han som selv netop ved disse Tanker forsyndede sig mod sin egen Kone.

Hans Ansigt formørkedes yderligere, mens han tænkte paa Forholdet til hende. Det var dog forfærdeligt med Ægteskab: han og Melitta var komne til hinanden med den største Forelskelse og den inderligste Samfølelse. Deres Forlovelsestid, deres første Ægteskabsaar havde været uden Skyer — og de havde da heller ikke

senere vekslet et ondt Ord og endnu herskede den inderligste Fortrolighed imellem dem. De var Venner, saa gode Venner, at de næsten altid tænkte og følte ens — selv om hun saa' mere lidenskabeligt og energisk, han mere træt og tvivlende paa mange Ting. Men Forelskelsen, den var borte — og det føltes saa rædselsfuldt. Af dem begge, skønt de undsaa' sig ved at sige det til hinanden. De havde fælles Sovekammer som i Ægteskabets første Dage. Men da var hver Aften en Fest, og hver Nat, naar de var komne i Seng, var det Skik, at den unge Kone lagde sig tæt hen til sin Mand med Hovedet til hans Bryst — i sin egen Krog, som hun kaldte det, og der laa hun en Stund, mens de passiarede, indtil hendes Øjne faldt i. Det var deres bedste Time, og den unge Kone paastod, at hun hele Dagen glædede sig til »sin Krog«.

Hvor det var længe siden! Det havde varet til deres lille Pige, Dorothea, skulde fødes. Saa var det begyndt en kort Stund igen, indtil Melitta om Sommeren var rejst hjem til sin Fader, der ejede en lille Gaard i Jylland, og da hun kom tilbage og Barnet var inde hos

dem og fordrede megen Pasning, var Krogen forsvunden for stedse. Og nu! Nu var de næsten forlegne ved det fælles Sovekammer, især efter at Barnet, som nu var fem Aar, var flyttet ud.

Hvorfor var han egentlig kommen til at tænke paa alt dette i Aften? Jo, fordi han tydeligt huskede sin Kones første Fødselsdag i Hjemmet. De havde villet være ganske alene — og det havde været én stor Lykke, fra Melitta slog Øjnene op om Morgenen, indtil hun lukkede dem i sin Krog om Aftenen. De havde været ellevilde den Dag begge, og til Middag havde han været i Kjole og hun i sin Brudedragt — aa, Himmel, hvilken Fryd!

Og nu var det forbi — uigenkaldeligt forbi. Nu kunde Melitta og han ikke mere bede hinanden til Middag, og nu fejrede hun en stille Fødselsdag mellem Husets Venner, der alle beundrede hende og som ikke var hverken ham eller hende utilpas, selv om de sad nok saa længe ud paa Natten.

Men det var den fælles Skæbne: Elskov og Ægteskab — Ild og Vand. Selv om man kæmpede som en druknende, det hjalp

ikke — man kunde ikke holde Glæden vedlige under denne faste trygge Besiddelse.

Hvorfor han da skulde være saa arrig over Flemming? Flemming var jo egentlig en brav Fyr, pokkers flink og elskværdig, klog og hæderlig — blot om sig og en Smule snobbet. Naa, Herregud, hvordan skulde han blive anderledes? Men Fru Flemming — hun var som en Skovsø, stille, næsten slumrende, gemmende al Verdens Fred.

Og i den Indsø var Flemmings Glød slukket.

Han rystede Tankerne af sig, gik ind i en Butik og købte nogle Blomster til sin Kone, inden han drejede om ad Valdemarsgade. Da han næsten var hjemme, saa' han Gadens store Politibetjent, der stod og talte med et opfikset Pigebarn. Synet af denne Betjent irriterede ham altid. Det var en høj Karl med et brøsigt Udtryk i det svære Tyreansigt. Alle Distriktets Handlende erlagde ham deres Tribut, alle Distriktets Piger skælvede for ham og var ham til Tjeneste. Han tog det alt som selvfølgeligt og betragtede de uafhængige Beboere med uforskammet Mistænksomhed. I

hvert Fald indbildte Kragh sig det. Han havde fattet et fuldstændigt Had til denne Karl, der syntes ham at repræsentere de mest brutale og mest uindskrænkede Samfunds-magter — Betjenten var ham den væbnede Urets Symbol. Kragh passerede forbi ham og Pigebarnet og ærgrede sig over ikke at kunne gribe ham paa fersk Gerning. Han havde endog den Fornemmelse, at Betjenten saa' uforskammet efter ham.

»Aa, jeg ærgrer mig ogsaa over alting i Aften,« sagde han til sig selv, da han gik ind ad Gadedøren.

IV.

Da han med Blomsterne i Haanden traadte ind i Stuen, fandt han Husets Venner forsamlede.

De var tre i Tallet.

Nærmest ved Fru Kragh sad Thurø, der var juridisk Kandidat ligesom Kragh, men ernærede sig som Journalist. Han talte meget ivrigt og sprang fra den ene Ting til den anden. Men han interesserede sig ogsaa for al Ting, for Politik baade hjemme og ude, for alle Literaturens Afskygninger, for alle Kunstens Ytringsformer, for Teatre og Sport og for alle Mennesker, han kendte og ikke kendte. Og i alting tog han et Standpunkt, hvilket han forsvarede, som om det gjaldt hans Liv, men ogsaa temmelig hurtig glemte helt igen. Og som han

rigtigt selv forstod og sagde: han interesserede sig for alting og drev det til ingenting. Han fik ligesom ikke Tid til støt Arbejde, skønt han ingenlunde var doven. Han manglede Originalitet, men skrev altid klart og hæderligt, undertiden pudsigt, om hvad der faldt for. Et var sikkert: han havde altid den *gale* Mening — den man ikke skulde have, den modsatte af Autoriteternes. Og det hjalp ham heller ikke frem.

Han var en lille grim Fyr, allerede halvgammel, skønt han kun var nogle og tredive Aar, paa Alder med de andre i Kresen.

Hans Forelskelser kom og svandt ligesaa hurtigt som hans Interesser. Han flammede den ene Dag og havde glemt Genstanden den næste. Maaske døde Kærligheden saa hurtigt, fordi den ikke blev gengældt. Men alt var Stemning hos ham, næsten intet Vilje eller fast Idé — undtagen hans Sandhedskærlighed.

Han var ogsaa altid forelsket i Fru Melitta, forsaavidt som hun syntes ham en tilbedelsesværdig Kvinde, men det vilde aldrig et Sekund være faldet ham ind at sige et Ord til hende derom. Han *maatte* være forelsket i en saa

smuk Dame, naar han kom hyppigt sammen med hende, og han var som hjemme hos Kraghs og optraadte som en Art Onkel til den lille Dorothea.

Tæt ved hende sad for sig selv Baltzer og betragtede med urokkelig Alvor og Interesse Barnets Leg med sine Dukker. Det var det yndigste Barn man kunde se: fuldkommen smuk af Ansigt og Skabning og med et henrivende Udtryk af barnlig Munterhed. Hun smilte og lo altid — men blev der sagt hende et strængt Ord, ja var der kun hos hendes Forældre en lidt haardere Betoning end ellers, saa styrtede hendes Taarer frem og hun græd som et fortvivlet lille Menneske. Og aldrig kunde hun blive uartig eller plagende, fordi hun altid helt kunde sysselsætte sig selv. Hun var ikke afhængig af noget Ydre, af nogen Voksen — hun levede sit eget Liv i en Verden, som hun skabte ny for sig selv, Time efter Time. Hun forstod straks alle Eventyr og Historier paa sin egen Maade og indførte alle Personer, virkelige og fantastiske, i den store Komedie, som hun uafbrudt opførte for sig selv. Og bestandigt agerede hun med den

yderligste Alvor Fader og Moder, Prinsesse og Kusk, Tommeliden og Menneskeæderen — eller som hun udtrykte det: Enneskemæderen. Thi hun sagde endnu en Mængde Ord galt og ingen rettede hende: alle fulgte hende støt i det af hende sammen med Moderen dannede Sprog, der klædte hende fortryllende.

Hun var just ifærd med *Enneskemæderen,* hvis Rolle hun engang imellem tildelte Baltzer uden dog at forlange nogen Virksomhed af ham. Alligevel forstod han det nok og gik ind i Rollen — deltog i Barnets Leg og glemte undertiden ligesom hun de andre og deres Samtale for hendes Fantasispil. Han saa' Skikkelser for sig — han efterfølte deres Stemninger — han spillede dem — ligesom Dorothea gjorde. En enkelt Gang gav han hende med sagte Stemme et Raad, som hun uden at spørge fulgte, medens hendes bevægelige Ansigtstræk udtrykte de Følelser, som hun tillagde sine Personer og som atter afspejlede sig i hans Mimik. Det var en hel Undervisning i Skuespilkunst, som han, det ganske nedbrudte Geni, gav hende, der muligvis var et Talent i den allerførste Spiren.

Dog samtidigt lyttede han ogsaa efter Samtalen. Han deltog aldrig i den undtagen med et enkelt Udbrud af Beundring eller Harme, men han fulgte udmærket med — til Trods for at han ustandseligt drak. Foran ham stilledes straks en Flaske Whisky og en Sifon, hvilken sidste ombyttedes af Tjenestepigen, naar den var tømt. Det gik sjældent paa, thi hans Grog var stærk. Han blev dog ikke fuld paa nogen uhøvisk eller for andre ubehagelig Maade; han holdt sig rolig og stiv, indtil han pludselig blev saa døddrukken, at han ikke kunde sige et Ord og næsten heller ikke gaa.

Som han sad der og vendte sit sorgfulde Ansigt mod Barnet, var han et Billede paa menneskelig Elendighed — ikke uden en vis Storhed. Han var høj, havde været overordentlig smuk, og i det røde Ansigt, ned over hvilket der faldt rige Lokker af sort Haar, glimtede der baade Lune og Forstand.

Men naar han optraadte, viste han ikke sit Talent. I Almindelighed var Rollerne ogsaa i saa usle Stykker, at hans gode Smag væmmedes ved dem. Derimod kunde han undertiden for Vennerne fremsige Brudstykker af

Roller eller af Digte, som han i fordums Dage havde lært, med den sjælfuldeste Naturlighed og med den fineste Beregning af kunstneriske Virkemidler. Altid tragiske Ting. Løjerligt var det, at hvad han fremsagde eller spillede allerbedst var Ingeborgs Afsked i *Dronning Margareta* efter Olafs Død — han lagde Surdin paa sin smukke og store Stemme og blev til den unge norske Pige, hvis Vers han endog deklamerede med en ganske let norsk Akcent, der klædte dem nydeligt. Han fremsagde, selv naar han var fuld, Ingeborgs Afsked med samme Følelse. Overhovedet var det jo vanskeligt at træffe ham ædru.

Endelig den tredje af Husets Venner, Andreas Frahm, var Kunsthistoriker. Han var egentlig altid paa Rejse, men blev altid ganske kort borte. Han havde næsten intet offentliggjort, men besad store Samlinger af Fotografier, Kobberstik, Optegnelser og Dagbøger. Han fik ofte saa brændende Lyst til at se et Maleri eller en Statue, at han øjeblikkeligt pakkede Kufferten og tog afsted. Han hadede Kjøbenhavn, hvor ingen god Kunst var at se — og elskede samtidigt Byen for den Ro, som han

fandt i en lille Villa, som han ejede ude i Valby. Der levede han for sig selv med sine Samlinger og sin gamle Tjenestepige og paastod, at man kun i sit Fædreland kunde leve mageligt og behageligt — ellers havde han forlængst bosat sig i Firenze eller Paris. Men hvad skulde man gøre med det forbandede fremmede Sprog, som man aldrig kunde lære at tale? Hvis man endda havde én at rejse med! Og denne ene maatte være en Kvinde, thi han var fuldkommen upraktisk og kunde ikke undvære, at alt husligt indrettedes for ham.

Trods alt kunde han ført en meget fredelig Tilværelse, hvis ikke én Ting var kommet til. Han var nemlig en lidenskabelig Fritænker. Han sysselsatte sig ellers ikke med Politik og Samfundsspørgsmaal, men han blev næsten Politiker af fritænkersk Overbevisning. Han var ikke blot selv uden Religion, men han hadede al Religion, af sin inderste Sjæl. Saa fanatisk, at han endog hadede den, som den fremtraadte i de store Kunstneres Værker. Hans Teori var den, at Religion var Aandens ubetingede Ødelæggelse, al Lykkes og Friheds Fordærv; udryddede man blot den, svandt alle

Onder med det Samme. Men nu var jo Ulykken, at han i sin egen, højt elskede Kunst paa alle Punkter mødte den forhadte Religion. Han bortforklarede den, saa godt han kunde, idet han paastod, at de Mesterværker, der fremstillede religiøse Emner, aldeles ikke skyldtes nogensomhelst religiøs Følelse hos Kunstneren. Men Beviset var ikke altid let. Og han irriteredes uafladeligt ved denne evigt fremrykkende Armé af Madonnaer og Jesusbørn og Engle og hellige Mænd, der truede ham paa alle Kanter og oversvømmede Reolerne i hans Bibliotek.

Han fablede bestandigt om, at han vilde skrive et Værk imod Religionen i Kunsten, men han kunde ikke faa en ordentlig Plan lagt. Han vilde prædike et nyt Korstog — det vil sige et Tog imod Korset. Men overalt, hvor Interesser og Studier førte ham hen, rejste Korset sig sejrrigt overfor ham — i Kirkerne, i Museerne, paa Udstillingerne.

Han fandt i sit Had en trofast Forbundsfælle i Fru Melitta. Hun havde selv løsrevet sig fra Barnetro og Kirkelighed, havde alene gennem Læsning udviklet sig, skønt hun var

begyndt som grundtvigiansk farvet Troende. Paa Egnen, hvor Faderens Gaard laa, var Alle Grundtvigianere. Frahm havde faaet sin Opdragelse af sin Fader, en gammel Romafarer af en Maler, en arg Kætter, der næsten spyttede, naar han saa' en Præst. Men Fru Melitta var selvopdragen, kun styrket ved Samlivet med sin Mand. Og nu, da al stolt Politik var strandet i Danmark, da alt var rodet ud i Ævl, forenedes Vennerne i et lille Haab om, at Fritænkeriet, befriet for politiske Hensyn og Forbindelser, kunde begynde en ny Kamp. Men Haabet var ikke stort, og de var næsten ligesaa mistrøstige som forbitrede.

Fru Melitta holdt Modet bedst oppe, fordi hun overhovedet altid var modig. Hendes Natur var at tage fat, holde fast, styrte sig frem, gaa i Brechen, slide sig op. Hun besørgede Hus og Barn og Syning og endda nogle Romanoversættelser, der betaltes daarligt — heldigvis havde hun nemt til Sprog — alt med samme uopslidelige Kræfter. Hun var aldrig i helt daarlig Humør og kunde altid med et Ryk bringe sig i en livlig Stemning, men der var dog med Aarene kommet noget tungt over

hendes Sind. Al Livets Glæde skulde for hende udgaa fra Barnet, thi imellem hende og Kragh var alt godt, men intet fuldt af Lykke. Og ganske sikkert elskede hun Barnet, saa hun ligesom følte denne Kærlighed udvide sit Hjærte — men hun kunde ikke leve paa denne Følelse alene. Med et Suk, der undertiden blev til Rynker i hendes smukke lave Pande, sagde hun sig selv, at hun dog var for ung til blot at være Moder. Og hun blev mere og mere Moder for alle sine Omgivelser. Hun var Moder for sin Mand, ikke Hustru — hun var Moder for det store Barn Baltzer — hun var Husmoder for Thurø, der intet andet Hjem kendte end hendes — og mest af alt var hun moderlig Veninde for Frahm, der egentlig aldrig gjorde andet end rejse fra og til hende. Han spurgte hende til Raads om alle sine Anliggender og det var hende, der havde indrettet den hele Villa for ham. Selv den gamle Tjenestepige, der var saa bidsk som en Lænkehund, rettede sig ærbødigt efter Fru Kragh, der var flink og praktisk og økonomisk i enhver huslig Sag.

»Sikken et Par Hænder, der sidder hinner

paa Skafterne,« mumlede den gamle beundrende hen for sig.

Og det *var* et Par dejlige Hænder. Frahm blev aldrig træt af at beundre dem. Store skøntformede Hænder, der altid levede, altid tog varmt og fast. Hænder, saadanne som norditalienske Malere havde tegnet paa deres skønneste Madonnaer, naar disse holdt om Jesusbarnet. Og Frahm fortvivlede med en komisk Sorg. Thi selv Fru Kragh lignede mest af alt en norditaliensk Madonna med den lave Pande under det sorte Haar, der laa glat trykket mod Tindingerne, og med det blege, lidt haarde Ansigt. Hovedet var ganske lille og Skuldrene brede. Der var dem, der fandt noget mandhaftigt hos Fru Kragh, hos hvem det kvindeligt Bløde unægteligt var traadt tilbage. Hun vilde heller intet gøre for at tage sig ud — hun pyntede sig aldrig — gik rank uden Spor af Koketteri — og saa' ud for sig med alvorlige, næsten truende Øjne. Naar hun da ikke blev helt overgiven og tumlede sig med Barnet i de vildeste Løjer, som fik den Lille til at juble af Himmelfryd.

Nu sad hun og hørte paa Thurø, der raste over den indre Missions Udbredelse og

svor paa, at saa slemt havde det aldrig været i Landet. Han var i Færd med at give talrige Eksempler herpaa, just da Kragh traadte ind, og fortsatte uden at lade sig forstyrre. Kragh gav sin Kone Blomsterne, for hvilke hun takkede med et venligt Smil fra sine helt klare Øjne, og rakte de andre Haanden, indtil han naaede Dorothea. Han løftede den Lille op til sig, og hun slog Hænderne om hans Hals og trykkede ham til sig og puttede sig helt ind til ham. De to elskede hinanden — ingen kunde tvivle derom, og han gav hende hviskende mange kærlige Navne, medens hun ogsaa hviskende fortalte ham om Enneskemæderen. Hun havde nu afgjort, at det var Baltzer, som indtog denne frygtede Stilling i Samfundet; og som han sad dér, rød og tragisk, kunde han nok se ud til det.

Thurø kunde længe vedblevet med sine Udviklinger, som de alle hørte paa med en betinget Interesse — fordi Missionens Magt var saa selvfølgelig og Modstanden saa haabløs — hvis ikke Frahm pludselig havde givet sig til at sige ham imod med den største Hidsighed.

Han paastod, at den indre Mission ikke var en Smule mere ødelæggende end alt det andet — tværtimod, almindelig Højkirkelighed og Grundtvigianisme var værre, fordi begge gav sig Udseende af at respektere Kultur. Skulde der være Religion, saa var dog den allerraaeste den forholdsvis bedste, fordi den tillod et Haab om, at fritænkerske Mennesker kunde opstaa og samle sig. Der gaves et enten—eller, og intet udenfor dette. Og jo sortere *enten* var, des mere Haab var der om et lyst *eller*. Og forresten var det Hele umuligt, saalænge der fandtes denne idiotiske Respekt for Præster og Kirker. Fritænkerne gjorde jo altid Undskyldning for deres Angreb paa Religionen og erklærede ydmygt, at man ikke burde spotte eller latterliggøre eller ødelægge andres Tro. Ja, hvorfor i Alverden skulde man ikke det? Netop *det* skulde man. Havde man nogensinde hørt, at en Præst gjorde Undskyldning, naar han angreb Fritænkerne? Og oven i Købet optraadte disse fede og dovne Præster altid, som om de forsvarede sig mod mægtige og lumske Fjender, der snart vilde ødelægge Religion og Moral og Sædelighed,

hvis Præsterne ikke passede paa. De havde tolvhundrede Kirker og Hundredetusinder af Kroner til deres Raadighed og skreg op som Martyrer. Og alligevel holdt selv en fornuftig Fyr som Kragh paa Folkekirken og troede, at denne store kalkede Grav afværgede den værste Fanatisme. Fejlregnet! Nej, tage Pengene fra dem, det vilde hjælpe — herhjemme gav saamænd ingen synderlig Penge til en Privatreligion — og indrette Kirkerne til Teatre og Koncertsale — —

De andre hørte lidt trætte ogsaa paa denne Tale, der kom noget stakaandet og snublende — for ogsaa den kendte de. Og de følte, at de alle sad her saa magtesløse, som var de Fanger og ikke frie Mennesker. De kunde ikke slaas med Titusinder — og en og hver havde sin Pæl i Kødet. Baltzer var et ødelagt Menneske — Thurø forvirret og splittet — Frahm uproduktiv, trods sin Flid — Kragh en Mismodig, der éngang havde drømt stærke Drømme og nu lidet resigneret blot arbejdede for Dagen.

Samtalen var ved at dø hen, og Kragh spurgte da sin Kone, for at komme over det

døde Punkt, om de ikke skulde spise til Aften — han var sulten.

»Aa! Undskyld,« svarede hun, »jeg har helt glemt at fortælle dig, at Onkel Buttenschøn kommer iaften.«

»Hvad for noget?«

Og alle saa' lidt forfærdede ud.

»Sagen er,« forklarede Fru Melitta, »at Onkel Buttenschøn i Morges sendte mig en meget smuk Præsent, skønt det kun var Papir. Saa gik jeg op med Dorothea og takkede ham. Og da erklærede han, at han, trods al Svaghed, vilde komme til Aften — ikke spise men drikke et Glas Vin, hvis vi undte ham det — og se lidt paa de naragtige Idioter, der plejede at være her.«

Og næppe havde Fruen endt denne Forklaring, førend det ringede paa Døren. Hun gik hurtigt ud for at lukke op for Kaptejn Buttenschøn.

V.

Den Mand, der kom ind i Stuen, saa' ualmindeligt gnaven og bidsk ud. Tresindstyve Aar gammel haltede han frem paa et stivt Ben. Gigten sad ham i Kroppen. Han havde været Løjtnant i den danske Marine og siden faret til Koffardis som Kaptejn, da han Gud hjælpe sig ikke kunde holde ud ligesom de andre Idioter at sejle mellem Korsør og Kiel uden anden Beskæftigelse end den at læse Brevkortene ombord. Han havde tjent sig Penge paa sine Farter og engang været gift med en udenlandsk Skønhed, som var død for mange Aar siden. Nogle sagde, at han havde slaaet hende ihjel, fordi hun koketterede med hele Besætningen fra første Styrmand til Kahytsdrengen; andre sagde, at han kun havde været

heldig med at sætte hende i Havn just dér, hvor gul Feber rasede værst. Børn havde han ikke, og for sin Formue havde han købt sig en Livrente, der tillod ham at leve ret luksuøst og tilfredsstille sin Lyst til den dyreste Mad og Drikke. Saavidt han da kunde for sin Leversygdom. Den pinte ham forskrækkeligt; dog talte han nødigt derom, fordi han frygtede for at have Kræft i Leveren. Og han vilde ikke dø. Han sagde ofte, at han alligevel ærgrede sig over at have købt den Livrente, fordi det kunde saadan moret ham at drille sine Udarvinger, Nevøer og Niecer, med at leve forfærdeligt længe, og, naar han engang døde, intet at efterlade dem — medens de nu i Forvejen vidste Besked.

Hans magre gule Ansigt saas hærget af Sygdom og Arrigskab under nogle spredte Totter hvidt Haar. Store buskede hvide Øjenbryn hang ned over to luende Katteøjne.

Et af de faa Mennesker, han kunde lide, var hans Søsterdatter Melitta. Han havde en ustyrlig Lyst til at drille og haane de Folk, som han kendte eller traf. Paa Forhaand

hadede han alle Mennesker, fandt at de var enten Idioter eller Slyngler, naar det var Mandfolk — Idioter eller Tøse, naar det var Fruentimmer. Gamle Damer var altid Idioter og unge altid Tøse. Men han var sky overfor Melitta. Hun var hverken dum eller flanet og saa sikker, at han forstod, hun vilde vise ham Døren — i hvert Fald aandeligt — hvis han tillod sig den mindste Uartighed. Derfor holdt han sig i Skindet og var høflig, næsten anerkendende overfor hende — venlig mod den lille Pige, som var »snydt ud af Næsen paa hende og naturligvis ogsaa var saadant et Rivejærn«. Men iøvrigt skældte og smældte han mod alt og alle og var især fuld af Spot over Landets offentlige Mænd og politiske Storheder. Og han gjorde ingen Forskel paa Rangspersoner og andre. Selv Ministre behandlede han med samme uforstyrrelige Haan:

»Den Æsel — den Stik-i-Rend af en snottet Embedsjæger — den studedumme Staldkarl — de er Gud hjælpe mig til at grine sin Mave itu af — og saa er de Ministre — og i Uniform, oven i Købet med en Slire — de er Satan fortære mig saa hæslige, at jeg ikke turde

vise dem til en frugtsommelig Kone — og saa tror de, at de betyder noget — at de er store Mænd, fordi de regerer over halvfjerde Kontorist og skændes med et Folketing af kartoffelædende Seminarister og svedne Bønderbæster — sikken en Komedie« og hans gule Ansigt fortrak sig i Grin.

Dog ganske uudtømmelig i Skældsord og Vittigheder blev han, naar han kom ind paa sit specielle Felt, nemlig det militære. Hans Foragt steg, medens han talte og berustes af sine Ord, til en Lavine, der skyllede alt overende, Hæderlighed, Mod, Forstand, Humanitet — skyllede alle smaa og store Dyder bort fra Flaadens og Hærens Officerer. Han brølte af Grin, naar han tænkte paa en Sekondløjtnant, der indeksercerede sine Bønderkarle — han skoggerlo som Lucifer over de Officerer, der modtog Returkommission paa Kanoner fra Krupp — han efterlignede, saa godt hans stive Ben tillod det, de Flaadens Kaptejner, der spankulerede op og ned ad Dækket paa de Krigsskibe, der viste Flaget — »de viser Flaget, hvem Fanden bryder sig om at se det — fra Island til Vestindien — viser Flaget til de solgte

Negere, det er den Onde knuse mig himmelsk« — og naar han naaede til Ministrene, blev han næsten alvorlig af djævelsk Haan. Han nævnte dem ved Fornavn — man havde altid den Fornemmelse, at han havde været Kammerat med alle højere Embedsmænd, civile og militære, i hele Landet — og erklærede højlydt, at Peter X og Søren Y var de værste Sjofelister og Vigtigmaas'er, der nogensinde havde faaet Lov til at sætte deres skidne Fødder paa ordentlig Jord, og at man langt hellere skulde taget et Par regederlige Tyveknægte fra Vridsløselille end disse Klodsmajorer.

»Skal man bestjæles af saadanne otte kgl. danske Jammerligheder, kan man saagu forlange, at de gør deres Rapserier og Fedterier uden alle disse elendige Dikkedarer med Kongens Ret og Fædrelandets Vel, der Gud hjælpe mig hænger mig i Halsen som mugne Æg.«

Men derpaa grinte han højlydt over, at den ene af disse otte »var bleven Elefant«:

»Tænk her i Landet, hvor vi Gud hjælpe mig ikke har andre Elefanter end de almindelige Borgmestre og Birkedommere — og nu gaar de andre syv og er rasende over, at de

ikke ogsaa kan blive Elefant til Kongens Gebo'rsdag. Ministeriet kan s'gu styrte paa dette Elefant-Spørgsmaal, bedre end paa noget andet.«

Man var straks gaaet til Bords, da Kaptejnen var kommen. Han blev placeret ved Siden af Fru Kragh, der skulde fungere som Lynafleder; paa hendes anden Side sad Dorothea. Thi i Anledning af sin Moders Fødselsdag havde den lille Pige faaet Lov til at blive oppe og spise med de Voksne. Hun havde sovet om Eftermiddagen og sad nu med straalende Øjne og en Tallerken fuld af Mad, uhyre artig og sød og munter, klinkede med og »hilste« paa alle Herrerne.

Buttenschøn havde begyndt med at erklære, at han aldeles ikke skulde have noget — »Gud velsigne dig, Melitta, jeg har ingen Komave, jeg spiser ikke otte Gange om Dagen som andre brave danske Mænd«, men det morede ham saa uhyre at se unge Mennesker spise. Melitta smilte og sagde, at det jo var dejligt, da hun havde en udmærket Appetit, og lidt efter bemærkede han saa, at der ikke kunde være Tvivl om, at Folk altid spiste langt mer end de behøvede og havde godt af. De

fleste Sygdomme kom af denne Mavens uhyre Overanstrengelse. Man talte om Overbebyrdelse i Skolerne, men Hjærnen den taalte s'gu nok, hvad de sølle Lærere puttede i Ungerne — nej, Maven, min Fa'er, den staar som en Tromme, saadan æder alle disse Borgerbørn.

Melitta saa' smilende ned til Dorothea. Hvis den Tale var beregnet paa hende, maatte den siges at forfejle sin Hensigt. Vist nok havde Barnet smaa Portioner af alle Slags paa sin Tallerken, men hun rørte dem ikke — hun legede med dem og benyttede dem i sin aldrig ledige Fantasi. Af nogle Ord, som hun hviskede til Baltzer, fremgik det, at hun var en *Pinsesse*, der sad fangen i et Taarn og som smaa Dværge havde bragt forskellig Mad i smaa Fade; dog turde Fangevogteren ikke se det. Baltzer gik ogsaa ganske op i Situationen og var blot ikke rigtig klar over, hvorvidt *han* var Fangevogteren eller denne repræsenteredes af en stor Sukkerskaal, som Barnet sagtelig havde skudt frem for sin Tallerken.

Buttenschøn, som fulgte Melittas Blik, bøjede af og mente, at naturligvis *maatte* man

spise — det var jo en Nødvendighed — hvorimod drikke! »Ja, Skaal, Hr. Baltzer« — og han løftede sit Glas og drak med den Ulykkelige og skulde videre, da Melitta erklærede, at drikke var godt, og i hvert Fald skulde hendes Skaal drikkes, hvad alle smilende og gærne gjorde, lykkelige over denne Digression.

Dog Buttenschøn lod sig ikke saaledes stoppe Munden paa. Han talte altid, for det første, fordi han holdt af at høre sig selv tale, for det andet, fordi det kedede ham at høre andre tale. Han gav undertiden overdaadige Middage hjemme hos sig, og da talte han uafbrudt, fra Gæsterne kom til de gik, og holdt ustandseligt Taler ved Bordet. Han plejede at udbringe en Skaal for hver enkelt af de tilstedeværende med en Række af udsøgte Ondskabsfüldheder, paa hvilke han forberedte sig mange Dage i Forvejen.

Nu tog han Anledning af Baltzers Nærværelse til at tale om Teater, hvad der satte en Skræk i Skuespilleren, som frygtede det Øjeblik, da den malitiøse Kaptejn skulde stikke sin Harpun i ham eller — hvad der var endnu

værre — skulde tage Sigte paa hans Kone. Dog Buttenschøn begyndte ved et af de andre Teatre, hvor han for nylig havde aflagt et Besøg:

»Gud hjælpe mig, om jeg nogensinde har set saadant Skaberi. Der er en Barbersvend, der danser om paa Tæerne — han gør sig lækker som Elsker. Og saa en Primadonna! Hun er saa skindmager som en gammel Kylling og saa rynket som et Lem paa Almindeligheden, med store Fedtklumper i alle Rynkerne, og hun gaar og gør sig yndig og fniser og svanser — og hun vækker uhyre Passioner hos Barbersvenden, der skummer som sin egen Sæbe — og ogsaa Publikum lod til at finde hende højst bedaarende — og Fanden danse mig: den sultneste Matros, der ikke havde sét Havn paa fire Maaneder, vilde betakket sig —«

»Nok sagt,« indskød Fru Melitta, »nu skulde Onkel heller spise et Stykke Kylling — jeg har faaet dem hjemmefra.«

»Hjemmefra — ser man det! Det er altsaa ikke Pap-Kyllinger, som det meste af, hvad man spiser.«

»Nej, disse var levende.«

»Ja og laa i en Kurv og snakkede sammen,« indskød Dorothea, der endelig forstod noget af hvad Onkelen sagde.

Han gav sig til at spise, og Selskabet aandede op. Ingen var egentlig uenig med ham i synderlig Grad, og han var slet ikke kedelig for en kort Stund, men man trættedes alligevel som ved en Brændevin, der kradsede altfor stærkt i Halsen.

Man begyndte da at tale om andre Emner, om Dagens Nyt og Avisernes Artikler. Men i samme Nu som Ordet Blad nævnedes, skød Buttenschøn Kyllingen fra sig og satte Dampen op med uformindsket Styrke. Han øjnede en sikker Lejlighed til at ramme Thurø. Og han faldt over dennes Blad som en Ulv over sit Bytte, flængede i det med Tænderne og sugede Blodet af det. Han boltrede sig i de latterligste Trykfejl, skreg op med de ravgaleste Oversættelser, haanlo over journalistiske Uheld og vilde ende med et Grundangreb imod Bladets Tone, Aand og Stil, da Melitta atter standsede ham:

»Men, kære Onkel, er det ikke en Smule latterligt af dig, at du spilder en saa uendelig

Mængde Tid, som du jo *maa* gøre, med at gennempløje Artikler og Nyheder og Anmeldelser, som du alle finder lige rædsomme? Hvorfor læser du Bladet?«

Kaptejnen skuttede sig — det er dog Fanden til Fruentimmer, tænkte han; dog højt svarede han:

»Ja hvad, man skal jo læse noget til Kaffen — og Papir maa man jo have i Huset.«

Men han tog dog igen fat paa Kyllingen.

Saa gav Frahm sig til at tale om, hvor Vejret havde været nydeligt den Dag og hvor smukt der allerede var i Frederiksberg Have —

Og atter slap Kaptejnen Kniv og Gaffel:

»Frederiksberg Have — javel, javel! Men har De set, der er endnu et helt Parti afspærret for Publikum? Afspærret med uhyre Jærnkæder! Og ved De hvorfor? Fordi Frederik den Sjette drak The dér! Gud forlade mig, det er sandt. Har De kendt saadan Usselhed? Og dog, hvad er det mod Kongens Have! Der gives den ene Plet Træer i hele den stinkende By! Og hvad saa? Først tager man den halve Del af til Frugthave for Kongen —

har De hørt det? For at Kongen kan faa Pærer — som han nok forresten ikke faar — det skal være Vildthandler Møller, der faar dem — men for disse tre Møgpærers Skyld afstænger de den halve Del af Haven med Verdens grimmeste Stakit for de Godtfolk, der selv betaler hele Redeligheden. Naa og saa den anden halve Del! Af den tager de en Tredjedel til Eksercerplads — som om de Fjotmatiser ikke kunde eksercere ude paa Raadhusmarken ved Latrinerne. Og den anden Tredjedel tager de til Blomsterhave — for hvem? Jeg tror s'gu for Christian den Fjerde — for hvem Fanden kan ellers have Fornøjelse deraf? Dog dér maa Folk heller ikke gaa — under Dødsstraf, tænker jeg, og der er min Sandten ogsaa en Bro med Slaa og Bolt og Jærnlænker — ligesom i Fre'sbe'r Have. Saa er der tilbage en Tredjedel af en Halvdel —

»— altsaa en Sjettedel,« indskød Thurø.

»— ganske rigtigt, mærk Dem det til Deres næste Artikel — altsaa en Sjettedel til-tilbage, den er omgivet af skidne Huse, og inde i den er anbragt smaa Nødtørftsanstalter, der leverer en velsignet Parfume. Der leger saa

Ammerne med Soldaterne, mens Børnene skriger. Og dermed sørges for frisk Luft til den store Befolkning. Ja det er Gud hjælpe mig til at grine sin Mave itu af —«

Han var nu saadan paa Gled, at ingen vidste, hvordan han mere kunde standses — da hævede Fru Melitta pludselig sin Haand og sagde: »Tys!«

Buttenschøn standsede forbavset — men Melitta pegede smilende paa Barnet.

Dorothea var faldet i Søvn. Hun havde det saadan, at midt som hun syntes livligst, tilsløredes hendes Øjne og hun gav sig til at vikle sine lange Krøller om sine smaa Fingre. Naar hun begyndte at *spinde* — som hendes Moder kaldte det — saa var Dorothea færdig med den Dag. Hun havde nu *spundet* lidt, saa havde Søvnen overvundet hende, og hun havde uden et Ord ladet sit Hoved glide ned paa Baltzers Skød. Der sov hun trygt med et Smil om Læberne og aandede ganske let — og de, der betragtede hende, trak Vejret sagte og smilede til Barnets uskyldige Ynde. Der var ikke Lyde paa hendes Legeme, ikke Brist i hendes Natur. Og da Melitta bøjede

sig over hende, tænkte Frahm paa alle de Jesusbilleder, som han forgæves førte Kamp imod.

Men paa et Vink af Moderen tog Baltzer hende i sine Kæmpearme, og *Enneskemœderen* bar forsigtigt den lille *Pinsesse* ind til hendes Seng.

VI.

Da Fru Baltzer gik ned ad Flemmings Trappe, forandredes Udtrykket i hendes Ansigt. Den blide Martyrmine forsvandt og istedet traadte et underfundigt Smil. Hun var lige ved at le. Saa det var den saa meget kloge Højesteretssagfører! Herre min Gud — saa Mandfolk var lette at føre hvorhen man vilde! I alt Fald i Begyndelsen — skønt! Endnu havde det heller ikke faldet hende vanskeligt, naar de selvfølgelige Terminer indtraf. Hun havde altid faaet sit Tilgodehavende paa den Forfaldsdag, som hun selv fastsatte. Og Flemming sprang nok, naar han skulde!

Hun var kommet ned paa Gaden. En forbigaaende Herre standsede ved Synet af denne elegante Dame, der i Majaftenens Dæm-

ring saa' meget fristende ud, og gik hen paa Siden af hende; men hun tilkastede ham et saa isnende fornærmet Blik — skønt han var en køn, velklædt Fyr — at han ingen yderligere Tilnærmelser vovede. Fru Baltzer var ikke saa dum, at hun nogensinde skulde sætte sit Rygte paa Spil ved et Gadens Eventyr.

Hun tog sit Uhr frem, et nydeligt lille Uhr med tre Diamanter paa Guldkapslen, vinkede ad en Droske, og med en inderlig Modbydelighed for at bringe sine rene Skørter i Forbindelse med dens snavsede Hynder satte hun sig op og gav Kusken Besked, medens den unge Mand, der i Frastand havde iagttaget hende, blev syg om Hjærtet, da han saa' hendes smidige Legeme bugte sig ind ad den lave Dør.

Derinde sad hun og døsede, syslende uafbrudt med den samme Tanke. Hvorfor var hun dog en saa elendig Skuespillerinde? Hun begreb det ikke. Hun vidste med sig selv, at hun var en god Skuespillerinde — i Livet, og dér kunde gennemføre den Rolle, som hun lavede for sig selv. Derimod paa Scenen var

hun umulig — alle sagde det, saa hun maatte tro det. Lad gaa, at hun ikke kunde spille Ingénue'er — maaske var hun lidt for dreven dertil, skønt de andre var da heller ikke Dydsmønstre, og i Udlandet spilledes jo saadanne Teateruskyldigheder af de anerkendteste Kokotter. Men i hvert Fald, hvorfor kunde hun da ikke spille intrigante Kvinder, Koketter, rænkefulde Ministerfruer og Eventyrersker — hvilke Roller hun i Livet roligt vilde paatage sig og sikkert udføre til alle Vedkommendes Tilfredshed?

Hun harmedes mere derved end hun vilde tilstaa nogen. Hun pintes af denne sin Afmagt. Det var sandt, at hun i sin Tid var løbet bort med Baltzer ogsaa af Lyst til at komme bag Kulisserne. Ham var hun snart ked af, men af Teatret slet ikke. Og hun blev det aldrig. Lyset deroppe paa Scenen, de smukke Klæder, Osen og Parfumen, Sminken og Trikot'et, Kikkerterne fra Tilskuerpladsen, Avisberømmelsen og Spændingen tiltrak hendes Nerver og Sanser. Legemets Kunst — det maatte være hendes Kunst.

Hun kom i Raseri som altid naar hun tænkte herpaa — og paa at hun blot for Penges Skyld maatte gaa til disse Mandfolk, som hun ikke brød sig det mindste om. Denne Flemming — han saa' jo godt ud og han gik nok ogsaa for at være en Hjærteknuser — dog *hun* kunde ligesaa gærne forliebe sig i Droskekusken. Hun betalte og Mandfolket betalte — mer var der ikke i den Historie. Hvis der kom en Mand, som kunde lære hende at spille Komedie — ligemeget hvem, om han var gammel, grim, syg og fattig — hun vilde elske ham, tilbede ham som en Gud. At tænke sig at ikke én af disse Instruktører eller Forfattere eller Journalister, som hun havde gjort sig lækker for, havde forstaaet, hvilken ydmyg Elskerinde han kunde faaet! Intet vilde hun forlangt — og alt vilde hun givet: hun kunde raade over Indflydelse, Protektion, Penge, Ordner og Titler, hvis hun blot vilde. Hun skulde, selv en nøgen Slavinde, slæbt Skatte frem for hans Fod og kysset den — hvis han blot, hvis han blot kunde lære hende den lille Ting, som hun manglede. Forstand og Dan-

nelse besad hun, hendes Stemme var smuk, hendes Legem pragtfuldt — og dog!

Der var engang, hun havde troet at finde Læreren, Beaanderen i Baltzer. Det var i Ægteskabets første Tid. Han var saa forelsket, han vejledede hende saa ømt og forsigtigt som en Fader sit blinde Barn; han udviskede næsten sig selv for at give hendes Spil Relief. Men alt forgæves. Selv paa de elendige Provinsteatre mødte hun Kulde hos Publikum. Og *da* var det begyndt imellem dem — da var hun begyndt at hade ham.

Dengang vidste hun maaske ikke, hvad det var — nu forstod hun det godt: det var Jalousi. Hun var skinsyg paa hans Talent og hans Held. Denne Mand, der dyrkede hende som en Dronning, blev en anden, naar han stod paa Scenen: den godmodige stille Fyr forvandlede sig til en flammende Riddersmand, klog og myndig. Hun, Dronningen, blev et tosset Pigebarn, og han, Skosvenden, en Konge. Hun følte endnu sit gamle Raseri ved Tanken herpaa. Hvad Fremtid skulde det blevet for hende? Skulde hun blot været et Appendiks

til denne geniale Mand, hvem Damerne tilbad og Mændene alt spaaede den største Fremtid og som det kongelige Teater slog Døren op for? Nej — da var det, hun stængede sin Dør for ham — og en Maaned efter begyndte han at drikke, og tre Maaneder efter var han fuld hver Nat. Han havde selv sagt nej til det kongelige Teater — i hvert Fald indbildte han sig det — og var blevet ude i Provinserne, indtil hun vilde til Kjøbenhavn.

Og vel blev han her straks Talentet og hun Middelmaadigheden, men til Gengæld var han den forfaldne Drukkenboldt — og hun den uangribelige Martyr. Det var dog godt gjort af hende at samle sig en Formue og samtidigt anses for en sikker Dyd. Der mumledes maaske, men ingen vidste noget.

— — Drosken holdt foran et stort Hus med mange Lejligheder foran paa Christianshavn. Den smukke Frue tog en lille Yale-

Nøgle frem af sin Portemonnæ, steg ikke ud, men ventede til Droskekusken aabnede Døren; saa gav hun ham rigelig Betaling og lovede ham dobbelt Takst, hvis han præcist Klokken elleve vilde afhente hende. Det lovede han højt og helligt, og med to hurtige Bevægelser var Fruen ude af Drosken og inde i Gadedøren.

Hun steg ilfærdigt op til Stuen ad den mørke Trappes faa Trin. Hun holdt Nøglen i Haanden og lukkede sig ind i et Sekund. Ingen kunde have set hende.

Det Værelse, hvori hun traadte ind, var kun oplyst af Gadelygten. Det var møbleret yderst tarveligt som et Kontor med en Pult og et Par Stole. Fru Baltzer gik rask igennem det og aabnede Døren til den næste Stue.

Forandringen var helt forbløffende. Værelset var pragtfuldt udstyret med Tæpper og elegante Møbler. Tykt Tæppe paa Gulvet, Tæpper paa alle Vægge, silkebetrukne Chaiselongue'r og dybe Stole i den halvrunde Stue, som oplystes af diskrete Gasflammer bag Silkeskærme. Tykke Portierer aabnede sig til en anden Stue, et

Sovekammer, hvori der stod en bred Seng og som syntes ligesaa luksuøst indrettet som den lille Salon.

Ved et Bord i denne sad Husets Ejer, Grosserer, Fabrikant og Direktør Carl Duncker.

Det ydre Værelse var et Kontor, i hvilket han modtog Viceværten og enkelte Gange Lejere — hvorved Skinnet bevaredes. Kun Viceværten, der boede i Kælderen, og hans Kone — begge Mennesker, der ganske var i hans Sold — kendte Hemmeligheden. Lejligheden var ene indrettet for Fru Baltzers Skyld, ingen anden Kvinde havde traadt over Tærsklen til dette Allerhelligste. Og hele Huset var købt for at kunne indrette denne Lejlighed — til at modtage Fru Baltzer, naar det behagede hende at tilsige ham.

Den ellers i Forretningsverdenen, ja i Kjøbenhavn mægtige Mand laa paa Knæ for den smukke Kvinde.

Figurligt talt. Hun forlangte ingen Knælen, og desuden var Benene det uheldigste paa ham: et Par slatne Bomuldsben, der slog Sludder paa ham. Han var smal over Skuldrene

og tynd i Figuren, men bar sig med en vis Værdighed. Paa en stærkt rød Næse sad en aristokratisk Lorgnet, og hans Paaklædning var ulastelig. Han talte lidt læspende og snublede gærne over Ordene.

Han rejste sig fra Bordet, der var dækket med gode, kolde Retter og statelige Vinflasker. Foran Duncker stod en næsten tømt Flaske Champagne. Han drak gærne, og han havde forkortet Ventetiden med en Flaske Roederer.

Han rejste sig hastigt og hilste hende galant. Og mens hun tog sit Overtøj af, betragtede han hende med Ømhed og Beundring.

»Du kommer lidt sent, Leontine!«

Hun blev rasende paa ham; hun hadede ham nu, fordi hun ikke kunde føle blot ringeste Gran af Tilbøjelighed for ham.

»Skal det være en Bebrejdelse?« svarede hun og saa' paa ham med to kolde, blaa Øjne.

»Hvor kan du tro, hvor kan du tro! Nej, nej — du kan jo saa let blive forhindret. Nej, men jeg kom fra Taflet halv otte allerede og nu er Klokken over ni.«

»Naa, det er sandt, du har været hos Hans kongelige Højhed. Du er jo fin — nu ser jeg det. Du kommer som Egmont — spanisch gekleidet til din Clärchen.«

Duncker saa' temmelig forpjusket ud ved dette Citat. Hvis han havde læst *Egmont*, var det i hvert Fald saa længe siden, at han ganske havde glemt det. Hun saa' med Foragt paa hans forvirrede Mine og paa hans Pynt: Kommandørkors af Dannebrog og andre Ordener.

Han bad hende sætte sig, og hun tog, mørk i Sind og mørk af Ansigt, Plads ved Siden af ham i en lille Sofa. Han blev straks geskæftig med at flytte Fade hen til hende, trak en ny Flaske Champagne op og skænkede for hende.

»Vil du ikke spise?« sagde hun.

»Nej tak, jeg kan sandelig ikke.«

»Men drikke kan du vel? Du er allerede begyndt!«

»Mens jeg ventede — og kedede mig. Ja — det er ingen Bebrejdelse.«

»Naturligvis ikke. — Naa, hvem var saa hos Hans Højhed?«

Han nævnte Gæsterne. Hun kendte dem alle.

»I kommer vel i Avisen imorgen. Det er du nok glad for.«

Han lo overlegent. Han brød sig i og for sig ikke om at komme til Hove — han vilde sige hende noget: han foragtede baade Grever, Kammerherrer og alle fine Kavalerer som han omgikkes — men det var business, ligefrem business. Der var Forretning i at komme til Prinser og til Ministre og alt det — og han vidste, hvordan Forretning skulde drives. Desuden — hvad var vel Livet andet end Forretning — og saa Fornøjelse?

Og mens han talte, saa' han bestandigt begærligere paa hende, der sad stiv og stram i sin sorte Kjole. Han drak uophørligt for at dæmpe Blodet, men Kuren syntes ikke probat. Han ophidsedes mere og mere.

»Naa, du store Forretningsmand — hvad Forretning har du saa gjort for mig?«

Han smilte lumsk og kælent og bankede sig paa Brystlommen, hvor Brevtasken laa:

»Du bliver fornøjet, min Engel — jeg siger ikke mere — du bliver fornøjet.«

»Ja vé dig, om jeg ikke bliver fornøjet,« var hendes Svar.

Men hun saa' paa hans hovmodige Mine, at han havde medtaget en stor Sum, og hun forstod ogsaa, at Præsenterne nu snart maatte udveksles. Saa rejste hun sig og tog sin Overkjole af.

»Silke helt igennem,« sagde hun og vuggede Kroppen let, »saaledes som Herren behager.«

Han betragtede henrykt denne silkeklædte Skønhed og vilde nærme sig, da hun atter satte sig hos ham; men hun veg tilbage:

»Giv mig de Ordner der!«

Han lo og gav hende dem villigt og fandt, at det var et barnligt Indfald, der klædte hende fortryllende, da hun fæstede dem paa sit Korset.

Og atter nærmede han sig, men hun undveg.

»Saa du bryder dig ikke om at komme til Prinser, du!«

Nej, forsikrede han, ikke det allerbitterste: han var en uafhængig Mand.

I hvert Fald var han nu ganske fuld.

»Sig: Hans kongelige Højhed er en Idiot!« sagde hun pludselig og bøjede sig frem imod ham, saa Varmen og Parfumen fra hendes Bryst steg ham yderligere til Hovedet.

Han fór tilbage og blev et Sekund ædru. Hvad var det for noget Snak — det var jo et tosset Indfald — og han vilde ikke sidde og gøre sig til Nar!

»Ja, som du vil,« sagde hun koldt og gjorde Mine til at rejse sig.

Men han holdt hende tilbage. Hvad gik der dog af hende — han kunde naturligvis gærne sige de dumme Ord, men hvorfor i al Verden?

»Sig det,« sagde hun og bøjede sig atter frem imod ham.

Nej, hun var da helt gal — hvad Fanden skulde det betyde — nej, han vilde ikke — ikke paa nogen Maade —

»Ja, ja — saa tak for i Aften!«

Han blev bleg af Angst for, at hun skulde gaa, holdt paa hende, drak et uhyre Glas Champagne og sagde med stammende Røst:

»Naa, i Guds Navn: Hans kongelige Højhed er en Idiot!«

Hun brast i en Latter, som han istemmede uden Munterhed. Saa blev hun pludseligt alvorlig, saa' strængt paa ham og sagde:

»Véd du, at det er Majestætsforbrydelse, lille Hr. Direktør!«

Han smilte blegt.

»Og er du ganske vis paa, at jeg ikke har to Vidner gemte derinde, som nu kommer og napper dig?«

Han saa' forfærdet paa hende; idiotiseret af Drikken var han nærved at tro, at der laa noget bag hendes Trusel.

Saa satte hun sig næsten paa hans Skød og sagde kælent:

»Hvormeget giver du mig for at tie?«

Da lo han med stupid Henrykkelse og tog den anselige Brevtaske frem og puttede den ned bag hendes Korset.

»Du er sød!«

Hun kyssede ham og fulgte ham ind i Sovekammeret.

— — Knap en halv Time efter rev hun sig løs. Hun maatte hjem. Han trygled hende om at blive en Stund endnu, men hun var ubønhørlig. Og faa Minuter efter gik Fru Baltzer, ligesaa korrekt og stram og fin som nogensinde, ud af Kontoret, lukkede hastigt Gadedøren op med en ny diminutiv Nøgle og smuttede ind i den ventende Droske, hvis Kusk fik Ordre til at køre til Kongens Nytorv.

Ankommen der, lod hun Kusken modtage Betaling ved Døren, steg ud og forsvandt tæt tilsløret ned ad Store Kongensgade.

To Minuter efter stod hun i sin Lejlighed — ingen havde set hende.

Hun hængte ikke sit Tøj i Entréen. Lejligheden var delt i to Afdelinger, én fælles — Dagligstue og Spisestue — hvor Baltzer havde Lov at komme, og en anden, der omfattede Fruens private Gemakker: Boudoir, Sovekammer, Toiletværelse og den lille Piges Stue. De to Afdelinger var forskelligt møblerede, den ene tarveligt, den anden elegant.

Fru Baltzer gik ind til Sit. Hun gjorde et meget omhyggeligt Toilette med kolde Over-

gydninger og varmt Bad og Anvendelse af mange Krukker og Fioler, inden hun gik i Seng. Der lagde hun sig til at læse en Roman med et forklaret Skær over sit Engleansigt i Bevidstheden om en vel anvendt Dag.

VII.

Selskabet hos Kraghs kom ikke i nogen behagelig Stemning, inden Buttenschøn skulde hjem. Paa Slaget elleve blev han hentet af sin Husholderske, et langt knoklet Fruentimmer med et bestemt Ansigt men af en ubestemmelig Alder. Maaske var hun kun fem og tredive, men hun kunde ogsaa være ti Aar ældre. Hun havde dog sikkert en ikke berettiget Pretention paa at se godt ud endnu. Hvorimod hun med Rette kunde hævde, at hun lavede aldeles udmærket Mad.

Hun skulde følge Kaptejnen hjem. Han vilde nemlig tilbagelægge Vejen til Fods, fordi han ikke taalte at køre efter at have spist god Mad og drukket Vin; og da han især om Aftenen led af Svimmelhed, generede det ham

at gaa alene. Saa kom Kattentid — hun hed saaledes — og hentede ham. Hun stod i Stuen saa stiv som en Telegrafpæl og betragtede Selskabet med et fjendtligt Blik, afslog ogsaa koldt det Glas Vin, 'som den altid vennesæle Fru Melitta bød hende.

Kaptejnen kom i en Fart i Tøjet og travede af, holdende Kattentid under Armen.

»Det er dog en snurrig Patron,« bemærkede Thurø, »men man bliver saa træt af ham.«

»Ja, man skal være oplagt for at more sig over ham,« sagde Kragh, »og der er noget ynkeligt i al den Skælden, selv om han har Ret. Desuden er han *for* vigtig.«

»Lad ham være en Vigtigper og en Skændegæst,« indvendte Fru Melitta, »han er dog ikke saadan en ynkelig Tørv som de andre.«

»Nej, Flamme er der i ham,» sagde Frahm bifaldende.

»Men den oser væmmeligt,« kom det pludselig med Gravrøst fra Baltzer, hvis sidste Livsgnist dermed sluktes. Nu var han døddrukken.

De andre smaapassiarede lidt. Kragh talte lidt mere gnavent, end hans Venner syntes, der var Anledning til, om Flemmings Fremgang.

Den Fyr havde alt Held med sig, medens en anden En aldrig kunde komme nogen Vej. Melitta saa' lidt forbavset paa ham, for hans Stilling var meget god. Han var den første paa Kontoret, og Flemming lønnede ham ordentligt og gav ham endog Part i de Sagers Salær, som Kragh alene besørgede. Og denne havde næppe Talent til Advokaturen og vilde vanskeligt paa Grund af sin stejle Karakter og sine radikale Meninger erhvervet sig en ligesaa god selvstændig Stilling.

Man var imidlertid nødt til at bryde op. Thurø vilde paa sit Kontor, inden Klokken var altfor mange, og de to andre maatte køre Baltzer hjem. Thurø lovede at sende en Droske fra Holdepladsen.

De fik Baltzer ned ad Trappen og anbragt i Drosken. Da de kørte op ad Valdemarsgade, saa' Kragh atter sin Politibetjent: nu stod han, stor og mægtig, og ruskede i en ynkelig lille Fyr, der næsten ingen Klæder havde paa Kroppen og syntes fjollet af Sult og Sygdom. Det fór i Kragh af Væmmelse over den fede Ordenshaandhæver, der kommanderede denne ynkelige Las af et Menneske.

»Saa' du det ækle Bæst?« sagde han til Frahm, da de rullede forbi.

»Hvem?«

»Betjenten.«

»Politibetjenten — ja, jeg tror nok, jeg saa' ham. Hvad kommer han dig ved?«

»Jeg ærgrer mig over ham.«

»Det var som Pokker. Hvorfor det?«

»Aa, jeg synes, han er en Repræsentant for det raa og dumme Hovmod, der regerer os.«

»Naa saadan,« sagde Frahm, »ja saamænd — men en uansvarlig.«

»Ikke helt,« mumlede Kragh.

Da de kom ned til Vesterbrogade og vilde køre til Byen, gjorde Baltzer Tegn, at han ikke vilde hjem endnu. Han kunde daarligt tale, men den kølige Natteluft havde allerede indvirket paa hans hede Pande. De to forstod ham godt; de vidste, at han nødigt vilde komme hjem i helt beruset Tilstand. Natten var ganske mild, næsten sommerlig, og de gav Kusken Ordre til at køre dem Tur rundt ad Frederiksberg Allé og Gamle Kongevej.

Baltzer lænede sig tilbage i Vognen og smaasov med halvtaabne Øjne. Han saa' ud, som om han græd indvendigt. I Halvmørket fra Lygterne fremtraadte ikke det Røde i Ansigtet; han lignede en Statue af en overvunden og fangen Goterkonge.

De to andre sad en Stund tavse. Natten var dejlig, fuld af Stjærner.

Kragh saa' op og sagde:

»Tror du, de er beboede?«

»Naturligvis.«

»Af Mennesker?«

»Ja, saa omtrent.«

»Det er ret uforstaaeligt altsammen.«

»Uforstaaeligt er det — men jeg kan ikke sige, at jeg, fordi jeg ser paa Tusinder af uhyre Kloder, bliver mere genegen til at tro, at den eneste ægte patenterede Gud er født her paa denne lille Jord.«

»Det ikke — men jeg kan tilnød forstaa, at der spekuleres over, hvorfor og af hvem alt dette er skabt.«

»Ja, af vilde Folkeslag — eller af Folk, der endnu staar paa samme Kulturtrin i religiøs

Henseende — hvad de fleste da gør. Men ikke af tænkende Individer.«

»Det er altid en Nødvej at sige, at Guden har skabt det.«

»Ja, man rykker Spørgsmaalet et Trin tilbage: hvem har saa skabt Guden?«

»Han har skabt sig selv.«

»Hvorfor da ikke straks sige: Verden har skabt sig selv. Men Sagen er, at saadanne Ord som *Gud* og *skabe* og lignende har ingen fornuftig Mening, kun en historisk. De svarer til ukultiverede Forestillinger — hvad kommer de os ved?«

»De kultiverede Mennesker er saa fordømt faa.«

»Unægteligt. Des større Ære at høre til dem.«

»Ligemeget — hvis dette deroppe er Millioner af Verdener med Milliarder af levende Væsener, saa er man ikke af megen Betydning med sin Smule Liv paa sin Smule Plads.«

»Jo, af ligesaa megen Betydning som selve Sirius; for der er hverken Tid eller Rum.«

»Trøster den Tanke dig?«

»Jeg behøver ingen Trøst. Og du vel

heller ikke. For du har da ikke noget at være melankolsk over?«

»Nej — ikke det mindste,« svarede Kragh hurtigt.

De var nu naaede saa langt ud ad Frederiksberg, at Frahm steg af. Han havde kun en kort Vej til sin Villa og gad ikke køre Baltzer ind til Byen. Skuespilleren var jo desuden ganske rolig, saa Kragh magtede mageligt den Kærlighedsgærning alene.

Kragh kørte da den tavse Kunstner ind til hans Bolig. Da han naaede hjem, var han næsten helt ædru. Han trykkede Kragh i Haanden og takkede ham for den hyggelige Aften og bad ham undskylde, at han ikke »havde passet bedre paa«. Om Kragh ogsaa vilde bede Fru Melitta ikke være vred!

Det lovede Kragh, men forsikrede paa Forhaand, at hun aldrig blev vred paa Baltzer.

Denne rystede sørgmodigt paa Hovedet og lukkede sig ind. Han gik sagte op til sin Lejlighed paa anden Sal og sagte ind gennem Dagligstuen til sit Sovekammer, hvor han tændte et Lys. Med det gik han tilbage til Dagligstuen, stillede det paa Bordet og

satte sig i en Stol ikke langt fra sin Kones Sovekammerdør. Han sad og saa' frem for sig, som han havde siddet saamangen Nat. Han vidste, at Døren var aflaaset, men han var saa stærk, at, om han havde villet, kunde han sprængt den med et eneste Tag.

Han vilde vel nok — men han turde ikke. Han turde ikke af Angst for hendes Kulde. Hvad hjalp det ham, om han trængte ind, hvor hun laa, hvid og dejlig, naar hun ikke elskede ham? Han havde jo forsøgt alt, hvad der gaves af Bønner og Trusler, og alt var prellet af paa hendes kolde og mørke Nej. Hun *vilde* ikke; hun havde Afsky for ham, hun begreb ikke, at hun nogensinde havde kunnet føje hans Vilje — men aldrig skulde han mere røre hende; hellere vilde hun dø. Og hvor snart havde hun ikke faaet Ret til at tilføje, at hun ikke vilde være rede for en ussel Drukkenbolts raa Begær!

Ak, dette Begær sad ham dybt i Kødet og i Sjælen. Han attraaede hende nu som en afsindig, hende, i hvem han engang blot var ungdommeligt forelsket. Blot han turde kysse hendes Fod — blot nærme sig hende saa

meget, at han kunde indaande Parfumen fra hendes Kjole!

Men hun jog ham Mile bort med sin utilgængelige Stivhed og rolige Foragt. Og hvilken Pine det var at vide hende saa nær! Om Dagen skyede han hende, spiste aldrig noget Maaltid hjemme, talte ikke til hende paa Teatret, viste sig aldrig med hende paa Gaden, holdt sig endog borte fra Barnet, som hun havde gjort ganske fremmed for ham, og som betragtede ham med en næsvis Mine, der efterlignede Moderens sammenknebne Læber. Var han, Drukkenbolten med den fedtede Frakke, vel ogsaa en præsentabel Fader for dette velopdragne, nystrøgne Barn?

Naa, Dagen, den gik endda med Prøver og Vinkælderbesøg og Komediespillen.

Men Natten! Den var ulidelig — og alligevel vilde han ikke blive borte. Han vilde langt hellere ligge for hendes Dør som en Hund. Saa vidste han ogsaa, at ingen anden kom.

Kom der nogen anden? Han troede det ikke — aldrig havde han opdaget noget! Og dog, det laa i Luften omkring hende. Men

hvem og hvordan? Hun gik elegant klædt og havde Smykker, men hun havde altid taget næsten hele hans Gage. Hun paastod ogsaa i gamle Dage — for nu talte de aldrig sammen —, at hun fik Hjælp hjemmefra, og aldrig hørte han en Hentydning til nogetsomhelst.

Og dog, og dog! Og han knyttede Haanden i afmægtigt Raseri.

Og imedens steg Begæret i ham, og han saa' hende for sig, som hun laa i den friske hvide Seng, selv frisk og hvid, og han fantaserede om hendes Dejlighed, som han kendte, men som var langt større nu, end da hun var pur ung — og han tørstede efter hendes Læber som en Vansmægtende, som vilde han give hele sit Liv for et eneste Kys.

Og aldrig skulde hun komme hen til ham i det klare Natlinned og slaa Hænderne om hans Hals og række ham sine Læber og drage ham til sig! Aldrig, aldrig!

Og han pintes og fortvivlede og skjalv over hele sit Legeme og vaandede sig som den, for hvem alt er styrtet sammen. Og han saa' med stive Øjne mod Døren, indenfor hvilken der gik hede Strømme, medens han

sad i Kulde, syntes han. Han rystede nu som en Frysende, Tænderne klaprede i Munden og — elendig som den usleste Vagabond, der ligger døende i en Grøft, gik han tilbage til sit Sovekammer. Der tog han henne i et Skab en Flaske Whisky, fyldte sig næsten et Ølglas og tømte det — fik saa Klæderne af sig og strakte sig atter døddrukken paa sin yderst tarvelige Seng.

Men indenfor hin Dør laa Fru Leontine mellem pyntelige, kniplingsbesatte Lagener og læste i sin Roman. Hun havde hørt sin Mand komme hjem — vidste, at han sad ved Døren — nød den lille Spænding, der altid var ved denne drukne Kæmpes vilde Begær — hørte ham gaa ind i sit Kammer — smilte haanligt — slukkede Lyset og faldt i Søvn.

VIII.

Da Kragh havde set Baltzer forsvinde ind ad Døren og skulde til at betale Drosken, følte han sig saa tung og træt, at han ikke gad gaa den lange Vej hjem fra Store Kongensgade. Han satte sig op i Drosken og lod den køre sig tilbage.

Han var virkelig saare trist. Han syntes, at Fremtiden saa' ganske haabløs ud — ensformig, ubetydende, tarvelig. Han tjente de Penge, som han behøvede, kunde vel ogsaa efterhaanden tjene lidt flere. Men hvad saa? Han saa' sig selv gaa Dag ud, Dag ind til et Kontor — Flemmings eller hans eget, ligemeget — blivende gammel og graa, tilsidst sygelig og affældig, uden at Livet en eneste Dag bankede højt i hans Hjærte. Det at leve

var dog at opleve — opleve noget nyt, noget ukendt. Kom der intet nyt, hvad saa leve videre for? Saa havde man jo faaet den Lod, som man skulde have — og den blev ikke større eller bedre, fordi man tærede paa den Aar efter Aar. Hvis det var hans Bestemmelse at være Sagfører i Kjøbenhavn, saa kunde et Par Aar være nok til at opfylde denne Bestemmelse. Og hvis det var hans Bestemmelse at være gift med Melitta —

Kunde saa et Par Aar være nok til det?

Hans Ansigt fortrak sig i næsten legemlig Smerte. Hvad havde han at leve for? Hjemmet, vilde man sige. Bevar'es, han holdt mere af sin Kone, end vel de fleste Ægtemænd gjorde, og han forstod hende og beundrede hende saa fuldt som nogen — men — men — ogsaa her var Ilden slukket, og ingen ny kunde tændes, og Fremtiden gled ud i det ensformige Dag-efter-Dag, der føltes ligesom Tagdryp — og han skulde se hende, der engang havde været ung og skøn, ældes og graane, tilsidst blive sygelig og affældig — og de skulde sidde sammen og tale om gamle Dage — om unge Dage, selv gamle — om, hvad der havde været og aldrig

kom igen. Fremtiden var blot en langsom Gliden ned ad Bakke.

Men Barnet, Dorothea! Og han smilede, idet han tænkte paa hende og nævnede hendes Navn for sig selv, saa inderlig kær havde han hende, og saa fortryllende sød syntes hun ham. Og idet han hævede Hovedet, faldt hans Blik paa en klar lille Stjærne, der tindrede saa nydeligt og var saa langt borte fra det smudsige Natte-Kjøbenhavn, hvorigennem han kørte, og fra hvilket drukne Menneskers Raab og sjofle Fruentimmers Hvin trængte hen til ham. Ja, Dorothea — hun var en Stjærne, der tindrede paa hans Vej, og til hvilken Glæde var hun ham ikke for hver en Dag, fornyende sig selv, altsom hun voksede! Det *var* en Lykke at arbejde, for at hun skulde befinde sig vel —

Saalænge hun var Barn.

Men naar hun blev voksen, saa var det forbi — saa vilde hun glide fra ham til andre Forhold, til egen Vilje, egen Kærlighed.

Egen Kærlighed!

Aa, det var jo Galskab, at han sad her og fantaserede om sin Ulykke. Han var nu nogle

og tredive Aar, med et langt Liv foran sig, havde sin flinke Kone under Armen, Dorothea ved Haanden — og der var mere end ti Aar til, at hun blev voksen.

Det var den rene Galskab at være trist.

Men han var det.

Aah! Han vidste jo selv godt hvorfor. Det var kun en eneste Grund. Han *var* forelsket — taabeligt forelsket som en Dreng. Alt syntes ham at maatte svinde ind til intet overfor den uhyre Lykke, det maatte være, om hun nu — nu sad ved hans Side her i Vognen. Flemmings Kone, der ikke brød sig en Døjt om ham — Flemmings Kone, med hvem Manden havde avlet to Børn — to væmmelige Børn, der syntes undfangede i sjælløs Brynde — Flemmings Kone, der hver Nat laa ved sin Mands Side, og som den smukke Alexander blot behøvede at strække sin Haand ud efter — for hun elskede ham sikkert nok endnu.

Dog, hvad hjalp al Ræsonneren! Han saa' hende for sig, beskeden, fin og blond, med det yndigt bøjede Hoved. For *det* var hendes

største Charme: denne Bøjning af Hovedet, hvormed hun blufærdig søgte ind mod sig selv, medens hun slog de tunge Øjenlaag ned. Hævede hun saa atter dette blide, smægtende Blik, saa vidste man ikke, hvor man var henne.

Eller *han* vidste det ikke.

Han vilde have hende her ved sin Side for at hviske til hende alle de ømmeste Ord, som Sproget ejede, medens hun smilende bøjede Hovedet imod ham. Hun skulde intet sige, og han skulde ikke berøre hende, kun mærke hendes Nærhed, og saa skulde han faa sagt, hvor afsindigt han elskede hende, og hvordan han ønskede at have hende hos sig Dag og Nat.

Ja, al Ræsonneren hjalp ikke — for dette vilde være Lykke, den højeste Lykke, den eneste Lykke: at tage hende i sine Arme og se hendes Ansigt gløde mod sig. Dér var Paradiset, hvor man følte Glæde ved de mest dagligdags Ting — hvor hvert Maaltid var en Fest — hver Spaseretur en Opdagelsesrejse — hvor man morede sig ved

den kedeligste Teaterforestilling, fordi man sad sammen og glædede sig til at tage hjem sammen — hvor man altid stod med Favnen fuld af Kærtegn, og hvor den Ene vilde skuffes, hvis den Anden gik ligegyldig forbi i Stuen, men hvor heller ingen af dem tillod sig en saadan Helligbrøde.

Ak, hvilken Lykke! — Han og Melitta havde nydt den.

Men den *var* forbi — vendte aldrig tilbage, og han *kunde* nyde den med en anden.

Og hun maaske ogsaa.

Ja, naar de forlod hinanden — eller en af dem døde, saa var den enes Død maaske den andens Lykke.

Hvilken Rædsel Menneskeliv dog var!

Elskov og Død — altid i Følge.

Hans Ansigt var saa mørkt som Natten, da han naaede til sit Hjem.

Medens han betalte Droskekusken, fik han et sidste Glimt af sin Ven Politibetjenten: hans brede Ryg saas i en Kælderhals, hvorfra

en ydmyg Vært ærbødigt rakte ham et mægtigt Glas Øl.

Kragh maatte næsten le, men da Betjenten vendte sig om efter at have drukket, og han paany saa det røde brutale Ansigt, irriteredes han atter, og da han gik op ad Trappen, tænkte han, at dette Menneske virkede paa ham ligesom en af de store hæslige Fluer, der ikke er til at faa bort fra Ens Person eller Ens Papirer, saa at man tilsidst næsten i Feber søger at dræbe den, skønt man væmmes ved at se Blodet slime ud af det ækle Dyr i en hvid Klump.

Da han kom ind i Stuen, var Melitta endnu oppe. Hun sad henne ved Vinduet og saa' ud i Majnatten.

»Naa,« sagde hun venligt, »fik du Baltzer hjem?«

»Ja, vi kørte ham først en Tur, saa han blev næsten ædru. — Jeg skal hilse dig fra ham, at du ikke maatte være vred, fordi han ikke havde »passet bedre paa«.«

»Herregud, stakkels Fyr — hvor ondt han har det! Hvor hun piner ham!«

»Tror du virkelig det?«

»Ja, derom er jeg overbevist. *Den* Ulykke — det er Kvindeværk.

»Hvem véd, hun ser dog meget skikkelig ud, den smukke Fru Baltzer.«

»Den smukke Fru Baltzer ser smuk ud — ikke skikkelig. Det har I Mandfolk svært ved at skelne imellem.«

»Aa!«

»Ja, ja — hun er Grunden. Hvad skulde det ellers være?«

»Der gives dem, der drikker af ingen anden Grund end den, at Drikken smager dem.«

»Det er sandt — men Baltzer hører ikke til de glade Drukkenbolte.«

»Jeg synes egentlig, det er latterligt at have Medlidenhed med ham, fordi han drikker sig fuld som et Svin og maa køres hjem, hver Gang man er sammen med ham. Gid han kunde døve sine Lidelser og vise sin Genialitet paa en anden Maade! Denne her *er* trættende.«

Melitta saa' paa ham med et lille Smil.

»Er det mig, der har trukket ham til Huset?«

Kragh maatte le. Han huskede nok, hvorledes Melitta havde stridt imod, da han vilde, de skulde indbyde Baltzer. Hun havde ingen Lyst, paastod hun, til at omgaas Skuespillere — som der altid skulde gøres Krus for — og allermindst én, der ikke viste videre Talent og var saa særdeles fordrukken. Desuden havde hun en afgjort Antipati mod den pyntede Fru Baltzer og hendes Udstillings-Barn og frygtede, at Omgangen med Baltzer skulde have slemme Følger i Retning af at faa disse to Voksfigurer i Huset. Først da Kresen forsikrede hende, at Baltzer og hans Kone aldrig nogensteds fulgtes ad, og at den Enes Nærværelse afgav den absolut største Sikkerhed imod den Andens Komme, gav hun efter — men stadigt modstræbende.

»Du har som sædvanligt, som altid Ret,« svarede han.

Hun betænkte sig lidt, saa sagde hun meget kærligt:

»Men hvis jeg altid har Ret, saa tager jeg vel ikke fejl i, at du i Aften har været i et overordentligt slet Humør?«

»Jeg!«

»Ja, hele Aftenen — og endskønt det er min Fødselsdag.«

Kragh saa' ned for sig:

»Det kan nok være, at jeg er lidt gnaven.«

»Er der da noget i Vejen, Erik?«

Hun sagde det med virkelig Ængstelse.

»Nej, paa ingen Maade — hvor kan du tro? Nej, slet ikke noget særligt.«

»Du er saadan i Almindelighed misfornøjet?«

»Ja — du véd det, undertiden synes jeg, det Hele er temmelig kedsommeligt. Det er jo smaa Forhold. Byen er trist — offenlige Glæder, om jeg saa maa sige, gives ikke — og Ens Liv kan forekomme noget meningsløst, uden Maal og uden Resultat.«

»Det lyder smukt, men lidt almindeligt. — Du keder dig — ikke sandt?«

»Det er for kort et Résumé. Men — noget er der i det!«

»Ja, saa véd jeg ikke bedre Raad, min Ven, end at du forsøger at more dig saa godt, du kan.«

»Tak skal du have!«

»Du behøver ikke at være ironisk — for det er mit ramme Alvor.«

Hun havde rejst sig og kom hen til ham, som sad ved Bordet og fingererede nervøst med noget af Barnets Legetøj. Hun strøg ham over Haaret:

»Er du ked af din gamle Kone? Det var jo slemt — men hvad skal vi gøre? Se til at more dig lidt — udenfor! Jeg har det godt med Dorothea og forlanger ikke bedre, og du er jo altid god mod os begge.«

Hun bøjede sig ned og kyssede ham.

»Du er god,« sagde han blidt og kyssede hendes Haand.

»Og nu vil jeg i Seng — ellers bliver vi nok for sentimentale. Gaar du med?«

»Jeg kommer straks,« svarede han lidt forlegent, »jeg vil bare ordne noget inde hos mig.«

Men da hun var gaaet, sad han næsten en halv Time urørligt paa Stolen. Og da han kom ind i Sovekamret, sov hans Kone — eller lod i alt Fald, som hun sov.

Han klædte sig sagte af, slukkede Lyset og gik i Seng.

Ved Siden af hinanden laa de to Ægtefæller og stirrede ud i Mørket med trøstesløse Øjne, indtil Søvnen langt om længe forbarmede sig over dem.

IX.

Der gik adskillige Dage, inden Flemming hørte noget til Fru Baltzer. Han havde sikkert haabet, at hun snart vilde komme tilbage. Han saa' nervøst sine Breve igennem de første Dage, men skuffedes. Dette irriterede ham overordentligt og ophidsede stærkt hans Lyst til at gøre den smukke Dames nærmere Bekendtskab. Han indsaa', at han dog ikke godt kunde skrive til hende, hvormegen Lyst han end følte dertil — hun var jo en Dame med et uplettet Rygte, en Dame, der blot havde konsuleret ham. Det gik saavidt med ham, at han halvvejs frygtede, at han havde vovet sig for langt ud, da han viste hende den nemme Ind- og Udgang. Dog — hun havde trykket ham i Haanden. Og hvad saa? Hun havde

ikke under hele Samtalen været en Hundreddel saa koket som Fru Duncker samme Aften. Og hvad mente *hun* med sin Adfærd?

Disse Overvejelser plagede ham forfærdeligt. Thi i de første Dage havde han allerede set sig selv som den smukke Fru Baltzers Elsker og paa Forhaand i sin Tanke nydt den søde Lyst, der ventede ham hos den skønne Kvinde. Skulde han virkeligt blive skuffet? Ja, hvad havde han egentlig at holde sig til? Ingen Verdens Ting. En smuk Dame, en Skuespillerinde havde konsuleret ham — ganske sikkert i en lidt uklar Sag, men hvor rimeligt, at hun var naiv og upraktisk i Pengesager, tilmed da hun var gift med det Bæst af en Mand. Hun havde maaske set lidt venligere paa ham end fornødent — men Herregud, hun var Skuespillerinde, vant til at *skulle* behage ved Blik og Smil. Og nu havde han som et rigtigt Asen bildt sig ind, at her var et let Bytte for hans Morskab, medens der krævedes en formelig Belejring — og saa blev den maaske endda forgæves. Men dejlig var hun og fordømt fristende, og idet han tænkte

paa, hvor indtagende og uindtagelig hun paa éngang var, steg hans Attraa til Forelskelse, ja næsten til Lidenskab.

Netop denne Udvikling ventede Fru Baltzer og havde regnet med den. Hun havde efter megen alvorlig Betænkning udvalgt sig Flemming til sin fremtidige Ven og grundigt studeret hans Forhold, inden hun traf sin Bestemmelse.

Sagen var, at Duncker ikke tilfredsstillede hende eller rettere ikke var sikkert Arbejdsfelt for hende. Fru Baltzer havde sin bestemte Plan: hun vilde samle sig en Formue. Dengang hendes Forelskelse var forbi og hendes højtflyvende Teaterplaner var strandede — helt *kunde* hun aldrig opgive dem — havde hun tilbage for at tilfredsstille sin uhyre Forfængelighed kun sin store og uomtvistelige Skønhed. Først vilde hun være den fejrede Skuespillers Hustru — saa vilde hun straks efter selv være den fejrede og berømte Kunstnerinde — og da dette mislykkedes, da hendes Udsigter indskrænkedes til at blive den fordrukne Skuespillers talentløse Kone, vilde hun være den smukke og som saadan misundte og til-

bedte Fru Baltzer. Men uden Rigdom ingen Skønhed — uden fine Klæder og Smykker og elegante Omgivelser ingen Skønhed, der kunde misundes og attraas. Og desuden, hvad Nutid og hvad Fremtid ventede der hende, hvis hun ikke selv sørgede for sin Skæbne? Af elendig Skuespillergage kunde der ikke leves, end mindre sammenspares noget.

Saaledes førtes hun følgerigtigt til den Plan: at sælge sig. Men rigtignok sælge sig saa dyrt som muligt. Hun var en Diamant, stor og smuk, og af et blændende Spil — hun kunde ikke sælges som en Voksperle for nogle Kroner. Jo større Pris hun holdt sig i, des større vilde der betales. Hun vilde tage sig god Tid, ikke byde sig ud paa Torv og Marked; hun tillod sig end ikke det ringeste Koketteri. Hun forstod vel, at Diamantens Haardhed forøgede dens Værd — og hun blev den mest uangribelige Dyd: et Mønster for ulykkelige Hustruer og kærlige Mødre — saa ulykkelig og ulastelig, at man glemte hendes Talentløshed og, selv naar hun optraadte, kun mindedes hendes ædle Karakter og ædle Skønhed.

Saa indfangede hun Duncker, der saa' hende i Provinserne det sidste Aar, hun og Baltzer optraadte dér. Han blev forelsket og, da hun kom til Kjøbenhavn, var han besat af en saa ustyrlig Attraa, at han overgav sig paa Naade og Unaade.

Hun — den slette Skuespillerinde — spillede den herligste Komedie med ham.

Hun lod sig erobre Tomme for Tomme — nej Linje for Linje — nej Punkt for Punkt. Hun opløste sig i Molekuler og lod ham vinde én efter én. Der gaves ikke en Følelse eller en Dyd, som hun ikke stillede imod hans Angreb: hendes Kyskhed, hendes Respekt for Ægteskabet, hendes religiøse Angst for Synden, hendes Moderkærlighed, hendes Fortvivlelse over, at han var gift, hendes Omsorg for sit Rygte, hendes Stilling ved Teatret, hendes Angst for Baltzers Vildskab: »Hvis han opdagede det! O! min Gud!« Hun fik Duncker indbildt, at naar hun gav efter, var det, fordi hun elskede ham og fordi Kærligheden drev hende til at glemme alle Hensyn. Samtidigt bragte hun det til, at han selv tilbød at sikre hendes og Barnets Fremtid, som en Opdagelse kunde ødelægge fuldkommen.

Han overrakte hende skælvende én stor Sum i rede Penge, foruden Smykker og utallige Præsenter. Endvidere forpligtede han sig til den største Forsigtighed — derfor købtes Huset paa Kristianshavn — til den ubrødeligste Tavshed, som han bevarede, skønt han næsteu vilde givet ligesaameget til for at faa Lov til at fortælle sine Venner, at den smukke og dydige Fru Baltzer var hans — Max Dunckers forelskede Elskerinde. Da alle Ofre var bragte, steg hun kysk som en Vestalinde, grædende og forvirret som en Jomfru ind i hans Omfavnelse. Og Max Duncker nød sit Livs festligste Stund og syntes ikke, at den var købt for dyrt.

Dette var tre Aar siden, og Fru Baltzer havde endnu indvundet adskilligt Liggendefæ, men vilde Duncker være ligesaa offervillig i Fremtiden?

Hun kunde ikke skjule for sig selv, at nu maatte der mere heroiske Midler til for at vække den rette Offerlyst. Hun maatte snart være forelsket, snart gøre sig kostbar. Hun havde i den senere Tid, hvor hun beskæftigede

sig med Tanken om Flemmings Erobring, valgt den sidste Fremgangsmaade, og den havde vist sig nyttig. Men hun tvivlede ikke paa, at Duncker Dagen efter havde følt sig skuffet eller bedraget — i hvert Fald havde ærgret sig. Allerede det var slemt. Han troede endnu paa hende, men han var ikke *saa* enfoldigt forelsket som forhen.

Og dertil kom, at han drak meget og flittigt, saa hans erotiske Tilbøjeligheder slappedes og hans Hjærne utvivlsomt omtaagedes. Det var næsten det værste. Sæt, at han gik hen og ruinerede sig! Man havde hørt saa galt før. Og undertiden listede der smaabitte Rygter omkring, der hviskede, at Max Duncker & Co. ikke var fuldt saa solide, som Firmaet antoges for. Maaske tjente han ikke saa stort som før? Maaske brugte han ogsaa for mange Penge? Og hvormeget bortødsledes af hans Kone? Den smukke Fru Baltzer havde en farlig Rival til Dunckers Pengepung i den smukke Fru Duncker, der *vilde* glimre med en overstrømmende Luksus og som havde Lov til at udfolde sin Paafuglehale overalt, medens Fru Baltzer næsten intet kunde tillade sig ud-

over et elegant Toilette, som endog tilsyneladende skulde være beskedent. Fru Duncker *maatte* bruge Tusinder og atter Tusinder, saaledes som hun klædte sig, kørte, købte og beværtede.

Her stod da to Kvinder og øste af samme Brønd. Var den dyb og rig nok dertil?

Fru Baltzer havde gjort op med sig selv, at en Ruin var mulig, og ligesaa sikkert bestemt sig til, at hun vilde udenfor Skudvidde, inden Bomben sprang. Selv om Forsigtigheden var overdreven, saa skadede den ikke: hun kunde maaske slippe Duncker et Aarstid og tage ham igen, hvis hendes Frygt var ugrundet. Hun vilde blot ikke risikere, at hendes Navn indvikledes i en mulig Skandale; hun vilde ikke paa ét Kort tabe en stor Gevinst. Derfor havde hun besluttet, at det lille Fredens Tempel paa Christianshavn skulde lukkes, indtil Krigen og Krisen var overstaaet.

Og samtidigt havde hun kastet sine Øjne paa Flemming.

Der taltes meget om ham, der skreves ogsaa endel om ham i Aviser. Han var i Skuddet. Duncker havde omtalt ham som en Fandens klog Knægt, der kunde faa det med Folk som

han vilde. Han førte store Sager, dannede Aktieselskaber, sad i Bestyrelser, besørgede uhyre Ejendomshandler. Hans Veltalenhed pristes, og han var ligesaa god Jurist som dygtig Forretningsmand.

Hvis han virkelig var saa klog, kunde han maaske være klogere end hun? Tanken skræmmede, men Vanskeligheden ophidsede ogsaa Fru Baltzers Krigslyst. Her var en stolt Sejr at vinde. Og desuden tænkte hun som saa, at var han saa overlegen — paa andre Omraader, vilde han aldrig tilstaa, end ikke for sig selv, at han havde mødt Fandens Overmand i en Kvinde. Tværtimod, han *maatte* indbilde sig, at hun elskede ham, og at hans Gaver kom frivillige, fra en taknemlig Elsker, der paatvang den fine og beskedne Kvinde sin Hyldest. Han vilde aldrig tro, at hun havde taget ham ved hans lange martialske Knebelsbart og ledet ham som en dum Dreng og gammel Nar.

Og var han ikke til at lede?

Hun havde omhyggeligt iagttaget ham, naar hun mødte ham paa Gaden. Han kiggede paa alle Damer; han vejrede kvindelig Parfume;

han drejede Hovedet; han stod stille. Han var en Erotiker, derom kunde der ingen Tvivl være, og han havde ingen stadig eller sikker Forbindelse, ellers havde han ikke set sig saa forhippet om.

Hun havde iagttaget ham omhyggeligt, naar han sad med sin Kone i Teatret. Det var en nydelig Kone, sød og smuk og pænt klædt, men sikkert brød han sig ikke om hende. Han talte næsten ikke med hende; han saa' efter Damerne paa Scenen og paa Tilskuerpladsen, kedede sig og røbede ingen Glæde over, at hans kønne Kone morede sig.

Men hvis han kededes ved sin Kone og hvis Forretningerne ikke havde udtørret Erotiken i ham, hvis han trængte til Nervepirring og til Elskov, saa skulde hun blive en himmelsk Læge for ham og give ham den rette Lægedom i passende Doser.

Alt vel overvejet — ogsaa det at han stod til 70,000 Kroners Indtægt i Skattelisten og at en Jurist var god at have i Baghaanden — bestemte hun sig til hint første Besøg.

Efter dette var alle hendes Tvivl forsvundne for en guddommelig Klarhed. Hun

havde den Fornemmelse, at hun kunde tage ham paa Spidsen af sin Parasol, kaste ham højt op i Luften, fange ham igen og snurre ham rundt som Jongløren sine Tallerkener. Saadan en Pap-Mand! Han var til at blæse over Ende!

Hun forstod godt, hvordan han saa' paa hende og hvilken Hensigt han tillagde hendes Besøg. Den rette nemlig. Det laa i, at hun saa grumme vanskeligt havde kunnet lave et sandsynligt Paaskud, thi det med Kontrakten og Gagen duede ingenting. Utvivlsomt, dér var en Blottelse, et Stik hjem for ham. Men derved skulde det blive.

Nu bare ligge stille en lille Tid — og lade ham spekulere og gruble og længes og skuffes og ærgre sig og gennemgaa hele Skalaen. Næste Gang agtede hun at begynde sit Spil for Alvor — og tage Stikkene hjem, til han ikke havde ét Kort paa Haanden og ikke én Jeton i Kassen.

— — Saaledes gik det til, at Flemming i næsten tre Uger ikke hørte et Ord fra Fru Baltzer. Hun havde vist sig som en Aaben-

baring: Venus stegen op af Havet! Og saa havde Havets Bølger atter lukket sig om Skønhedens højtattraaede Gudinde, medens den forelskede Dødelige stod skuffet og forgæves ventende paa Strandbredden.

X.

Medens Flemmings Irritation og Utaalmodighed var stigende, hændte det en Aften, at han atter, ligesom efter Fru Baltzers første Besøg, fandt Fru Duncker inde i Dagligstuen, da han henad Ni-Tiden traadte derind. Denne Gang kom hun imidlertid ikke fra Selskab, men for at drikke en Kop Te og sige Farvel, inden hun tog paa Landet. Hun var dog næsten ligesaa udfordrende klædt som dengang — nedringet baade foran og i Nakken og spændt i sit Korset og skydende Brystet frem og vuggende Hofterne. Og hun sad i Sofaen og legte med de to blege Drenge som med to Kattekillinger og talte ustandseligt.

Næppe havde Flemming hilst paa hende

og hørt, at hun vilde drikke Te hos dem, førend han diplomatisk sagde:

»Saa faar jeg desværre kun kort Glæde af Fruens Besøg, for jeg skal nødvendigt gaa Klokken ti. Jeg skal træffe en Kollega endnu i Aften — vi skal møde i samme Sag og maa først aftale med hinanden, hvordan vi skal fordele Lys og Skygge.«

Hans Kone lo og sagde spøgende:

»Det lyder net!«

Men Fru Duncker saa' ud for sig med sine smaa begærlige Øjne og sagde:

»Jeg kommer til at nyde godt af Advokatens Selskab, saalænge jeg er her, for jeg maa ogsaa afsted Klokken ti. Jeg har endnu saa meget at gøre i Aften —«

Og idet hun henvendte sig til Fru Flemming, gav hun en ordrig Beskrivelse af de utallige Ting, som hun endnu havde at besørge, inden hun med frelst Samvittighed kunde flytte ud paa Landstedet. Vel stod det fuldstændigt monteret, men hun maatte nu alligevel have et Par Vognlæs med.

Imedens hun snakkede løs saaledes, var der faret Elektricitet gennem Flemming. Hans

List var lykkedes, hans Plan slog til. Hun havde bestemt sig til at gaa samtidigt med ham, og de skulde altsaa følges. Han kom til at køre med hende, som hun dengang havde tilbudt, og saa — ja saa vilde han brænde sine Skibe. Han mindedes de Ord, en Franskmand havde sagt, at om det kun lykkedes én Gang af ti: man skulde altid prøve. Og hans Øjne straalede, og han rettede sig uvilkaarligt og fik igen sin gamle Kavalleriofficer-Holdning.

Men kommer da hendes Vogn Klokken ti, spurgte han sig selv, pludselig angst, har hun bestilt den saa tidligt?

Denne Gaade løstes. Thi et Kvarter efter bad Fru Duncker, om hun maatte benytte Telefonen et Øjeblik. Begge Ægtefæller var diskrete nok til ikke at gaa ud med hende til Telefonen. Men da hun kom tilbage, syntes Flemming, at hendes Øjne mødte hans med et underfundigt Blik.

Han var lidt febrilsk, dog hans Kone mærkede sikkert intet. Hvor skulde hun ogsaa kunne det? Der havde aldrig været Skygge af Mistanke til ham i hendes Sind. Lige saa lidt som det var tænkeligt, at hun kunde være

Flemming utro, lige saa lidt faldt det hende ind at tvivle om hans Troskab. Desuden netop Flemmings ægteskabelige Rolighed, paa hvilken hun hin Aften havde modtaget et saa ydmygende Bevis, var hende en Garanti for hans Kølighed overfor andre Kvinder.

Derfor, da Vognen holdt udenfor og Fru Duncker skulde afsted, syntes intet hende naturligere end at Flemming beredte sig til Opbrud. Og da Fru Duncker med velberegnet Forsigtighed spurgte, om Flemming skulde samme Vej som hun, og paa et bejaende Svar tilbød at køre ham det største Stykke, udtalte Fru Flemming sin Glæde herover. Det var rart, at Flemming kunde blive befordret saa godt og nemt i det Regnvejr.

Og saa tog de to Farvel og gik sammen ned ad Trappen, og Flemmings Hjærte bankede stærkt, og han strøg nervøst sin Knebelsbart, medens Fru Duncker sendte en Sky af Parfume op imod ham, idet hun gik foran uden at vende Hovedet.

Denne Gang steg han ind med i Vognen.

Næppe havde han sat sig, førend Fru Duncker med en Beklagelse over Varmen — Vog-

nens Vinduer var lukkede — lod sin Kaabe glide af sig. Hun vendte sig om imod ham, medens hendes Hals lyste i Halvmørket, og sagde smilende, seende ham ind i Øjnene:

»Saa De skulde i Forretninger i Aften, Hr. Advokat!«

Da svandt alle Flemmings Betænkeligheder — han havde ikke været saa særdeles kry, som han gærne vilde, da han lige havde anbragt sig i Vognen — men nu var Vejen aaben.

Han tog hende i en Fart om Livet og kyssede hende paa Halsen.

»Flemming dog!«

Men nu lod han sig ikke standse og fortsatte sin Sejersgang, idet han førte sine Læber fra hendes Hals, langsomt glidende, hen til hendes Mund.

Hvor de fandt et villigt Bytte. I samme Nu, som Fru Duncker følte hans Mund mod sin, aabnede hun sine Læber og kyssede ham med den yderste Voldsomhed, medens hendes Aande næsten brændte ham med sin tørre Hede. Aldrig i sit Liv havde han følt mere begærlige Kys.

Dog, idet hun graadigt kyssede ham, stønnede hun med en klynkende, barnligt bønfaldende Stemme:

»De maa ikke, Flemming, De maa ikke — — hører De, De maa ikke!«

— og kyssede ham vedblivende som en afsindig.

Men Tiden gik, og Hestenes Trav var hurtigt, og Fruen snart hjemme. Flemming standsede derfor sine Kys og sagde, at han elskede hende.

»Nej, De gør ikke,« svarede Fru Duncker bestemt.

Da den Art Erklæringer altsaa ikke behøvedes, tog Flemming som en praktisk Mand, hvem Sagen syntes i Orden, fat paa det Væsentligste og spurgte, naar de kunde ses og hvor han kunde træffe hende.

Fru Duncker rystede paa Hovedet. De kunde ses hos ham eller hos hende som sædvanligt.

»Det mener De ikke,« sagde han uforstaaende, »skal vi ses i Selskaber hos Dem eller mig eller paa Visiter? Vil De ikke lade

mig sørge for et Sted, hvor vi kan mødes? Husk, at jeg er forelsket og De meget dejlig.«

Han nærmede sig hende atter, og hun lod ham nærme sig. Men var forresten urokkelig. Da han trængte paa, erklærede hun overmaade tydeligt, at hun aldrig i sit Liv vilde mødes med ham i Værelser, som han lejede — for det var jo det, han mente. Hun vilde ikke snige sig op til et saadant sjofelt Sted, og hun vilde i det Hele ikke foretage sig noget, der kunde kompromittere Fru Dunckers gode Navn og Rygte. Derimod tilføjede hun venligt, ja kælent, at der kom nok Lejligheder, hvor de kunde træffes alene som nu her.

Han forstod paa hendes Tone, hvad hun ikke vilde, og han blev uhyre slukøret og ikke mindre rasende paa hende.

Men da hun igen nærmede sig til ham og lagde sit Legeme mod hans, *maatte* han atter kysse hende. Og skønt hun paany bad for sig, kyssede hun selv med samme Brunst og tillod ham mange fortrolige Kærtegn.

Saa rev hun sig løs, og et Minut efter standsede Vognen udenfor det Dunckerske Hus. Mens Kusken knaldede for at Portneren skulde

lukke op, maatte Flemming stige ud. Da han udenfor Vogndøren sagde Farvel, nikkede hun til ham elskværdigt smilende og bad ham hilse Fru Bertha. Hendes Ansigt var saa roligt og hendes Stemme saa klar, som om de stod i en Selskabssal fyldt med Mennesker.

Saa kørte hun ind ad Porten.

Flemming stod tilbage og følte sig som om han var udplyndret indtil Skindet. Han var dødsens flov: hun havde moret sig med ham som med hans Drenge. Hvilket infamt Fruentimmer med sit lede Koketteri!

Og medens han, forbitret paa sig selv, langsomt vendte hjemad, gik hans Tanker til Fru Baltzer, som slet ikke var koket og maaske netop derfor —?

Saaledes gjorde dette Eventyr med Fru Duncker ham til et endnu sikrere Bytte for den smukke Leontine.

XI.

I Slutningen af Majmaaned stod Kragh inde hos Flemming, da en af Kontoristerne bragte denne de sidst ankomne Breve. Han tog dem skødesløst, medens han vedblev at tale med Kragh om en vigtig Forretning, og lagde dem foran sig paa Pulten, spredende dem lidt fra hinanden. Pludselig gik der et Stød igennem ham; han blev rød og hans Hjærte bankede: i Bunken laa et sirligt Brev, fra hvilket en god Parfume steg op. Han vidste øjeblikkeligt, at Brevet var fra Fru Baltzer.

Han blev saa forvirret, at det var umuligt for Kragh ikke at bemærke hans Adspredthed. Han gav forkerte Svar. Saa tog han sig sammen, men ogsaa den anstrængte Maade, hvorpaa han nu atter blev klar og forretnings-

mæssig, var et ubedrageligt Indicium for en forstandig Jurist som Kragh, der havde været Herredsfogedfuldmægtig i tre Aar. Han var lige saa overbevist om, at der paa Pulten laa et Brev fra Fru Baltzer, som om han havde aabnet og læst det. Og han ærgrede sig særdeles, ikke fordi han misundte Flemming den formodede Erobring, men fordi hele det Spil af Beregning og Sanselighed, som nu var begyndt mellem de to — et let og muntert og ufarligt Spil, efter hvad han troede — stod i Strid med hans egen triste Erfaring om Kærligheds Væsen og Væren.

Flemming afgiorde fuldstændigt sine Forretninger med Kragh, men næppe havde denne forladt Værelset, førend han greb Brevet og febrilsk aabnede det. Det var ganske kort, skrevet med en lidt barnlig Haandskrift. Der stod, at Fru Baltzer tillod sig at komme samme Aften Klokken halvotte og ulejlige Advokaten — saa langt var alt koldt og forretningsmæssigt, men saa tilføjedes der: »ulejlige Advokaten ad den nemme Vej«.

Deri laa Haabet — hun kom dog saaledes, som han havde ønsket og ventet saalænge.

Og atter skød Længslen efter en stor Nydelse højt op i hans Sind.

Nu gjaldt det blot at være rolig — overfor Kontoret, indtil hun kom; overfor hende, naar hun var kommet. Kontoret! Skulde Kragh have nogen Mistanke — det var jo latterligt at tro. Og dog! Kragh *maatte* kende Fru Baltzer; nu vidste Flemming ogsaa, at Baltzer hørte til Kraghs Venner: hvorfor havde da Kragh ikke sagt hendes Navn hin Aften?

Naa, Pokker spekulere længer over det — og han tilbragte Dagen i længselsfuld, men lykkelig Stemning.

Dog det var som forhekset for Flemming den Dag.

Netop et Kvarter forinden Fru Baltzer skulde komme, og da han vilde give sit Personale de sidste Ordrer, bragte Posten Sager, som han ikke kunde undlade at sige Besked om. Han maatte endog lade Kragh gaa ind i det inderste Kontor og dér tage Papirer frem, hvorom der yderligere skulde træffes Aftale. Flemming stod som paa Naale og kunde dog ikke skynde sig. Han havde i Forvejen aabnet Døren til *Gruben* for at kunne høre, naar Fruen bankede,

men han vilde fordømt nødigt Kragh skulde se, at der kom en Dame, og især at den Dame var Fru Baltzer.

Endelig var han færdig; Kragh tog Papirerne og skulde til at gaa — i det Samme lød en diskret Banken paa *Grubens* Dør. Kragh hørte den ligesom Flemming, og det naturligste og høfligste havde været, om han var gaaet derind og havde lukket op. Han gjorde det efter et Øjebliks Betænkning ikke, fordi han forstod, at Flemming ikke ønskede det. Flemming overvejede i samme Sekund, om han skulde bede Kragh lukke op eller ikke, kom til det Resultat, at han ikke vilde, og ærgrede sig samtidigt over, hvad han derved røbede. Men han tog sig sammen og fik sagt:

»Ja, saa er vi jo færdige!«

Og marcherede derpaa med den bedst mulige Holdning ind i Sideværelset, hvis Dør han omhyggeligt lukkede bag sig.

Kragh saa' efter ham, mørk i Hu. Han tvivlede ikke et Minut om, at den Besøgende var Fru Baltzer. Og Tanken — skønt blottet for al Skinsyge — fyldte ham med Bitterhed.

Saa rystede han det af sig og vendte sig for at gaa.

I samme Øjeblik aabnedes Døren til Yderkontoret, og Fru Flemming kom ind.

Kragh stod ganske forstenet. Det var første Gang i hans Liv, han var alene med hende i en Stue, og nu — under disse Forhold! Hun kom med sine sagte, lidt tunge Skridt henimod ham, og hans Blik fæstede sig ved Halsens yndige Bøjning, ved Skikkelsens ubehjælpsomme Blødhed, ved den blide Velopdragethed, der prægede hende.

Fru Flemming saa' sig forundret omkring og spurgte, om hendes Mand ikke var her — det havde man dog sagt derude.

En Hundrededel af et Sekund fór den Tanke Kragh gennem Hovedet: om han sagde, at Flemming var gaaet ind i Værelset ved Siden af, hvor Fruen kunde finde ham — og saa ventede, hvad derefter vilde følge. Dog næppe tænkt afvistes den Tanke af ham. Han svarede, at der var kommet *nogen* til Advokaten, som sad inde i Værelset ved Siden af.

Aa, det var da kedeligt, for hun havde

tænkt at faa sin Mand lidt ud at spasere i det yndige Vejr.

Kragh bøjede høfligt Hovedet, men sagde ikke et Ord, saa' kun paa hende med stor Ærbødighed — saa' hende ind i sin Sjæl, saa han naglede hendes Billede fast derinde og ikke atter vilde kunne rive det ud, uden Hjærtet blødende sønderreves med det Samme.

Om Hr. Kragh troede, det vilde vare længe?

Han kunde naturligvis ikke bestemt sige det, men han var tilbøjelig til at antage, at Besøget vilde trække ud.

Om ikke det gik an at banke paa Døren og faa hendes Mand et lille Minut i Tale?

Han tvang sig til at svare med et Tilløb til Spøg, at *han* i hvert Fald ikke turde gøre det, da Advokaten éngang for alle havde forbudt enhver Forstyrrelse.

Saadan som han sagde det, berøvede han ogsaa Fru Flemming Modet. Naar Flemming ikke vilde forstyrres, tænkte hun, saa turde hun paa ingen Maade trodse hans Forbud. Hun trodsede overhovedet aldrig noget Forbud.

Imidlertid stod hun et Øjeblik ubestemt og overvejede, om hendes Plan virkelig helt maatte opgives. Hun havde glædet sig saameget til den Spaseretur og til at drikke Té i frisk Luft. Og overfor hende stod Kragh ærbødigt ventende, medens han tænkte paa, hvilken uhyre Lykke det vilde være for ham, om hun nu tog hans Arm og ømt samtalende gik med ham langt bort fra dette hede Kontor til frisk Luft og grønne Træer og Foraarsdrømme.

Der var ganske stille i Kontoret: Personalet var gaaet bort derude, og Gaden nedenfor var faldet til Ro.

Da lød der indefra *Gruben* en behagelig klangfuld Mandslatter, hvori straks efter blandedes nogle muntre, lyse Toner.

Fru Flemming drejede uvilkaarligt Hovedet: det var en Dame, der lo.

Hun vilde lige udbryde: »men der er jo en Dame derinde«, da hun i det Samme mødte Kraghs Blik og standsede. Han havde jo ikke sagt det Modsatte, og der kom saa ofte Damer til Flemming. Og hvis der tændtes en Gnist af Mistanke i hendes Sjæl, saa sluktes den atter. Maaske hvis Kragh undskyldende havde

sagt noget om denne Dame, var Mistanken tændt paa ny. Men han stod rolig, som om dette Damebesøg var det rimeligste, mest forretningsmæssige, saa hun knap forbavsedes over dets sene Time.

Hun saa' over paa Kragh igen og syntes, han var meget bleg. Han saa' forpint ud, forekom det hende, men — saa meget Kvinde var hun — at hun ogsaa dunkelt fornam den Beundring, hvormed han betragtede hende. Og da den hele Situation blev hende noget trykkende, skønt hun ikke vidste hvorfor, faldt det hende pludseligt ind som en passende Bortgangsfrase at spørge til hans Kones og Barns Befindende.

Han svarede, at begge befandt sig udmærket og af Lyst til at holde hende fast her alene med ham, fortalte han lidt mere end den strænge Høflighed fordrede om Barnets Elskværdighed — om hvor muntert og ejendommeligt det var.

Fru Flemming hørte smilende paa disse Historier med den fuldkomne Ligegyldighed, som man føler for andre Folks Børn, men ikke uden en Forstaaelse af, at Kragh talte

noget febrilsk og altfor ivrigt. Og da hun atter saa' paa ham, sporede hun i hans stirrende Blik en Flamme, der ikke i mange Aar havde lyst paa hendes Vej.

Hun blev kun forundret og lod end ikke med en Bevægelse denne Forundring træde frem. Lidt efter hilste hun, sagde med et Skuldertræk, at hun nok maatte opgive Turen, og forlod Kontoret.

Da hun var kommen ind i sin Dagligstue, satte hun sig ved Vinduet og tabte sig i Forbavselse: var det muligt, at hendes Mands Fuldmægtig skulde have en lille Snært af Forelskelse i Principalens Kone? Hun lo med en uskyldig Pigelatter, blev ikke vred, ikke heller det mindste bevæget og gik lidenskabsløst ind til Børnene.

Men Kragh vandrede hjem som et beruset Menneske og følte Længslen ligge rugende over hans Tanker og Sanser. Han saa' og hørte intet, førend han næsten løb Næsen mod den store Politibetjent, der stod og drev udenfor hans Gadedør. Saa vaagnede han til Virkeligheden.

XII.

Fru Baltzer var kommen ind i *Gruben* med det roligste Ansigt, medens Flemming, enerveret ved den sidste Sindsbevægelse, saa' temmelig forpjusket ud. Hun satte sig og bad ham undskylde hendes Komme »ad den nemme Vej«, der jo var behagelig for en Dame — men han havde selv givet Lov.

Hun saa' uhyre dejlig og fristende ud, skønt hun tilsyneladende var tarveligt klædt. Men Tøjet sad, som det klæbede ind til Kroppen, og Silken nedenunder knitrede ved den mindste Bevægelse af den uldne Overkjole.

Flemming havde fattet sig og troede atter paa, at Byttet var ham i Hænde, og i en lidt overlegen Tone spurgte han hende, om hun

maaske havde medbragt de Papirer, som hun havde omtalt sidst.

»Saa skal jeg tage Direktøren i Nakken,« lo han.

Fru Baltzer smilte indvendigt — hun forstod saa godt hans vaagnende Sikkerhed og tænkte: »dig skal jeg snart dukke«.

Hun rystede, med en lille klar Latter, paa Hovedet og sagde, at hun saamænd ingen Papirer havde med.

Flemmings Hjærte sank: vilde hun ham intet mere, skulde den skønne Fugl undslippe? — og ret ynkeligt bemærkede han, at Fruen dog sidst havde ønsket, at han skulde se Kontrakten og hvad derhen hørte.

»Ja, men hun kunde ikke finde ud af alt dette — det var saa fortvivlende — maaske havde hun intet at fordre — maaske havde hendes Mand taget det Forfaldne — og alle Pengesager var hende saa forfærdelig imod — hun var egentlig blot kommet for at sige ham Tak for den Interesse, hun syntes, at han havde vist hende — og saa maatte hun vist klare for sig selv.

Hun holdt denne lille Tale i en gruelig trist Tone. Hun græd ikke, men der traadte Taarer frem i hendes smukke blaa Øjne, og én Taare piplede gennem de lange Øjenhaar.

Flemming havde heller end gærne taget den smukke Sørgende i sine Arme, bortkysset Taarerne og trøstet hende, men han turde ikke. Han syntes, det begyndte at se temmelig sort ud. Maaske rejste hun sig og gik om fem Minuter og saa — og saa? Det Hele forbi! Nej, nu gjaldt det at vise, at man var Advokat.

Og han gav sig til at snakke løs med den i Skranken berømte Veltalenhed. Han begyndte med, hvor udmærket han forstod, at hun, en Kunstnerinde og en Dame, veg tilbage for de kedsommelige Pengesager, som oven i Købet i dette Tilfælde omsluttede et særlig pinligt Moment. Han dvælede ved, hvorledes hun skyldte sig selv og sin yndige, lille Pige, hvem han vidste, hun omfattede med en saa opofrende Kærlighed, ikke at tabe Modet. Jo mere der hvilte paa hende, des rankere maatte hun bære dette — smukke Hoved. (Hun smilte træt ved den paa det sarteste anbragte Kompliment). Han kunde godt begribe, hvor-

meget det maatte kede hende at forhandle Kontrakter og Affærer med en pedantisk Sagfører — men Jurister havde dog ogsaa deres gode Sider. Alligevel vilde han bede hende betragte ham ikke som en Advokat, men — hvis han turde vove Ordet — som en Ven. Han turde sige, at han var kommet til at nære den varmeste, omend ærbødigste Interesse for hende. Hvor kunde det være andet? Hendes ulykkelige Stilling, hendes Ungdom, hendes Kunst, hendes Angst for at se Hjemmet styrte sammen — alt, hvad han vidste, og endnu mere, hvad han anede igennem hendes saa beundringsværdige Diskretion, maatte appellere til den Ridderlighed, som selv Højesteretssagførere ikke vilde lade sig fraskrive Retten til. Han vovede derfor at stille sig til hendes Raadighed med det Ikke-meget, som han formaaede. Han vilde være lykkelig, hvis han kunde være hende til Tjeneste.

Fru Baltzer hørte paa denne speech med den behagelige Sikkerhed, som Bevidstheden om et næsten vundet Slag giver. Han var unægtelig af en klog Mand at være ikke rent overvældende.

Hun ledsagede imidlertid udadtil hans Tale med et passende Minespil, der udtrykte hendes Forlegenhed og Erkendtlighed, idet hun let rødmende betragtede ham med et ømt og sløret Blik.

Hun takkede ham varmt og tydeligt rørt. Hun havde hørt ham omtale, sagde hun, som ganske ulig andre — nu forstod hun, hvad Folk mente. »Jeg er virkelig,« sluttede hun med sagte Stemme, »helt betaget af Deres Venlighed.«

Om hun da ikke vilde bruge hans Raad og Hjælp?

Hvorpaa Fru Baltzer ansaa det for rettest at give ham Dødsstødet og sagde med fortræffelige Pavser:

»Det er ikke saa nemt for mig — men jeg vil tale rent ud. — Jeg er i Virkeligheden i en fortvivlet Stilling — Vanskeligheder har jeg med Teatret — jeg har mit Barn at sørge for — og min Mand, han — aa, De véd det jo ligesaa godt — han ruinerer alting for os. Jeg trænger derfor til alle en Vens Raad — ja, jeg trænger ogsaa til materiel Hjælp. Men hvad *skal* jeg gøre — selv om De vilde tilbyde

mig en saadan — jeg véd ikke, om De vil eller kan — saa kunde jeg jo ikke modtage den. Nej — det *er* umuligt.«

»Men, Frue, naar De selv siger,« søgte Flemming at indskyde.

Idet hun ved sig selv tænkte: »det er En, der falder ind paa Stikord« vedblev hun, overhørende hans Afbrydelse:

»Nej, nej, forstaa mig dog — jeg er jo ikke gammel — og vel heller ikke grim. Her sidder jeg gift — og dog ikke gift, fattig og Skuespillerinde og alt, hvad slemt er — hvad vil *De* tænke om mig, og hvad vilde Folk tænke — og jeg selv med —«

Ved de sidste Sætninger havde hendes Stemme skælvet — nu lagde hun pludselig Haanden for Øjnene og græd lydløst.

Flemming var aldeles betaget. Hun var vidunderligt smuk, som hun sad der, og ligesaa vidunderligt rørende i sin haabløse Jammer. Han bebrejdede sig selv de meget letsindige Tanker, som han havde næret om denne stakkels, af Skæbnen haardt behandlede Kvinde, og samtidig dæmrede der i ham den Følelse, at hun nu var tusinde Gange mere attraa-

værdig, naar hun var ligesaa god som smuk, ligesaa uegennyttig som fristende.

Han satte sig hen til hende i Sofaen — han følte en stærk Trang til at forkorte Afstanden mellem dem — og sagde, idet han sagte berørte hendes Skulder:

»Græd ikke, Frue, jeg beder Dem!«

»Tilgiv — jeg véd, det er latterligt!« og hun forsøgte tappert at smile.

»Det er ogsaa Synd for de smukke Øjne,« sagde han kun venligt.

»Aa, hvad Nytte har jeg af de smukke Øjne?«

»Men vi andre har Glæde af dem. Naa, Frue, derom skal vi ikke tale. Men nu maa De høre Ræson. De *maa* lade mig hjælpe Dem — ganske umærkeligt for Dem selv. Sig mig« — han fik pludselig en god Idé — »De har virkelig ikke den Kontrakt med Dem?«

»Nej, jeg forsikrer Dem.«

»Men De erindrer maaske, hvad det var for et Beløb, som De mente, Direktøren skyldte Dem?«

Hun saa' klart og uskyldigt paa ham.

»Jo, det erindrer jeg da: det var tusind Kroner.«

Summens Størrelse tog Flemming lidt om Struben — han havde ikke saa nøje erindret dette Tal. Men nu var der kun én Vej frem:

»Saa skal jeg sige Dem, hvad vi gør: jeg forstrækker Dem — forstrækker Dem, bliv nu ikke forskrækket — foreløbigt med denne Sum. De sender mig Kontrakten, og jeg inddriver Summen hos Direktøren. Det er en ren og klar Forretningssag.«

Han formelig svømmede i Ædelhed. Men hun gav ham heller intet efter i uskyldig og hjærtegreben Forvirring og Taknemlighed.

»Men gaar det virkelig an?«

»Det gaar godt, udmærket an. Nu skal De se.«

Og han fo'r ind til sin Pengekasse og saa' ikke det helt overgivne Smil, som den smukke, sørgende Frue sendte ham. Et Øjeblik efter var han tilbage med et Par Sedler.

»Kom nu med Deres Portemonnæ!«

Hun rakte ham tøvende og rødmende en elegant Portemonnæ, som hun trak frem af

Kjolens bagerste Folder. I et Øjeblik stoppede han Sedlerne ned og trykkede skælmsk Portemonnæen ind i hendes Haand.

»Jeg véd ikke, hvordan jeg skal takke Dem,« stammede hun.

»Slet ikke, slet ikke — jo, hvis De nu vil sidde rolig, ikke tale mere om dette og saa fortælle mig lidt om Deres Sommerplaner — De talte sidst om en Tournée.«

»Men du er da et Englebarn,« tænkte hun, »du siger jo alle de rigtige Stikord — det er netop Tournée, vi skal have nu.«

Og hun fortalte vidtløftigt om en Tournée til Provinserne og Norge — yderst vidtløftigt og yderst uklart uden for en Tilhører, der var saa optaget af hendes Nydelighed som Flemming. Men én Ting slog hun fast, og én Ting forstod han, at blev den Tournée til noget, vilde hun komme til at rejse fra Begyndelsen af Juni til Slutningen af August — hele tre Maaneder! Og ved Tanken herpaa snørede det Flemming om Hjærtet, og han svor en stille, indre Ed, at denne Rejse vilde han forhindre, hvad det saa koste skulde — uden at han just gjorde sig Begreb om, *hvad* det vilde koste

ham. Men han skulde ikke have noget af, at hun nu rejste tre Maaneder væk og derved Forbindelsen afbrødes mellem dem, just som den var begyndt, medens hun oven i Købet turede rundt med Gøglere og blev feteret af Provinsfolk og Normænd. I en indre Vision saa' han hende for sig sidde i et Hotel og drikke Champagne med Direktør og Komiker og diverse norske Trælasthandlere med røde Ansigter. Disse trakterede, og deres røde Ansigter betragtede meget udtryksfuldt denne sjældne Prøve paa kjøbenhavnsk Elegance, som var faldet ned til dem en Sommernat. Nej, Tak!

Imidlertid, han kunde ikke skride ind straks, vidste heller ikke hvordan. Men han mente dog at rykke lidt frem, da det aftaltes mellem dem, at de yderligere skulde forhandle om denne Tournée. Fru Baltzer bad ham ovenikøbet selv beramme et Møde, naar han havde Tid en Aften i næste Uge.

Som en praktisk Dame holdt Fru Baltzer nemlig ikke af at skrive Breve, der kunde opbevares, hvorimod det ikke mishagede hende at modtage Autografer. Og Flemming blev

henrykt, da der saaledes tilbødes ham, at han blot behøvede at skrive efter hende — saa kom hun. Snart rejste Familien paa Landet — hvad Fru Baltzer ogsaa havde beregnet — og Ind- og Udgang faldt nemmere.

Endelig rejste Fru Baltzer sig for at gaa, rakte Flemming sin lille Haand og sagde med et yndigt Smil:

»Farvel og Tak!«

Flemming tog Haanden og vilde føre den til sine Læber. Men med et lille forskrækket Udbrud trak Fru Baltzer den til sig:

»Aa nej, ikke saadan!«

Og Flemming, lidt flov og lidt smigret ved denne enorme Kyskhed, lagde Haanden undskyldende paa sit Bryst og bukkede ærbødigt, medens med et sidste døende Øjekast den skønne Dame forsvandt.

Da hun var gaaet, faldt der en stærk Ubehagsfornemmelse over Flemming. Alle hans Nerver havde danset nu i halvanden Time. Han følte sig som En, der havde siddet ved et overdaadigt dækket Bord uden at turde nyde en eneste af Retterne. En stærk Hunger plagede ham. Og med voksende Ubehag tænkte han

paa, at Kuverten havde været til tusind Kroner. Men, hvad! Fremtiden skulde og maatte byde paa bedre Fester.

Dermed gik han ind i Dagligstuen til sin Kone, der havde faaet Drengene i Seng og som sædvanligt sad ved Vinduet. Hun fortalte ham, at hun havde været inde i Kontoret for at faa ham ud til en Spaseretur, men havde truffet Kragh, som havde sagt hende, at der var nogen hos ham.

Flemming begreb i samme Nu, at hans Kone maatte være kommet næsten samtidigt med Fru Baltzer. Han var klar over, at Kragh intet havde sagt, men alligevel, hans Kone kunde nære en Art Mistanke. Det var bedst at gribe lige om Nelden.

»Ja,« sagde han, »der var en Dame inde hos mig.«

Han gjorde en lille Pavse. Han anede ikke selv, hvor rigtigt han bar sig ad. Fru Bertha var maaske bleven lidt nervøs ved denne Damelatter, men da hendes Mand saa roligt fortalte hende, at han havde havt Damebesøg — hvad der jo hyppigt hændte — svandt enhver Uro af hendes Sjæl.

Han saa', at hun uden Bemærkning slog sig til Ro ved hans Meddelelse og fortsatte:

»Du vilde ud at spasere — men er det da for sent? Vejret er jo dejligt.«

Han var i Velvillighedsstemning overfor sin kønne, blide Kone — følte en vis Trang til at sone — trængte ogsaa til frisk Luft og god Mad. Og hun var henrykt over sin Mands store Venlighed og skyndte sig med at klæde sig elegantere paa.

Kort efter vandrede Højesteretssagfører Alexander Flemming med sin Frue ned ad Gaden — et stateligt og lykkeligt Par, hvad enhver kunde se.

De gik behageligt passiarende en Timestid langs Dosseringen og endte Turen i en god Restaurant, hvor Flemming trakterede sin Kone og sig selv paa det Bedste. Derpaa kørte de, mætte og vinglade, hjem.

Det var længe siden, at Fru Flemming havde været til en saadan Fest.

XIII.

En Formiddag i Begyndelsen af Juni — en straalende varm Sommerdag — aflagde Fru Kragh, ledsaget af Dorothea, Besøg hos Frahm. Der var mange Anordninger i Villaen, om hvilke hun skulde raadspørges, og desuden var det Skik, at Dorothea engang imellem kom ud til Frahm og legede uforstyrret i Haven istedetfor at føres til Søndermarken. Fru Kragh vandrede rundt i Huset med Frahm og den gamle Sofie og gav en lang Række af Raad og praktiske Anvisninger, optagne med lige Beundring af begge.

Efterat dette var endt, gik hun og Frahm ud i Haven, hvor der var Skygge, og satte sig for at drikke Té. Lidt fra dem sad Dorothea paa en lav Skammel i Græsset: hun havde én

Dukke med, og Frahm havde foræret hende en anden til Velkomstgave. Midt imellem disse og omgivet af Vogn og Bærebør og Spade og Rive og Billedbøger sad Dorothea alvorligt optaget af at forklare alt for den nye Dukke. Af og til saa' hun hen paa de Voksne og smilte huldsaligt: de nikkede til hende, og hun nikkede henrykt igen. Frahm sagde, at hendes Ansigt lyste over dem og skænkede dem Fred.

Fredeligt var der ogsaa i Haven, der med sine høje Træer syntes godt gemt. Huset laa paa en Sidevej til Valbygade, og man hørte ingen Støj hverken af Mennesker eller af Vogne.

»Her er stille og godt,« sagde Melitta.

Frahm svarede ikke; han nød Synet og Nærværelsen af det smukke uskyldige Barn, der havde sin Verden for sig selv, og af den smukke kloge Kvinde, der altid syntes at hvile i sig selv. Han derimod var altid urolig. Man kunde se paa ham, hvor nervøs han var og hvor uafbrudt hans Hjærne arbejdede: der gled ustandselige Trækninger over hans Ansigt, og han fór sig febrilsk med Hænderne i Haar og Skæg. Han var ikke smuk — et magert Munke-Ansigt med et tyndt rødligt Skæg. Kun havde han

udmærket smukke Hænder — en Kunstners Hænder. Han plejede leende at paastaa, at *det* paa et Menneske, hvormed man tjente sit Brød, altid var smukt. Han, der havde arvet Villaen, gode Kunstsager og lidt Penge efter sin Fader, tjente rigeligt, hvad han behøvede, ved at levere Tegninger til Porcellænsfabriker, Guldsmede og Kunstsnedkere. Hertil medbragte han en stor Stilkundskab, en legende og barok Fantasi og et medfødt Haandelav. Han arbejdede sjældent mere end én Maaned hvert Aar og erhvervede i dette Tidsrum alt hvad han havde nødigt af Penge til hele Aarets Forbrug. I de resterende elleve Maaneder lod han sig ikke drive til mindste Beskæftigelse med *Haandværket* — men sysselsatte sig udelukkende med sine Studier.

Han pegede paa Barnet og sagde:

»Saadan som hun lever, skulde man ogsaa leve.«

»Udenfor hele den øvrige Verden — det er ikke muligt. Og desuden« — tilføjede Melitta leende — »maatte man da have en Moder som mig til at sørge baade for Middagsmad og alt det andet.«

»Naturligvis skulde man have en »Moder« som Dem,« svarede han lidt melankolsk, »ellers gik det ikke.«

»Det er stadig Villaen ved Firenze?«

»Stadigt ja.«

»Og tror De virkelig, at De med Deres mange Interesser kunde leve saaledes ganske for Dem selv uden at bekymre Dem om alt hvad der sker i Verden — uden Indignation — og uden Medfølelse med den store lidende Menneskehed.«

Hun sagde de sidste Ord med en spøgende Patos.

»Jeg véd det,« svarede han, »*De* tror paa den store lidende Menneskehed — og jeg har ogsaa engang gjort det. Jeg har betragtet det som en hellig Pligt at interessere mig for andres Vel og Ve, og de store Raab om Retfærdighed og Fattigdom og Folkets Krav har ikke fundet villigere Tilhører end mig. Jeg gik omkring med skyldbetynget Samvittighed, fordi de Fattige led Nød, fordi Kapitalen undertrykkede Arbejderne, fordi Regeringerne underkuede Folkene. Men — jeg tror ikke mere derpaa.«

»Hvorfor ikke?

»Fordi enhver maa sørge for sig selv og fordi ingen kan fordre noget af en anden. Jeg har aldrig bedt noget Menneske om Hjælp — og jeg vil heller aldrig gøre det. Jeg tror ikke, jeg har nogen Ret dertil, og om jeg var fattig, vilde jeg heller ikke bede om Hjælp. Men har andre en Ret — saa lad dem selv tage den — skønt jeg ikke begriber, hvorledes Ret eksisterer uden som fælles Indrømmelse af alle for alle.«

»Det er mig for filosofisk,« sagde Melitta.

»Saa er det vist noget Vrøvl af mig. Men naar jeg ser Konger og Kejsere med Arméer og Præster herske over Folkene, saa siger jeg: Menneskene har det som de fortjener det — lad *dem* om det! Og naar jeg læser de fede Arbejderføreres fede Ord imod de Rige — saa er jeg færdig ved at brække mig. For Djævlen, hvorfor slaar de Fattige ikke de Rige ihjel og faar en Ende paa det? De er jo de mange. Men jeg spurgte engang en af Arbejdernes Førere — *han* var forresten en saare elskværdig og stilfærdig Mand — om der kunde tænkes en Arbejder-Revolution i Kjøbenhavn. Han saa' komisk-forskrækket paa mig og sagde smilende over min Naivetet: »Saa maatte de

da først afskaffe Sprøjterne!« Og siden tænker jeg altid paa det Ord.«

»Men derfor har de Fattige det ikke mindre ondt.«

»Hvis de lavede færre Børn og hvis de *vilde* frem, saa lykkedes det nok. I hvert Fald jeg beder ingen om Hjælp — hvem har Ret til at fordre min? Og Medfølelsen med denne forvrøvlede og pjaltede og troende og frasesavlende Menneskehed — den har jeg glemt. Jeg vil leve med mine Bøger, med god Kunst og god Musik — saavidt mine Ærgrelser over Religion og Præster tillader det,« tilføjede han smilende.

»De rider idag en ny Kæphest,« sagde Melitta, »og mon De overholder Deres Teori i Praksis? De nævnte de mange Børn. Kan *De* taale at se fattige Børn gaa ned gennem Gaden forsultne, blege, tyndt og pjaltet klædte, gaa hjem til en ussel Bolig, en fordrukken Fader og en elendig Moder?«

»De træffer dog altid det Rette, Fru Melitta« — og Frahm saa' beundrende paa hende — »Børnene — der er mit svage Punkt.«

»Der kan De se, Frahm — det ligger i vor Natur at lide med andres Lidelser.«

»Med de uforskyldte, ja! Hvis jeg var uhyre rig, vilde jeg bygge Børnehjem og Hospitaler, hvor alle Børn kunde plejes og opdrages. Blot det at Struensee lod paa Fødselsstiftelsen anbringe en Kasse, hvori enhver Stakkel kunde nedlægge sit nyfødte Barn — gør ham til en større Statsstyrer end selv de Bedste, der har regeret her i Landet.«

»Uforskyldte Lidelser siger De — jeg véd knap, hvad Skyld er; men jeg kan forstaa, hvad Lidelse er. Maaske man da helst maa holde sig til den sidste alene.«

Frahm saa' atter fuld af Beundring hen til hende. Men Samtalen afbrødes af Dorothea, der sprang op og løb efter en Sommerfugl, og Barnets Bevægelser var saa yndefulde, at de begge helt optoges af hende.

Saa sagde Melitta:

»Alt dette fører vel til Villaen i Firenze?«

»Unægteligt — hvis jeg kunde komme afsted. De aner ikke, hvor smukt der er og hvilken majestætisk Ro og hvilke skønne Bygninger. Og Slottene brænder ikke dernede.

Maaske var Kjøbenhavn ikke *saa* slem, hvis alt gammelt ikke var brændt. Har man kendt en By, hvis Slot brænder hvert Aarhundrede! Og jeg elsker at gaa i disse Firenzes Gader, hvor Leonardo gik og Michel Angelo og Boccaccio og Dante —«

»Ikke Dante!«

»Hvorfor ikke han?«

»De vil da ikke paastaa, at De holder af Dante — gives der en kedsommeligere Bog i Verden end denne guddommelige Komedie? Den guddommeligt kedelige Komedie, skulde den hedde.«

»Den er ikke morsom — nej. Men De skulde læse Dantes Kærlighedsdigte i *vita nuova*. — Jeg lider ham, fordi han var saadant et rasende Menneske, altid forbitret, altid i Lidenskab.«

»Den Lidenskab skjuler han godt.«

Frahm sad lidt tavs. Saa sagde han med forandret Stemme:

»Saa De holder ikke af Dante — det var Skade —«

»Jeg tænker, at han kommer ud af det uden min Kærlighed,« indskød Melitta leende.

— »jeg har nemlig altid tænkt paa Dem ved et Udtryk, han bruger om en Dame, der trøstede ham og blev ham til al Verdens Husvalelse, da han var i sin store Nød og Fortvivlelse.« — Hans Stemme skælvede nu helt. — »Han kalder hende *la donna gentile et pietosa* — den ædle og medlidende Dame.«

I samme Øjeblik som han havde udtalt disse Ord, forstod Melitta, at han elskede hende — at det var for hendes Skyld, at han ikke kunde løsrive sig fra Kjøbenhavn — og at det ene var med hende, han kunde rejse til Firenze.

Hun kunde ikke faa et Ord frem. Hun var lammet af en stor Sindsbevægelse, ved Bevidstheden om, at hun havde vakt saa dyb en Følelse hos denne fine og kloge Mand. Hun frygtede for den, og hun droges af den, og hun saa' pludselig for sig med Sjælens Øje meget godt og meget ondt, som denne Følelse vilde have til Følge.

Der var ganske stille i Haven, og Tavsheden mellem de to vedvarede. Paavirket af denne Tavshed — fordi hun hele Tiden havde

følt de Voksnes Tale ligesom et Værn over sig — hævede Dorothea Hovedet og saa' spørgende over paa sin Moder. Ved dette Blik tog Melitta sig sammen og nikkede smilende til Barnet, skønt hun mærkede, at hendes Øjne fyldtes med Taarer, og Barnet nikkede glad tilbage, forvisset om, at alting nu igen var i Orden.

Melitta spurgte:

»Bliver De her i Sommer?«

Frahm havde tilbragt nogle ængstelige Øjeblikke. Havde han røbet sin Hemmelighed? Han havde ikke villet det. Men Ordene var slupne ham ud af Munden, fordi han havde nævnt Dante og fordi han altid for sig selv kaldte hende med hine Ord. Han angrede bittert sin Ubetænksomhed. Han havde været saa bestemt paa intet at sige til hende om en Kærlighed, som han hverken kunde eller vilde haabe, at hun gengældte. I de faa Øjeblikke, der var hengaaede i Tavshed mellem dem, blev han klar over, at hans kloge Veninde ikke kunde være i Tvivl om, hvad hans Ord havde betydet. Og i Angsten for at miste hendes Venskab besluttede han sig til at faa hende

sagt saa godt det var muligt, at han aldrig oftere skulde besvære hende med saa pinefuldt et Optrin.

Paa hendes afledende Spørgsmaal svarede han, at han i .den allervarmeste Sommertid vilde tage til et Sted ved Kysten, hvor han kunde faa Søbade — han syntes, at den Sommer var forspildt, i hvilken han maatte undvære denne Nydelse.

Hun nikkede indrømmende, og han fortsatte paa sin sædvanlige nervøst-hastige Manér i en Tone, der skulde være spøgende:

»Det er forresten mit Alvor med denne evige Snakken om at rejse til Italien. Jeg vil se at komme derned i Vinter. Og det er ogsaa mit Alvor, at jeg gærne vil bosætte mig der — hvis jeg bare kunde finde mig en Kone, som kunde tale Sprog — for det duer jeg ikke til — og som var flink i Huset og som jeg var overmaade indtaget i. Det sidste er maaske dog det vigtigste. For ser De, Fru Melitta, jeg tror ikke paa andre Forhold mellem ordentlige Mænd og Kvinder nutildags end Ægteskab — jeg mener lykkelige Forhold. Alt andet end Ægteskab er umuligt, ødelægger alle fine Følelser.

Jeg har saamænd Erfaringer. For nogle Aar siden stod jeg i Forhold til en gift Dame, som jeg holdt saare meget af. Jeg har aldrig været saa lykkelig ved denne Forbindelse, som jeg var, den Dag den brødes.«

»Saa holdt De næppe meget af hende.«

»Jeg var uhyre forelsket i hende. Men disse halve Aftaler, Stævnemøder, Breve, Skuffelser, Ængstelser — denne Lyven og Bedragen, Folks Nysgerrighed og Medviden, hendes Samvittighedskvaler og Hengivelsesparoksysmer — alt, alt var mig saa vederstyggeligt, at jeg var som halvdød. Jeg troede, det var af Kærlighed — men det var af Forpinthed. Jeg vaagnede frisk op til nyt Liv — *vita nuova* — da jeg aldrig mere skulde plages af disse Tanker, Kvaler og Rædsler. Jeg sad her i Haven den Dag og drak Kaffe — jeg ventede ikke hende, ikke Brev — intet, der bestemte over mig, kunde træde over min Tærskel — jeg var fri og uafhængig — hvilken Fryd, hvilken Salighed! Min Frokost smagte mig dejligt, min Have var smuk, min Gerning tilfredsstillende, jeg selv en Pokkers Karl — og gamle Sofie den eneste Kvinde! — Og dog var hun, jeg

elskede, vidunderlig og dejlig. Men jeg fornedrede hende.«

Melitta sagde smilende:

»Det er da som at rejse for at komme hjem igen.«

Hun forstod ham meget godt og smilte ved sig selv over hans Naivetet. Hvad enten nu Historien var sand eller ikke, saa var Øjeblikket næppe det rette til at fortælle den. Hensigten var altfor tydelig. Og dog rørtes hun over den skikkelige Fyrs ærlige Forsøg paa at erklære hende, at han elskede hende uden nogen Tanke paa at træde i andet Forhold til hende end deres nuværende Venskabsforhold. Selv om han var kommet daarligt fra sin Parabel, var den derfor lige moralsk beroligende.

Naa, men i hvert Fald maatte de bort fra denne Samtale, som han anden Gang førte hende ind paa. Barnet hjalp hende. For Dorothea havde hørt og forstaaet hendes sidste Ord paa sin Manér og sagde nu:

»Skal vi hjem, Mo'r!«

»Ja, vist saa, Klokken er mange. Det er bedst du laver dig og Anne Marie til.«

»Den nye Dukke hedder Sofie, Mo'r! Kan den ikke det?«

»Det kan den godt. Det er efter gamle Sofie?«

»Ja — tror du ikke, hun bliver glad derover?«

»Det tror jeg sikkert.«

Melitta og Barnet brød op og vandrede hjem ad Søndermarken og Frederiksberg Allé. Dorothea havde begge Dukkerne i Armen og underholdt sig ustandseligt med dem. Melitta gik fordybet i sine Tanker og svarede dog Barnet paa dets Spørgsmaal. Disse var klare og Melittas Svar var klare, og hun havde Barnet trygt ved Haanden. Men de gik hver i sin Verden, milevidt fra Alléens lumre Larm og milevidt fra hinanden, dog knyttede tæt til hinanden ved det faste Tag, hvormed Melittas smukke, kraftige Haand omsluttede Barnets lille og bløde Haand, der var som et Mindre-Aftryk af Moderens.

XIV.

Efter dette Besøg voksede Uhyggen i det Kragh'ske Hus. Der faldt aldrig et uvenligt, endsige et krænkende Ord mellem de to Ægtefæller, og der herskede ingen Uenighed mellem dem, selv ikke om Smaating. Dog Tilstanden var værre, end om de havde smaaskændtes lidt eller for Alvor udstridt en Uenighed. De var borte fra hinanden. De sad tavse ved hinandens Side, altid venlige, maaske endda kærlige, men ikke glade ved hinanden. De var lige ved at bruge Barnet som Bro imellem sig, snakke over det til hinanden, skønt Melitta instinktmæssigt søgte at forhindre, hvad hun syntes var Skambrug af deres fælles Kærlighed til den lille Pige. Men Forholdet plagede hende ubeskriveligt. Hun plejede at sige, at

en lille *Scene* mellem Ægtefolk ingen Skade var til, fordi den rensede Luften saa godt, og hun syntes nu, at selv det værste Uvejr var bedre end det tunge og trykkende Vindstille, der rugede over Huset.

Oprindeligt var det ene Kraghs Skyld. Hans Forelskelse pinte ham afsindigt, dels fordi han var skinsyg og uophørligt ønskede, at han kunde fjærne alle andre fra den Elskedes Nærhed, dels fordi han ikke kunde faa den Tanke ud af sin Hjærne, hvor lykkelig han vilde føle sig, om hun bestandigt var ved hans Side. Han tænkte hende til sig ved hvert et Maaltid, hver en Spaseretur, hver begyndende Samtale — og *hun* var der ikke, men vel Melitta. Og skønt Melitta var ham dyrebar og kunde være ham den bedste Kammerat og Følgesvend og Ven, saa var hun dog ikke den uforlignelige. Og han pintes over den blodige Uret, som han begik mod sin Hustru, sit Hjem, sit Barn — men han *kunde, kunde* ikke andet. Han sagde til sig selv, at hans Tilstand var patologisk — en Sygdom. Men hvorledes kurere Sygdommen?

Intet i hans Adfærd forblev ubemærket eller uforstaaet for Melitta. Og hun grublede bestandig over hvor Hjælp og Lægedom skulde hentes fra: hun syntes, om hun trak sig tilbage fra ham — var *det* galt, og om hun nærmede sig ham — var *det* ogsaa galt.

Men dog blev det langt uhyggeligere, efterat Frahm havde talt til hende.

Kort efter tog hun en Formiddag med Barnet ud til Charlottenlund Skov. Hun plejede gærne paa varme Dage, medens Kragh var paa Kontoret, at gøre saadanne smaa Frisk-Luft-Ekspeditioner inden den egentlige Ferietid, som hun tilbragte paa Faderens Gaard. Men hun var dette Aar ivrigere for at komme bort fra den beklumrede Luft i de ikke store Værelser i Valdemarsgade. Og forhen — hun skjulte det ikke for sig selv — sad hun gærne hjemme, glædede sig over at være midt i sit Eget og gaa rundt mellem alle sine huslige Forretninger. Nu dreves hun afsted — ikke som tidligere for Barnets Skyld, men for sin egen.

Hun søgte sig en nogenledes ensom Plads i Skoven og lagde sig ned i Græsset paa en

medbragt Plæd. Barnet legede med Dukkerne og med hele Skoven — den var hendes: hun boede paa Slottet dér og var gaaet ud for at plukke Jordbær og Appelsiner til Middag.

Melitta havde taget en Bog med og forsøgte at læse. Det lykkedes hende ikke. Hun opgav Bogen og laa ganske stille, stirrende op gennem det endnu lyse Løv. Hun tænkte paa, hvor ofte hun som ung Pige havde ligget saaledes i den lille *Fredeskov*, der grænsede til Faderens Ejendom. Den Gang følte hun sig i Slægt med det lyse Løv, de glitrende Solglimt paa Bladene og den blaanende Himmel, der skimtedes gennem Løvtaget. Hendes Drømme var saa lyse og blaa, og tusinde gyldne Fantasier forespejlede hende Fremtiden. Og med Vemod men ogsaa med Bitterhed tænkte hun paa, at hun i sin første Forelskelsestid havde ment alle Fantasierne virkeliggjorte: Kragh var saa smuk, saa lidenskabelig, saa henrykt over hende, at hun droges med ham ud mod de blaanende Drømme, hvor man var langt borte fra Hverdagslivets evige Rædsel.

Nu — medens hun laa der — følte hun, hvordan hun ligesom klæbede til Jorden: den

tørre graa Jord med det fjorgamle visne Løv og med nogle faa, næsten farveløse bittesmaa Blomster. Der var kun én virkelig Blomst i hendes Liv — hendes Livs Blomst: Dorothea, der vandrede i de lyse Drømme uden at ane, hvem hun var og hvem hendes Forældre var og hvad der ledes og stredes omkring hende.

Ingen anden Blomst — kun den tørre, skimmelgraa Jord.

Og Barnet var saa langt fra hende. Ikke én Tanke kunde hun veksle med den lille Pige — ikke et eneste Ord forstod denne virkeligt — alt maatte oversættes paa Barnets eget Sprog.

Og hun tænkte videre paa, hvorledes hun senere i sin Forlovelsestid havde ligget ovre i Fredeskoven og brændende længtes efter, at Erik skulde være hos hende, tale til hende, kærtegne hende, kæle for hende — hun *var* af en saapas kælen Natur, saa hun vilde ligge stille med Hovedet boret ind ved hans Bryst — i sin Krog.

Vilde hun ønske, at Erik nu var hos hende?

Hun rystede bedrøvet paa Hovedet.

Og pludselig — for første Gang og til hendes Forfærdelse steg den Tanke op i hende, at der var en anden, hvis Nærværelse vilde være hende kær. Hun havde ikke set Frahm siden hin Dag. Han havde aflagt Besøg en Søndageftermiddag, hvor hun tilfældigvis var ude og hvor Erik forgæves havde bedt ham blive til Aften. Hun havde undladt at tænke paa ham, saagodt hun kunde — og nu med ét var det hende klart: hun savnede ham, ønskede i hvert Fald hans Nærværelse.

Var hun da forelsket?

Nej, det var hun ikke. Ikke hvis hendes fordums Forelskelse i Erik var Normen for Kærlighed. Hun var sig fuldkommen bevidst, at hun aldrig for Frahms Skyld vilde svige Erik eller blive Dorothea en daarlig Moder. Men hun trængte til Frahms Venskab, hans Hengivenhed, hans Beundring — hun vilde meget gærne, at han skulde ledsaget hende paa denne Tur, og pludselig saa' hun sig og Barnet sidde ved et dækket Bord ude i det smukke Vejr, glade og leende, sammen med Frahm — ikke med Erik.

Og da skød det op i hende, at Erik var forelsket i en anden Kvinde.

Hun havde ikke ret gjort sig Rede for hans forandrede Adfærd. Hun skrev den noget paa Regning af hans hele Stilling. Han var kommen til den Alder, hvor han ikke tilfredsstilledes ved at tjene sit gode Udkomme. Dette var nok for ham, saalænge det blot gjaldt om at skabe et Hjem for ham selv og dem, han holdt af. Men nu dette var opnaaet — nu vilde han noget andet. Og maaske ogsaa: nu da han havde opnaaet hende, vilde han noget andet. Det Nye, det Videre lokkede ham. Dog næppe saaledes rent abstrakt. Muligvis ønskede han sig en større Gærning, idet han som saamange Yngre var utilfreds med, at de smaa Forhold og det regerende Parti udespærrede dem, der vilde Forandring i det Bestaaende — men det var sikkert, at han samtidigt længtes efter et bestemt Menneske: en Kvinde. Og den Forestilling greb hende med Rædsel, ja med Afsky, at de begge gik Side om Side og sov Side om Side, hver med sit Ønske, hvilket de, listigt og falskt, skjulte for hinanden — lige-

som to Tyve, der mistænksomme gemmer stjaalne Skatte for hinanden.

Jo mere hun grundede, des sikrere blev hun paa, at Erik var forelsket. Og den Tanke pinte hende. Den saarede stærkt hendes Stolthed: hun havde troet sig mere værd, end at han efter saa faa Aars Forløb kunde tilsætte Kærligheden til hende, der var Moder til hans Barn. Tanken bedrøvede hende for hans Skyld, for Barnets, for hendes egen.

Hvilken Ynk dog Livet var! Hvilken Angst man altid maatte føle for det Uforudsete!

Og netop hende, som havde søgt Ro, skulde dette hænde! Skønt — havde hun søgt Ro? Nej — men da hun efter to, tre Aars Ægteskab havde mærket, hvordan den store Flamme ikke kunde brænde længer ved Dag og Nat, saa havde hun overtydet sig selv om, at det, at have sin uindtagelige Fredens Fæstning, var for Mennesker Alt, var Lykken. Og nu viste det sig, at selv *hun* var for ung til Freden — hvor kunde hun da bebrejde Erik noget? En Mand fristedes altid stærkere end en Kvinde.

Maaske *var* det ogsaa kun Fristelser. Hun havde engang imellem tænkt sig, at han, naar

hans Vej hver Dag førte ham netop nedad de Gader, hvor alle Byens Skønheder skiltede — nogle ved Dagslys, andre ved Aftentide, adskillige baade tidligt og sent — naar han passerede gennem denne ustandseligt opmarcherende Hær af Kvinder, der anglede med deres Øjne paa en Maade, som hun altid havde afskyet — at han da i Vaarens Tid følte Blodet stige og betoges af Begær. Derfor havde hun sagt til ham, at han skulde »more sig«. Det var hende imod — men Ulykke var det ikke.

Tusindfold værre var det, om han havde kaaret sig én, som han elskede, én, som han fandt den eneste lykkebringende, og for hvis Skyld han hver Dag i sit Sind uddrev hende og Barnet i Ørkenen.

Med saadan Rædsel greb Tanken hende, at hun uvilkaarligt rejste sig og gik med hastige Skridt og knyttede Hænder frem og tilbage.

Hun vaktes ved Barnets Latter.

»Mo'r er en Tiger, Mo'r er en Tiger,« raabte Dorothea glad. Hun mindedes saa vel, naar Melitta havde eftergjort de vilde Dyr ude fra zoologisk Have for hende.

Melitta tog hende i sine Arme og kyssede hende.

Hun gik derpaa med Barnet ned mod Stationen ad de snævreste og mest bugtede Stier. Saaledes hændte det, at hun ved en kort Omdrejning af Vejen næsten løb mod en høj, svær Mand, der ligesom skød op af Jorden ligeoverfor hende. Hun veg uvilkaarligt et Skridt tilbage og tog fastere om Haanden paa Dorothea, der gav et lille Angstskrig fra sig.

I samme Nu saa' Melitta, at Manden var Baltzer.

»Hvad, er det Dem, Baltzer! De gjorde mig næsten bange.«

Og Dorothea raabte straks:

»Goddag Baltz', goddag, er du ogsaa ude i Skoven?«

Men Baltzer stod hjælpeløs, uden at svare, og søgte forgæves at fremstamme et Par Ord.

Nu saa' Melitta, at han var fuldkommen beruset. Han var klædt i en tyk graa Dragt af grovt Tøj, der saa' ud til at være købt i en billig Forretning og skulle tjene til Vinterbrug; han havde ingen hvid stivet Skjorte paa, kun

en snavset Uldtrøje, og hans Hat var en gammel graa Bulehat. Hans Ansigt flammede rødt under det sorte Haar, nu han tog Hatten af. Han gjorde et saadant Indtryk af Uværdighed og Opløsning, at Melitta uvilkaarligt rynkede Brynene.

Baltzer saa' dette, og i sin Fortvivlelse herover fik han Kraft til at sige nogle Ord:

»De maa ikke være vred, Frue! — jeg trængte saadan til frisk Luft —«

Ordene var for dumme, og han kunde ikke komme videre, og han stod ikke sikkert paa Benene. Han mødte Melittas nu bedrøvede Blik. Saa stammede han:

»De maa undskylde — jeg maa gaa — jeg har Forretninger herude —«

Og med et ærbødigt Buk, som for en Dronning, passerede han forbi.

Dorothea saa' efter ham med lidt Forundring, saa udbrød hun leende:

»Se, Mo'r, se, hvor Baltz' gaar komisk — ligesom de fulde Folk.«

Den Ulykkelige hørte Barnets glade Stemme, og hans høje Skikkelse krøb sammen i Vaande.

Melitta blev staaende, indtil hun saa' den graa Mand blive til ét med de graa Stammer.

Saa tog hun til Byen, fast bestemt paa hurtigt at rejse til Jylland.

Dog først efter at have talt med Erik.

XV.

Samme Eftermiddag sagde Melitta til Erik, at hun tænkte i næste Uge at rejse til Jylland.

»Det er tidligere, end du plejer,« sagde han med den trætte Mine, som nu aldrig forlod ham hjemme.

»Vil du have, at jeg skal blive længer?« spurgte hun med lidt Hjærtebanken.

»For min Skyld — nej! Det vil sige, jeg synes naturligvis, det er kedeligt, naar I er borte, men Vejret er jo godt og I maa da helst se at komme afsted i denne Varme. Vi faar nok Regnvejr i Ferien.«

Melitta kunde intet svare. Det var gaaet, som hun tænkte. Og skønt Samtalen *skulde* fortsættes og den næste Replik laa saa nær, blev der en lille Pavse.

Det var Erik, der brød den. Med sin forpinte Mine sagde han, uden at kunne dække over sin Forlegenhed:

»Gud véd, om jeg kommer derover i Aar! Det vil vist knibe.«

»Tager du ikke tre Ugers Ferie som sædvanligt?«

»Jeg véd ikke. Flemming taler om, at han vil rejse — at han er overanstrængt, og det lader til, at han vil bede mig besørge Kontoret for ham hele denne Sommer.«

»Det var da slemt«, sagde Melitta bedrøvet.

Hun mente det endnu stærkere end Ordene faldt. Det gjorde hende ondt for ham, der skulde være i Byen hele den kvalme Sommer — og hvis det var et Paaskud, gjorde det hende end mere ondt: saa var Bruddet større end hun havde tænkt. Var det ham virkelig imod at tilbringe disse Sommerdage sammen med hende og Dorothea derovre paa Gaarden? Og hun saa' for sig, hvorledes han tumlede med Barnet i Haven, løb rundt og forskrækkede hende, saa hun hvinede halvt af Glæde og halvt af Angst — medens

hun, Melitta, stod leende hos og morede sig over de Tos kameratlige og uskyldige Morskab. Hun mindedes de smukke Aftener, naar de sad i Haven og passiarede saa fortroligt og muntert — var det da alt forbi?

Der blev saa trykkende for hende i det lille Værelse, og Pavsen truede atter med at blive lang. Hun syntes, det ikke nyttede at gaa udenom, og dog — hvad nyttede det at tale?

Endelig sagde hun:

»Det er saa forandret, Erik, altsammen.«

»Jeg véd det nok,« svarede han modløst, »og du maa ikke være vred — det piner mig forfærdeligt.«

»Vred! Hvad skulde jeg være vred over? Men kunde du ikke tale med mig?«

»Nej nej!« — han næsten veg tilbage — »det er umuligt. Det Hele er noget taabeligt Vrøvl fra min Side — jeg kommer vel snart over det. Men det plager, mens det staar paa. Det er ligesom Søsyge — forfærdeligt ombord, slet ingen Ting straks man sætter Foden paa Landjorden.«

»Tror du snart, du skal iland?«

Han saa' ulykkeligt paa hende, men svarede ikke.

»For ser du,« vedblev hun, »naar du er søsyg, saa gynger hele Huset under os, og maaske ogsaa Søsyge er smitsom.«

Han saa' uforstaaende hen paa hende, men sagde intet. Og hun blev ved at tale med en underlig tynd Stemme, der forskrækkede hende selv:

»Har du ikke lagt Mærke til, at vi er blevne saa ene i den sidste Tid?«

»Ene! Hvordan mener du?«

»Ganske bogstaveligt. Vore faa Venner bliver borte — synes jeg.«

Han svarede med et halvt Smil:

»Er det Rotterne, der forlader det synkende Skib?«

»Aa, Erik,« sagde hun, »hvor gider du sige sligt.«

»Om Forladelse,« svarede han — »jeg er saa tosset. Men du har vist Ret. Er det dog ikke tilfældigt?«

Det slog hende imidlertid, at hun havde mere Ret, end hun selv havde tænkt. Maaske

var Baltzer optaget af Tournéeforberedelser. Men Thurø, han kom jo heller ikke.

Hun svarede:

»For éns Vedkommende tror jeg ikke, det er tilfældigt.«

»Saa! Hvem da?»

»Frahm.«

Han saa' paa hende, og hans Blik gled søgende bort fra hende, inden han spurgte:

»Hvorfor mener du?«

Hun tøvede.

»Det er underligt at sige — men jeg har ment det rigtigst alligevel.«

»Hvilket?«

»Jeg tror, at Frahm er forelsket,« det kom ganske klart og ligefrem.

Erik blev bleg. Men han spurgte roligt:

»Har han sagt dig det?«

»Nej — ikke med et eneste Ord. Jeg troede at forstaa det gennem noget, han fortalte, og ved hans Væsen. Det var sidst, da jeg besøgte ham med Dorothea. Maaske fik han ogsaa den Tro, at jeg havde mærket en lille Forandring hos ham. Siden har han

næsten ikke været her — og jeg vil ikke mere gaa til ham — i hvert Fald ikke foreløbigt. Jeg er forøvrigt overbevist om, at der aldrig vil blive nævnet et Ord om dette mellem os.«

Han sagde med et Forsøg paa at smile:

»Jeg kan egentlig ikke optræde hverken for mig selv eller andre som bedragen Ægtemand efter dette.«

»Det tænker jeg heller aldrig, du skulde komme til,« svarede hun meget alvorlig.

Uhyre sørgmodigt kom det fra hans Læber:

»Der er ingen som du, Melitta — du er bedre end alle andre.«

Hun rystede paa Hovedet.

Han kunde ikke faa sig til at sige mere. Han forstod, at hun havde fortalt ham dette tildels for at indgyde ham Mod til at bekende sit. Men han kunde ikke. Han følte sin dumme Forelskelse i denne tomme Dukkedame — for andet var hun vel ikke — som rent ud skammelig. Hvor kunde han tilstaa en saadan Barnagtighed til sin alvorlige og kloge Kone! Her sad hun, et Menneske af den allerhøjeste Værd — hel og

sikker og vidende og god — og den anden! Hvilken Lidenhed mod denne Styrke! Og dog — og dog forlangte hans Sanser og Nerver ustandseligt som med tusinde Naalestik den andens Nærværelse, Duften fra hendes blonde Legeme!

Han kunde intet tilstaa — intet fortælle. Afgrunden maatte brede sig. Og med Rædsel forstod han, at hvad Melitta havde meddelt ham om Frahm, fjærnede dem endmere fra hinanden. En Fremmed havde trængt sig imellem dem — udfyldt den tomme Plads. Han troede ikke, at Melitta gengældte denne Kærlighed — om hun gjorde det, vilde hun sagt det. Men ligegyldig var Frahm hende ikke — han var hendes nære Ven — og en saa fin Naturs Beundring var ingen Kvinde ligegyldig. Det vilde komme, det Uafvendelige — han vidste ikke hvornaar — men det nærmede sig, krybende, ildspyende, vidtomfattende som en uhyre Midgardsorm, der vilde omslynge dem med sin skællede Krop og i et Favntag klemme dem til Døde.

De talte ikke mere den Aften uden om Hverdagsting.

Men om Natten vaagnede Kragh ved et Skrig, han hørte. Da han fór op, saa' han i den gryende Dag Melitta sidde oprejst i Sengen og betragte ham med angstfyldte Øjne. Han forstod, at det var ham selv, der havde skreget højt i Søvne og derved vækket baade sig selv og hende. Men Melitta sagde intet — hun lagde sig hurtigt til den anden Side, og han troede at høre hende græde sagte.

Ikke mange Dage efter kørte Kragh sin Kone og sit Barn til Stationen. Det var en raakold Morgen. Varmen var pludselig forsvunden ved Sankt Hansdag, men ingen af dem tænkte paa at opsætte Rejsen af den Grund. De to Forældre sad beklemte og saa' paa Barnet, der var henrykt, fordi hun skulde rejse, fordi hun kørte i aaben Droske og allermest, fordi hun bar om Halsen en lille Rejsetaske, der var hendes Ejendom ene og alene — hvad hun lod sig forsikre mangfoldige Gange. Hun levede med denne Taske eller rettere den levede for hende, og i hendes altid arbejdende Fantasi byggedes der Forestillinger af den mest omfattende Art. Tasken var

straks blevet en Dug-dæk-Disk, hvoraf hun kunde udtage ikke blot Mad til hele Rejsen i Form af en stor Pose Chokolade fra Frahm, — der Dagen i Forvejen havde sagt Farvel og var rejst til Gilleleje — men ogsaa en hel Armé, repræsenteret af Tinsoldater, der kunde forsvare hende og hendes Moder mod de utallige Farer, de skulde gennemgaa. Og medens hun forestillede sig denne Afveksling af Behageligheder og Rædsler, straalede hendes søde lille Ansigt af Rejseglæde. Hun nikkede beundrende til den tykke Kusk og tilbad den elendige Krikke, der i krampagtige Hop trak Vognen. Livet blomstrede omkring hende — selv hævede hun sig stedse rankere som en himmelblaa Blomst fra Jorden, en i sig selv fordybet og dog til Verdens Glæde voksende hemmelighedsfuld blaa Blomst.

Og imens sad de to Forældre, graa og stivnede, i den kolde Morgen.

Paa Stationen var Thurø og Baltzer for at tage Afsked. Man kunde se paa Baltzer, hvilken Umage den tidlige Opstaaen havde kostet ham, medens Thurø bevarede den lidt

forlegne Mine, som Melitta havde bemærket hos ham i den sidste Tid. Vennerne trak sig tilbage, da Kragh havde anbragt Melitta og Barnet i en Kupé og stod udenfor Døren, vekslende de sidste Hilsener. Han og Melitta betragtede hinanden med bedrøvede Øjne. Hun rakte Barnet hen til ham, og han kyssede kærligt Dorothea, der et Øjeblik saa' ud til at skulle briste i Graad. En Hentydning til den elskede Rejsetaske bragte hende dog straks paa Fode igen.

Saa lød Afgangssignalet og Toget satte sig i Bevægelse. Kragh stod sørgmodig og saa' efter den lille Barnehaand, der endnu et Sekund vinkede ud til ham fra Vinduet. Hans Hjærte sammensnøredes: nu drog Husets gode Aander bort fra ham, og han kastedes ud paa det vildene Hav. Og han *kunde* dog ikke følge efter dem! Hans Fod var lammet, hans Handlekraft brudt.

Da han kom ind i Ventesalen, var Baltzer allerede forsvundet. Han havde skyndt sig bort. Denne Morgenanstrængelse maatte belønnes med en ekstra Alkoholforsyning.

Men Thurø ventede, og Kragh, der med Gru tænkte paa sin fremtidige tunge Ensomhed, foreslog ham straks, at de skulde spise til Middag sammen den Dag. Til hans Overraskelse undslog Thurø sig med sin forlegne Mine, idet han paaskød et byrdefuldt Arbejde paa Kontoret, hvor en Del af Personalet allerede havde taget Ferie.

Kragh vilde ikke trænge paa, og de to Venner skiltes, idet den andens Forlegenhed nu ogsaa havde grebet Kragh.

Han mumlede for sig selv, da han gik ind mod Kontoret, med komisk Fortvivlelse:

»Er *han* nu ogsaa forelsket i Melitta?«

XVI.

Fru Baltzer havde gjort sig saare kostbar. Langsomt, uhyre langsomt var Flemming rykket frem, og han var slet ingen Vej kommet, om han ikke en Aftenstund havde erklæret hende sin Kærlighed. Med en fuldkommen oprigtig Lidenskab havde han sagt, hvor ganske han var betaget af hendes Skønhed og Ynde, og hvorledes alt blev til intet for ham i Sammenligning med den Lykke at blive elsket af hende. Han syntes beredt til de største Galskaber, om han derved kunde vinde hende.

Ganske saaledes var det i sin Tid efter den samme Manøvre gaaet hende med den langt dummere Duncker. Ogsaa han havde villet ofre Liv og Blod for at erobre hendes Gunst. Dengang havde hun alvorligt overvejet, om hun

skulde tilstræbe en Skandale, forsøge at faa Duncker skilt fra hans Kone og selv ved Skilsmisse gøre sig fri og egnet til et nyt og bedre Ægteskab. Men de uhyre Vanskeligheder havde afholdt hende. Der var nu Baltzer: hvad kunde det gale Menneske ikke falde paa overfor den Kendsgerning, at han blev bedragen og yderligere skulde bedrages — ja, miste sin altid tilbedte Kone? Der var desuden Besværligheder med Barnet. Og saa var der Fru Duncker, der ikke saa' ud, som hun godvilligt vilde slippe de Dunckerske Herligheder. Og endelig var der hele Forretningens Usikkerhed. Hun separeret og Duncker separeret — saa var der tre Aar, inden de kunde giftes, og i den Tid kunde meget ske. Alt vel betænkt havde hun derfor foretrukket det Visse for det Uvisse og havde ingensinde fortrudt det.

Overfor Flemmings yngre og mindre libertineragtige Lidenskab kom det atter et Øjeblik op i hende, om hun skulde friste Lykken med ham. Han var et i mange Henseender mere præsentabelt om end mindre rigt Parti end Duncker. Baltzer var dybere nede end dengang, hun kaarede sig Duncker til Frelser, og

Fru Flemming var sikkert lettere at magte. Men alligevel — hun frygtede dette Besvær, og hun vidste, at hun vilde komme til at hade Flemming, naar hun skulde døje alskens Skandale for hans Skyld. Hun kunde da let i sit Raseri fordærve det Hele med ham. Nej — hvis hun skulde til nyt Ægteskab, maatte Baltzer have drukket sig ihjel først, og hendes Brudgom maatte allerhelst ikke være en fraskilt Mand.

Hun foretrak derfor sin gamle Manér.

Denne bestod deri, at hun efter utallige Samvittighedskampe overgav sig af Kærlighed og Medlidenhed, aabenbarende den mest himmelske Blufærdighed, som hun efterhaanden sammensmæltede med det udsøgteste Raffinement.

Den ydre Anledning til Overgivelsen var følgende: hun indbildte Flemming, at hun stod i Begreb med at gaa paa den Tournée, som hun straks havde forberedt ham paa. Han kom i Fortvivlelse herover. Slutningen af Juni nærmede sig, og nu skulde det gaa for sig. Han blev næsten sindssyg af Jalousi ved at tænke sig Fru Baltzer dragende afsted fra By til By.

Straks ved deres andet Møde havde han svoret, han vilde forhindre denne Kunstrejse — nu syntes det ham Liv og Død om at gøre: han kunde ikke leve tre Maaneder uden hende.

Paa dette Punkt var det, at hun overgav sig — det vil sige dog ikke anderledes, end at hun tilstod ham sin Kærlighed og sin Angst for Adskillelsen.

Derefter gik det lettere.

Det faldt af sig selv, at han erstattede hende de Indtægter, som hun skulde havt af Tournéen, og disse var større, end man efter den smukke Fru Baltzers almindelige Gageringsforhold skulde tænkt sig. Men Flemming, som det første Tusind havde skræmmet lidt tilbage, var nu lykkelig ved at kunne skænke sin rødmende Brud alt, hvad hun blot pegede paa.

Dernæst kom det Spørgsmaal frem, hvor Fru Baltzer skulde bo paa Landet. For sin egen Skyld ønskede hun ingen Forandring: hun kunde udmærket blive i Kjøbenhavn, nu da Baltzer rejste paa Tournée. Hvor let for hende og Flemming da at mødes! Men Barnet, hendes søde Lily, maatte paa Landet. Hun fik Taarer

i Øjnene, naar hun tænkte paa Lily, og hun vilde hele sit Liv bebrejde sig det, hvis hun ofrede Barnets skrøbelige Helbred for sin utilladelige Kærligheds Skyld. Ogsaa Flemming grebes af Angst ved Tanken om, at det smukke Barn skulde udsættes for en kjøbenhavnsk Sommers Ubehagelighed og Sygdomsfare.

Men hvor skulde Moder og Datter bo?

Flemming og den smukke Leontine spekulerede meget derover, og endnu én — Duncker. Hun havde nemlig ikke sluppet Duncker; Børsrygter havde meddelt, at hans Stilling atter var befæstet, og hun kørte bedre med to end med én. Ogsaa han havde da erstattet hende Indtægtstabet ved den opgivne Tournée. Han slap forsaavidt nemmere — om ikke billigere — fra det end Flemming, fordi han som den ældre var tournéevant, og fordi Tournéen éngang for alle var opskreven paa hans aarlige *diverse Udgifter.* Han betalte derfor den forlangte Sum uden et Kny og uden af Leontine at forlange nogen større Scene som sørgende Brud eller bekymret Moder afspillet for sig.

Landliggeriet interesserede ham væsenligt,

særlig da han havde opgivet sin Marienbader Tur for det Aar.

Efter adskillige Overvejelser, snart paa den ene snart paa den anden Tomandshaand blev det klart for alle tre, at Strandvejen maatte opgives. Dér boede begge Herrer, og selv om Fru Baltzer fik indrettet en nydelig Villa for sig selv, blev Besøg her altfor letopdagelige. Desuden ræsonnerede Fru Baltzer privat, at den nemme Adgang medførte en ikke ringe Fare: hvor let kunde de to Herrer ikke løbe lige i Armene paa hinanden! Hele Strandvejen fra Skovshoved til Hornbæk blev prøvet og fundet umulig.

Da var det, Fru Baltzer fik den lyse Idé, eller rettere, at de to Herrer hver for sig fik Fru Baltzers lyse Idé, der reddede alt. Bestemmelsen blev, at der skulde lejes Sommervilla til Fru Leontine i Udkanten af Odense. Det syntes langt borte og var dog nærved. Den Lykkelige tog fra Kjøbenhavn Klokken otte om Aftenen og var lidt over Midnat i sin rødmende Bruds Arme. Han kom om Natten, usét af alle, og kunde sagtens om Dagen slippe usét bort: Fru Baltzer skulde nok indrette Lejligheden

praktisk. Og de to Herrer kunde let finde talrige og rimelige Paaskud for Smaarejser til Fyn og Jylland, Smaarejser hvis eneste Stoppested var Odense. Der var forresten ingen, der vilde spørge dem — allermindst deres respektive Fruer. Alt var saaledes i den skønneste Orden.

Selvfølgelig betalte baade Duncker og Flemming alt, hvad Villaen kostede i Leje, Udstyr og Proviantering — overhovedet begge alt, hvad Fru Baltzer desværre *maatte* forlange, for at Lilly — og hendes tvende Herrer — kunde ligge paa Landet.

Den praktiske Frue ordnede tilsidst meget omhyggeligt, hvorledes Besøgene skulde foregaa. Der maatte aldrig telegraferes, kun skrives, saaledes at hun kunde faa Tid til at sende Afbud — der maatte aldrig finde noget overraskende Besøg Sted — som Regel kunde Ankomst kun tillades paa forud bestemte Dage. Hun angav Grunde nok til denne Forsigtighed, blandt andet, at hendes Familie boede i Odense, og at hun kunde vente Gæster i sit Hus. Og begge hendes Herrer lovede helligt at rette sig efter hendes mindste Ønsker, begge

forstod tilfulde, at den skønne Dame ikke maatte kompromitteres.

Endelig en Dag var alle Aftaler og Rejseforberedelser trufne, og Fruen kunde begive sig afsted. Hun rejste om Aftenen, fordi Flemming havde faaet Lov at gaa med samme Tog, omend i en anden Kupé, til Korsør, hvor Fruen vilde ligge Natten over. Værelser var bestilte i Forvejen, tre til hinanden stødende Rum: Fru Baltzer boede sammen med sin Datter paa den ene Side af en lille Salon; til den anden Side laa Flemmings Værelse. Og kun den, der havde kunnet kigge igennem Muren, vilde ved Midnatstide sét den yndigste Søvngængerske begive sig fra det ene Værelse til det andet.

Under Overfarten fra Korsør til Nyborg næste Morgen hændte det, at Fru Melitta Kragh med Dorothea og Fru Leontine Baltzer med Lily kom til at sidde ligeoverfor hinanden ved Frokosten.

De vekslede ingen Hilsen, men begge Damer betragtede hinanden med en Opmærksomhed, der efterhaanden fik en Tilsætning af

Foragt hos Fru Melitta, af Had hos Fru Baltzer.

Melitta havde aldrig før havt den smukke Frue og hendes pyntede Barn saa nær paa sig. Hun saa' tværs igennem Skuespillerinden. Melittas Kvindeblik fordunkledes ikke af den Attraa, som gjorde selv kloge Mænd blinde for Fru Baltzers Sjælstarvelighed. Melitta saa' hende som den usle og grusomme Flane, hun var, forstod hendes Pyntesyge, hendes Forfængelighed, hendes Libertinage og Hjærteraahed. Hun syntes at øjne de syv Dødssynder i denne pyntede og falske Kurtisanes Følge, og hun saa' i Omsorgen for det udmajede Barn en skændig Parodi paa den Moderfølelse, som fyldte hende helt. Hun væmmedes ved den Frækhed, hvormed Fru Baltzer ustandseligt spillede for Parterret med sin raffineret paaklædte Unge. Ved disse Tanker blev Melittas Blik saa alvorligt og truende, at Fru Baltzer fornam det som svidende Stik over sit Ansigt.

Og hun paa sin Side følte pludselig et flammende Had imod denne alvorlige og rolige Kvinde, som sad dér i en Karakterens Værdighed, saa stik modsat hendes egen forløjede

Sjæl. Hun kunde ikke glæde sig over, at Melittas Dragt var tarvelig; thi hun følte, at den anden ikke brød sig det mindste om hendes Pynt. Havde hun kunnet tro, at Melitta misundte hende enten Skønhed, Pynt eller Mænds Forelskelse, kunde hun rejst Hovedet. Men langt fra: Melitta saa' paa hende som et talentløst Komediantfruentimmer, der slog Penge af sin Skønhed. Og ved Siden af Melitta sad den smilende og lyksalige Dorothea, henrykt over det store Skib, det lange Bord, Stolen, der kunde dreje rundt, Lysekronen, der gyngede, og de mange Retter; hun var allerede de bedste Venner med en tyk Grosserer, der lo af hvert Ord, Barnet sagde, og lovede hende Frugt og Konfekt paa første Station — og dette ingenlunde for at indsmigre sig hos Melitta. Lily derimod sad tavs og vranten, og hun tiltaltes altid kun som et Gennemgangsled til sin smukke Moder. Og at hun benyttede sit Barn hertil — det anede hun, at Melitta foragtede hende allerdybest for. Derfor rasede hun indvendigt over, at en ung Sekondløjtnant paa Lilys anden Side netop begyndte Kampagnen efter Krigskunstens almindelige Regler.

Og underligt nok, Mødrenes Følelser forplantede sig til Børnene. Det var endda ikke saa løjerligt, at Lily saa' med arrig Misundelse hen paa Dorothea, der efterhaanden blev hele Bordets Yndling og »hilste« med sin Kaffekop baade paa Herrer og Damer, men mærkelig var Dorotheas Holdning. Melitta sagde intet til hende om Fru Baltzer og hendes pyntede Barn. Dog Dorothea følte instinktsmæssigt, at hendes Moder ikke syntes om disse to. Hun saa' blot et Øjeblik opmærksomt over paa dem, og saa beskæftigede hun sig ikke mere med dem, men levede uforstyrret videre i sin egen Verden.

Ogsaa dette harmede Fru Baltzer og ydmygede hende usigeligt. Hun havde gærne gjort Melitta og Barnet alt optænkeligt Ondt. Hun ønskede inderligt, at det var Kragh og ikke Flemming, som hun havde faaet i sine Kløer. Og hun sysselsatte sig nogle Øjeblikke med den fantastiske Plan at lokke Kragh til sig, skønt hun altid havde afskyet ham som Ven af Baltzer.

Men saa tænkte hun paa den kolde Høflighed, hvormed han havde modtaget hende hin

Eftermiddag i Flemmings Kontor, og troede ikke Planen gennemførlig.

Turen varede lidt over en Time og blev en uforglemmelig Pine for Fru Baltzer, et inderligt Ubehag for Melitta. Uden at have vekslet et Ord, kendte begge hinanden til Bunds, da de forlod Skibet og hurtigt søgte til hver sin Kupé. Dorothea ledsagedes af sin nu helt tilbedende Grosserer, medens Fru Baltzer med sit koldeste Blik tvang Løjtnanten til en ærbødig Afstand.

XVII.

Dagene gik ensformigt og bedrøveligt for Kragh, efter at Melitta var rejst. Han stod op, læste sine Aviser, gik paa Kontoret, spiste tidlig Middag hjemme, hvor Pigen lavede Mad til ham, og vendte tilbage til Kontoret, hvor der var overmaade meget Arbejde for ham. Flemming overdrog ham næsten alle Retsager og en stor Del almindelige Forretninger, beholdt kun for sig selv de mest opsigtvækkende eller finansielt mest betydende Affærer. Kragh var glad ved Arbejdet og forstod ogsaa, at Flemming efterhaanden næsten gav ham en Kompagnons Stilling og ønskede at lønne ham som saadan.

Men Aftenerne var tunge. Han havde gjort nogle Forsøg paa at mødes med Thurø. Uden Held: enten var denne ikke til at finde eller

ogsaa optaget af Arbejde. — Og andre end sine allernærmeste gad Kragh ikke træffe.

Midt i Julimaaned overraskedes han en Morgenstund ved at modtage et Indbydelseskort fra Hr. og Fru Flemming. Han anmodedes om at komme til Middag næste Søndag.

Flemming havde aldrig før indbudt ham, ikke just af Uvenlighed, men fordi han ingen Grund fandt til at omgaas sit Kontorpersonale, end ikke sin mest betroede Mand. Desuden var Kragh gift, og denne Omstændighed affødte ogsaa Komplikationer: skulde Fru Kragh indbydes med eller ikke; skulde man senere hen modtage en Indbydelse til Kraghs? I disse Tvivlspørgsmaal fulgte Flemming den gamle magelige Regel: intet at foretage.

Kragh blev derfor ikke uden Grund overrasket, da han modtog det sirlige Kort. Og et Øjeblik fór den Gisning ham gennem Hovedet, at Fru Flemming kunde være den, der havde fremkaldt denne Indbydelse. Om saa var og om hun havde forstaaet, hvor højt han beundrede hende, vilde han være saare lyksalig. Men han forkastede hurtig denne indbildske

Tanke — hvordan i Alverden skulde Fru Flemming have bemærket hans Galskab, og hvor heldigt at hun ikke havde opdaget den!

Han standsede derfor ved den rimelige Forklaring, at Flemming vilde vise ham en Høflighed, fordi hans Tid denne Sommer beslaglagdes saa aldeles, og fordi han ikke talte om Ferie. Saameget mere som Flemming hyppigt var paa Smaarejser, hvis Nødvendighed for Forretningen Kragh ikke forstod.

I den sidste Gisning havde Kragh Ret, endog mer end han troede, men heller ikke helt Uret i den første.

Flemming følte sig trykket overfor Kragh, hvem han utvivlsomt overbebyrdede og hvem han berøvede en retmæssig Ferie. Han kunde ikke vide, at denne Sløjfning af Ferien kom Kragh tilpas. Han følte sig taknemlig overfor Kragh, der lettede ham de smaa Odenserejser. Han vilde dog ikke indbudt sin Fuldmægtig alene af den Grund, særlig da Taknemligheden kunde omsættes i et rimeligt Honorar; men Flemming erindrede hvad Kragh næsten havde glemt, at denne en Aftenstund havde været

diskret overfor Fru Flemming og fortiet Fru Baltzers Nærværelse. Desuden stod det ikke klårt for Flemming, om Kragh ikke vidste eller i hvert Fald anede en Del, som han ikke med en Mine antydede. Hvis Kragh forstod sin Principals Forhold til den smukke Skuespillerinde, var han unægteligt en behagelig Mand i et Medviderskab. Dog tænkte Flemming at binde ham endnu stærkere, naar han blev Husets Gæst og behandledes med udsøgt Venlighed af baade Herren og Fruen.

Derfor foreslog Flemming en Dag sin Kone, at de engang skulde indbyde Kragh til et større Middagsselskab. Han var forberedt paa rimelige Indvendinger. Thi Fru Flemming havde tidligere opfordret ham til at indbyde baade Kragh og hans smukke, alvorlige Frue, om hvem alle talte saa godt. Men Flemming havde bandet adskillige Eder paa, at han ikke vilde eje eller have dem i Huset, hverken sin kedsommelige Fuldmægtig, som han s'gu havde nok af paa Kontoret, eller den højtidelige Frue, der gik omkring med et Sibylle-Ansigt som om hun truede med Verdens Undergang. Og

saaledes var Tanken blevet opgivet med det Samme.

Derfor ventede han sig baade Overraskelse og Modsigelse, da han nu vilde have Kragh til Gæst. Men nej! Fru Flemming blev nok overrasket, men hun gjorde ingensomhelst Indvending; tværtimod foreslog hun selv at bede Kragh straks til et yderst elegant Middagsselskab. Flemming mente først, at Kragh kunde nøjes med en tarveligere Fest, men da han bemærkede en Sky paa sin Hustrus Ansigt, anerkendte han galant hendes større Finfølelse.

»Du har Ret,« sagde han, »har vi betænkt os saalænge, skal Kragh ogsaa mærke, at han er en velkommen Gæst.«

Og han var fornøjet med det gode Udfald af sin ganske lille Intrige og med sin Hustrus altid lige blide Imødekommenhed.

Der fandtes intet Koketteri i Fru Flemmings Ivrighed. Hun var bleven lidt overrasket ved sin Mands Forslag, men antog, at Flemming vilde vise Kragh sin Paaskønnelse for udvist Dygtighed, hvad der ogsaa angaves som Grund. Hun havde endda et Sekund tænkt at mod-

sætte sig denne Indbydelse, fordi hun mindedes sit Indtryk af hin Samtale med Kragh. Men saa havde hun afvist denne Tanke. Thi hvad skulde hun sige til sin Mand og hvad havde hun egentlig dengang til Støtte for sin Formodning? Et Blik: to stærke Øjnes ærbødige Beundring. For lidt til Fornærmelse, men ikke for lidt til Venlighed! Herregud, hvis denne unge Mand fandt hende smuk og elskværdig — hvad ondt rummede saa denne hans Mening? Hvorfor straffe ham, naar han intet havde forbrudt?

Hun skjulte for sig selv det Velbehag, som hun følte ved denne stumme Hengivenhed. Den løftede hende op fra den beskedne Plads ved Arnen, hvor hun nu efter alles Mening var anbragt. Hun brugte i sine Tanker Kragh som en Piedestal og ønskede maaske at benytte ham paa samme Maade overfor andre.

Saaledes gik det til, at Kragh ikke alene blev indbudt til det allerfineste Selskab, men at han endog nød den Ære at sidde ved Fruens Side. Hun havde to Herrer til Bords: en gammel General, der kun aad og drak, og saa

Kragh — den højeste Rangsperson i Selskabet og den nye Gæst. Det var uhyre korrekt og naturligt. Men Kragh var lyksalig som en Student, da han fik Fruens ene Arm betroet for at være med at føre hende til Bords.

Den blonde Fru Bertha var usædvanlig smuk den Dag, ganske lysklædt i en matblaa Silkekjole, der lod Nakken fri. Derved saas bedre, hvad der var hendes største Skønhed: den yndefulde Bøjning af Hoved og Hals. Hun lignede saadanne englelige Kvinder, der paa gamle Billeder føres til Martyriet for derfra at flyve til Himlen som hvide Duer. Kjolens bløde Stof faldt i bløde Folder omkring Legemets bløde Linier: det var lutter Veghed altsammen. Og dette fristede og betog Kragh ved den direkte Modsætning til Melittas haarde Bestemthed. Fru Bertha var Kvinden som det svage Væsen, der trængte til mandlig Beskyttelse: et Barn, for hvilket man kunde kæle blidt, en Hustru, som — og dette jog hans Sanser til luende Ild — kunde modtage og give alle Lidenskabens Kærtegn. Naar han saa' paa hende, forstod han, med hvilken udelt Hen-

givenhed og blind Ærbødighed hun bøjede sig for den Mand, der havde taget hende til sig og var hendes lovlige Herre.

Maaske hvis Fru Flemming havde koketteret med ham, vilde han ikke følt saaledes. Men hun antydede intet andet end den nydeligste Selskabsvenlighed. Hun delte sig ligeligt mellem Generalen, som dog kun krævede saare liden aandelig Bespisning, og Kragh, der intet anede af hverken Mad eller Drikke, saa betagen var han, naar blot en Fold af den bløde Kjole strejfede hans Fod. Fru Flemming talte venligt med ham om hans Kone og hans yndige lille Pige, om hvor de var paa Landet, om hvorlangt saadant et rigtigt landligt Jyllandsophold maatte foretrækkes for denne Strandvejsøstergade, om at Flemming desværre maatte bo nær ved Kjøbenhavn, om Kraghs store Arbejde paa Kontoret — alt paa den mest dameagtige Maade. Uden at se ham ind i Øjnene, uden at bøje sig henimod ham, uden at kokettere hverken med Blik eller Smil eller nogen Bevægelse af sit Legeme eller noget Ord af sin Mund. Hvad hun sagde var

ganske indholdsløst, men Ordene gled hen over Kragh som en mild Varme. Livets højeste Lykke maatte det være, om en saa rolig og blid Kvinde bøjede sit Gazelle-Hoved mod hans Bryst.

Og Modsætningen mellem hende og de andre Damer opflammede ham endnu stærkere. Han maatte sammenligne hende med den ikke langtfra siddende Fru Duncker, der var anbragt imellem Husherren og en yderst formaaende Bankdirektør. Hun var klædt i en skinnende rød Silkekjole, nedringet for og bag. Udskæringen løb ned i en Spids, saalangt den overhovedet kunde. De to Herrers Blik løb med snart foran, snart bagved, eftersom den smukke Dame vendte sig mod den ene eller den anden. Og stadig truedes der med Overskridelser.

Flemming var ikke ret fornøjet med den Opmærksomhed, hans smukke Veninde viste ham. Efter hin tantaliserende Aftenkørsel var der kommet mange smaa Hændelser af ganske lignende Art. Flemming var ikke rykket et Skridt videre frem. I en flygtig Stund: ved en Formiddagsvisit, hvor han traf Fruen

ene, ved et Aftenbesøg, hvor han efter Aftale var ligesaa heldig, ved en hastig Køretur fik han den smukke Dames fortryllende Person overladt til en øm Omfavnelse og en hidsig Kæling, men det blev ved Udenværkerne. Ikke fordi Fruen gjorde sig saare dydig — hun førte tværtimod et yderst dristigt Sprog og behagede sig i kønslige Hentydninger — men dels ytrede hun den største Afsky for at ødelægge sin sirlige Person og sin slanke Taille ved Barnefødsler og dels paastod hun at være kold. Naar hun laa i hans Arm og overkyssede ham, medens hans Hænder gav hende de intimeste Kærtegn, forsikrede hun ham om, at Mandfolk egentlig var hende imod. Da fik han den største Lyst til i de værste Ord at bede hende rejse Fanden i Vold, men dyede sig. Situationen var ikke helt ubehagelig, og krydret med et tiltalende Raffinement. Trods sin alt overskridende Nedringethed var nemlig Fru Duncker en ganske uangribelig Dame, og netop at hun overfor Verden holdt sig saa korrekt og knejsende, smigrede Flemmings Forfængelighed, naar han nød de haandgribe-

ligste Beviser paa hendes Yndest. Hun havde sin Særhed, en fordømt kedelig Særhed og ikke let forstaaelig, efterdi hendes Tanker dog altid kresede om Elskovens dybeste Fortrolighed, men naar denne Særhed undtoges, var hun en Elskerinde, som tilfredsstillede baade en Mands Sanser og hans Forfængelighed.

Dog idag var det helt galt for ham. Vel aabnede Fru Duncker ham den mest henrivende Udsigt til svulmende Snebjerge, hver Gang hun vendte sig imod ham, og vel mærkede han, at et Silkeknæ stod fast mod hans Ben, men han led under en plagende Vished om, at den samme Sne-Udsigt ogsaa tilstodes Fruens anden Nabo, Direktøren, og han nærede en ubehagelig Mistanke om, at det andet Silkeknæ støttede dennes magre Ben. I hvert Fald havde den lille tynde og blege Almægtighed i Banksager faaet et Par hede Pletter i Kinderne. Fru Duncker havde desuden betroet Flemming, at hun gærne vilde opnaa en Assistentplads i Banken for en fattig ung Mand, hvem hun interesserede sig for. Fruen besad nemlig ogsaa den Dyd: at dyrke Veldædigheden.

Flemming saa' intet mærkværdigt deri, men andre Tanker løb ham rundt i Hovedet. Der var gaaet slemme Rygter om Duncker for nogen Tid siden. Børsen havde ment, at han havde vovet sig for langt ud med Spekulationer. Samtidigt havde han lavet sin store Fabrikvirksomhed om til et Aktieforetagende, tydeligt nok for at skaffe Penge. Men hvad hjalp Aktieselskabet, saalænge han selv sad med alle Aktierne paa Haanden? Og en Stund tegnede det hertil. Børsen havde holdt sig tilbage og ikke taget Notits af et Papir, der kun var paa en eneste Mands Hænder. I denne Nød var det, at Bankdirektøren var traadt til som en frelsende Engel, idet Banken havde overtaget største Parten af Aktierne og solgt dem igen til de godtroende Sjæle, der blindt stolede paa den lille Mands Forretningsgeni. Hvormeget eller hvorlidet Fru Duncker vidste om den Krise, der var overgaaet hendes Mands Affærer — det anede selvfølgeligt ingen uden Duncker: han havde maaske intet fortalt hende rentud, men Fru Duncker besad et fint Øre for Guldets Klang og hun havde sikkert forstaaet en halvkvædet Vise. Hun havde dog

tilsyneladende intet forandret i sin Optræden, kørt lige stolt og brusende omkring — men Flemming havde en sikker Fornemmelse af, at Fruen havde været en nyttig Allieret for sin Mand. Denne havde benyttet hans juridiske Bistand — foruden andres, thi Duncker gav Ingen fuldt Kendskab til sine Forhold. Flemming havde maattet tage adskillig Affære for den store Pengemand, men ofte havde han til sin Forundring fundet Vejen tilrettelagt, Stemningen forberedt, Sindene beroligede. Der manglede hyppigt kun Underskriften, og naar denne paafulgte, syntes Flemming undertiden, at det var den smukke Frues hvide, juvelbesatte Haand, der førte Pennen.

Han led ikke dette; han holdt ikke af at figurere som en almindelig Menig imellem den blændende Dames Tropper. Og denne Middag plagede disse Tanker ham stærkere, fordi Fruen saa ganske ligeligt delte sin Person mellem ham og den tynde Mand. Undertiden forekom det ham som om hun virkelig var delt i to Halvdele, hvoraf han og Banken hver havde sin.

Han bebrejdede sig selv, at han ikke kastede hende fra sig, saaledes som han mange

Gang følte Lyst til netop i deres hedeste Øjeblikke. Men han kunde ikke. Saa' han sig om i Selskabet, interesserede ingen af de tilstedeværende ham, hverken de formaaende og formuende Herrer eller de velklædte Gammelkoner og Ungfruer. Med de andre Damer blev baade Samtale og Galanteri kun Hoveri. Hvorimod Fru Duncker altid var værd at belejre og ikke mindre fristende, fordi hun bestandigt lod sig attraa og aldrig gav sig helt hen. Men unægteligt vilde det ydmyge ham, hvis hun drev sit Spil ogsaa med andre. Og derfor generede Bankdirektøren ham usigeligt; dog naar han hentydede til sine Kvaler overfor sin smukke Veninde, lo hun blot og svarede med et ømt Tryk af Silkeknæet — hvad der ingenlunde forbedrede hans Humør.

Fra sin Plads kunde Kragh se hele denne Ageren. Selv om han ikke fattede alle dens Enkeltheder, begreb han dog let Sammenhængen. Ja, han spurgte sig selv, om der ved hele Bordet egentlig fandtes nogen, der ikke forstod Fru Dunckers ublu Koketteri — uden Fru Flemming. Og hun steg derved i hans Beundring. Ja, man kunde kalde hende dum,

fordi hun ikke saa' tværs igennem de Intriger, der spandtes omkring hende, og fordi hun ikke krævede sin Mand til Regnskab — men han elskede hende, fordi hun var saa ganske udenfor hele det Smuds, i hvilket Mennesker vadede. Melitta, hun forstod alt og hun troede alt det onde, som tænkes kunde — og maaske ogsaa derfor gaves der ingen Hvile hos Melitta for den, hvis Sind var sygt og som førte Kamp med Samfundet.

Førte han da Kamp? Ja, i sit Hjærte. Han hadede dem, der sad her til Bords. Han følte, at denne Klike af Mænd gengav i et Miniaturbillede den større Kres af Velbaarne og Velfarne, der ejede Landet og som styrede det efter deres Tykke. Landet levede med de Kaar, den Dannelse, den Religion, de Sæder, som denne Kres undte *andre* — for de selv havde deres egne Livets Love. Han hadede Højesteretsassessoren derhenne, der dømte efter Regeringens og Regeringspartiets Ønske — Generalen, der som Kammerherre havde staaet bag Kongens Stol og efter Evne bidraget til Landets sølle Militarisme — Bankdirek-

tøren, der levede af og for en Ring af beskyttede Kapitalister — Redaktøren, der hver Dag forsvarede alle Partiets Løgne og Gemenheder — Universitetsprofessoren, der som Minister fordrejede Lovene og kvalte det svage Frisind med Politiknipler og Præsteknebler. Her sad han som Samson mellem Filistrene — uden at kunne røre et Lem, thi der *var* ingen Kamp mulig. Man kunde ikke føre Kampen alene. Og Viljen til Strid var forlængst død ud: hver indrettede sig efter sin Lyst — de fleste bøjede sig for Overmagten — mange søgte Embede, Rang og Protektion — de bedste tav stille — og Folket var sløvt.

Og han selv! Ja, han var en ynkelig Samson. Thi Samson besad en Kraft, til hvilken han intet kendte, og Samson besad Dalila — indtil hun forraadte ham. Og han saa' paa den blide, blonde Fru Bertha ved sin Side og ønskede i høj Grad at besidde hende — selv om hun senere skulde forraade ham. Kunde han nedlægge alle sine plagende Tanker i hendes milde Sind, turde han hvile sit trætte og glødende Hoved mod denne Barm,

der hævede sig saa roligt bag den lyseblaa Kjole — hvilken Lykke!

Og medens han drømte om denne Lykke, konverserede Staklen sin Borddame om de aller almindeligste Ting fra Bladselvmord til Teaternyt, og medens han omskabte hende til en Fredens Engel, ærgrede hun sig lidt over den ukritiske og skødesløse Maade, hvorpaa han behandlede Bordets gode Sager. Han *nød* ikke, hvad han spiste, og tænkte ikke over, hvad han drak — i saa Henseende var Generalen hans Overmand. Det var godt nok med den uforstilte Beundring, der lyste ud af den unge Mands Blik, men Fru Bertha var en Smule bange for, at Fuldmægtigens Beundring let kunde gøre hende lidt latterlig i det øvrige Selskabs Øjne — hvis nogen da bemærkede den. Hun syntes, at hendes Veninde Fru Duncker engang imellem skottede hen til hende og hendes ene Bordkavallér med en skælmsk Mine, og at Annette samtidigt lod falde en lystig Bemærkning til Flemming, som dog ikke morede sig saa godt over hendes Indfald som hun selv.

Hvor lidet begavet Fru Flemming end var, saa saa' hun ikke urigtigt i dette Punkt. Fru Duncker var heller intet Geni, men gaves der noget i Verden, som hun forstod sig paa, saa var det: Forelskelse, Flirt, Attraa og Sansernes hede Spil Hun læste altid i en Mands Øjne, hvad han følte, og selv i Afstand var Kraghs Blik hende saa let forstaaeligt som en Abc. Hun misundte næsten Fru Flemming den flammende Lidenskab, der udstraalede fra Kragh — saa stærk en Attraa saa' hun selv kun sjældent. Men hun morede sig ogsaa over, at medens Ægtemanden sad her og gjorde hende sin Kur, kurtiseredes Konen af Fuldmægtigen. Hun fornøjede sig med at gøre Flemming opmærksom derpaa, især fordi hendes juridiske Medhjælp plagede hende lidt for meget med hendes finansielle Ven. Og hun spurgte Flemming leende, om han maaske var galant imod sin Kone pr. Fuldmægtig.

Flemming var ikke sikker paa, at Fru Duncker havde Ret, skønt han stiltiende indrømmede hende grundig Erfaring i den Art Sager. Og selv om hun gjorde for meget ud af en selskabsuvant Mands forlegne Galanteri

overfor Husets smukke Frue, pinte det ham dog, at Selskabet maaske iagttog og ræsonnerede paa samme Maade som Fru Duncker. Han syntes, at Kragh lignede en Puritaner, der havde forvildet sig ind imellem civiliserede Mennesker, og han forbandede den Gæld, hvori han følte sig staaende til Kragh og som havde foraarsaget denne Middagsindbydelse. Og i det Samme erindrede han, hvor hurtigt og hvor ivrigt hans Kone havde enedes med ham om Indbydelsen.

Var det muligt, var det tænkeligt, at Bertha, hans egen skikkelige Bertha kunde —! Han saa' over paa hende: netop nu forlod hun Kragh og ofrede sig helt for Generalen, der mod Maaltidets Slutning trængte til at hygges om — han tabte sin Serviet, han spildte Vin, han saa' ikke den, der vilde drikke med ham, og var selv altfor ivrig efter at henvende meningsløse Ord til baade Herrer og Damer. Et Blik paa Berthas fuldkomne Damesikkerhed og Værtindeelegance befriede Flemning ganske for enhver Mistanke om, at hun lod sig kurtisere af Kragh.

Derimod Kragh — han virkede som et mørkt Legeme i en lys, solbeskinnet Kres. Stemningen var nu paa sit højeste; alle talte og lo støjende, alle spiste og drak ivrigt — ene han sad dér uden Forstaaelse af Bordets Glæder: indbudt som Medvider i Husherrens Geheimeaffærer, forsøgte han ved Hjælp af Indbydelsen en Tilnærmelse til Hustruen.

Flemmings Ubehag ved Kragh steg til bestemt Uvilje. Men han var for Tiden en uundværlig Mand. Og pludselig greb Flemming sit Glas, fangede Kraghs Blik og hilste venligt og ligesom takkende paa ham. Og den Ulykkelige maatte tage sit Glas og drikke som høflig Gæst med den Mand, hvem han hadede, medens han ønskede, at Vinen maatte blive til Gift for den sejrrige Alexander, der havde ægtet Perserkongens blide Datter og ejede saa skønne Kurtisaner som den slanke Leontine og den yppige Anette.

Saa interessant var Kraghs Adfærd forekommet Fru Duncker, at hun efter Bordet lod ham forestille for sig. Hun vilde dog nok se denne romantiske Elsker nærved og grade Heden i hans Sjæl. Det var den skønneste

Sommeraften med mild Luft og Solnedgang over Sundet, der laa blikstille som en Flod. Flemmings Have indbefattede en Skrænt, ned ad hvilken man kunde gaa til en smal Stribe Strand. Dernede var smaa intime Lysthuse, medens Haven oppe rummede gode skyggefulde Alléer, hvor der ved Aftentide blev saare mørkt. Fru Duncker prøvede først at gaa foran Kragh ned til Stranden, aabnende ham en skøn Udsigt til en rød Silkekjoles Udskæringer. Fruen var endog saa hensynsfuld at snuble over Skræntens Sten, saa at Kragh maatte gribe efter hende og støtte hende — hvad han udførte paa den allersømmeligste Maade. Dernæst indespærrede hun ham i et af Lysthusene og plantede sine begærlige Øjne ind i hans, medens hun indtrængende konverserede ham om Fru Flemmings utrolige Elskværdighed og Ynde. Og endelig tog hun en Tur med ham gennem den mørkeste Allé og fo'r adskillige Gange sammen overfor grufulde Trærødder og skrækindgydende Skrubtudser — alt uden Resultat. Kragh forblev kold og tør som Sten og Stok, saameget mere som han troede, at den nedringede

Dame handlede af idel Nysgerrighed, maaske efter en Art Aftale med Flemming. Hun vilde maaske fritte ham ud, faa ham til at røbe, hvad han følte. Og han, som tabte sin Holdning overfor Fru Bertha, var fuldkommen sikker overfor Fru Duncker, der hverken imponerede eller fristede ham. Han viste sig velopdragen og rolig og samtalede med en smilende Belevenhed, der ikke smagte Fru Duncker. Hun havde slikket sig om Munden efter en anden Kost. Han forvirrede endda hendes Begreber: hun havde ventet at finde ham mere ungdommelig og modtagelig, og han syntes klogere end selve sin Principal. Og da hun talte til ham om Fru Flemming, samstemmede han med den korrekteste Høflighed i hendes Beundring. Havde hun taget fejl — var han ikke forelsket? Havde han maaske blot kedet sig med den dumme, flove Bertha ved Bordet? Men hvorfor paaskønnede han da ikke hendes Artighed? Disse Betragtninger bragte hende til at forny sine Angreb med stedse større Styrke, indtil hun pludselig opgav Kampen som haabløs og i en Fart afskedigede ham.

Et Øjeblik efter var Flemming ved hendes Side. Det unyttige Forsøg havde ophidset hende, saa da Flemming vilde angribe hende med Klager og Bebrejdelser, stoppede hun bogstaveligt Munden paa ham, idet hun i den mørke Allé lagde sig tæt ind til ham og trykkede sine Læber imod hans, medens hun samtidigt stønnede: »slip mig, De maa ikke; vi maa gaa, man kan se os«.

Og virkelig var der kun Tid til et Par Minutters Møde, thi hverken Flemming eller hun kunde blive borte fra Selskabet i længere Tid. Men Flemming var ligesaa ophidset som hun, og i vildt Begær trak han hende hen til en Bænk og ned paa sit Skød. Dog ligesaa hurtigt rev hun sig løs, sprang op og stod smilende foran ham.

»Du er dejlig,« stønnede han, »kom dog!«

Hun lo:

»Jeg tiltaler dig nok i Aften — synes du om min Kjole?

»Aa —«

»Synes du *ikke* om min Kjole?«

»Jeg synes om dig i den.«

»Ja, og hvad du ikke ser, er endnu smukkere,« — sagde hun og nærmede sig igen til ham med stort Kælenskab — »Silke helt igennem!«

Ved de sidste Ord blev Flemming pludselig kold. Hans Begær slappedes som ved en isnende Douche. Det var ganske underligt for ham. Just de selvsamme Ord havde han nylig hørt. Det var en lyksalig Nat, hvor han gennem Odense Bys mørke Gader havde naaet ud til en Havelaage, var gaaet gennem Haven til en Villa, havde set en lille Haand sagte aabne Døren, var bleven ført ind i et hyggeligt Soveværelse og havde taget i sine Arme en Engel, klædt i de mest indbydende Lag af fine Stoffer. Da han havde begyndt at fjærne de yderste Lag, havde Englen smilet og set triumferende paa ham og netop sagt de selvsamme Ord:

»Silke helt igennem!«

Han maatte forbavses: de to Damer, der var saa vidt forskellige og ingensomhelst Berøringspunkter havde, anvendte akkurat de samme Ord. Der *kunde* unægteligt tænkes et Berøringspunkt? Havde begge modtaget samme

Vejledning af en raffineret Skønhedsdyrker? Skulde Duncker? —

Han *vilde* ikke forfølge Tanken videre. Og hans Værtpligter bød ham at vende hurtigst muligt tilbage til Selskabet sammen med Fru Duncker.

Selskabet opløstes tidligt, og Kragh var i Kjøbenhavn Klokken elleve. Han følte sig særdeles ensom, da han stod dér paa Klampenborgstationen i en Klynge af muntre Mennesker, der kom hjem fra Skoven. De sang og støjede, og mange elskende Par passerede ham forbi. Og da han naaede hen til Hjørnet ligeoverfor Tivoli, flammede det glade Kjøbenhavn omkring ham. Der hørtes stærk Musik fra alle Kanter, mange Lys straalede, Vogne og Sporvogne raslede afsted, og i den lyse, lumre Aften var Luften svanger med en brutal Elskovsdrift. Hvor Kragh saa' hen, mødte hans Blik Mænd og Kvinder, der søgte sammen. Pyntede Fruentimmer strøg ham forbi; Variétéerne lokkede; underligt forkomne Eksistenser stod sammentrykte i Skyggen ved Cirkus og National. Det var et Triumftog af Skøger, Koblersker, Sutenører og gejle Mænd.

Han vendte sig ilde berørt bort fra Synet af denne elementære Livsglæde, som han ikke kunde dele. Han kunde vælge sig en af disse Kvinder og drikke sammen med hende for bagefter at tage hende i sine Arme. Han gad ikke tale til dem —hvad skulde han ogsaa sige til disse stakkels tilsmudsede Dyr? — og han væmmedes ved Tanken om deres Kys. Og dog hidsedes hans Sanser af Heden omkring ham: han fandt adskillige af de forbispaserende Kvinder smukke og maatte, for ikke at gøre Dumheder, sige sig selv, at nærmere Eftersyn hurtigt vilde forandre dette Indtryk. Han havde nogle Øjeblikke staaet stille og betænkt sig paa, om han skulde gaa ind i Tivoli og se lidt paa Folk, da han pludselig bemærkede et Par, der skred over fra National til Tivoli: han, lille og mager, hun, bred og fed og med et rødt svullent Ansigt under en uhyre Hat. Hun styrede frem som et drabeligt Skib med en Jolle ved Siden, og hun syntes ligesaa bestemt og selvglad som han svag og nervøst-dirrende.

Kragh saa' efter Parret med opspilede Øjne. Var det muligt? Han tog ikke fejl: det var Thurø, som gik der med dette opsvulmede

Kødbjerg under Armen, Thurø, den fine og gode Fyr i Følge med denne graadige Raahed. Hvilken Skændsel! Kragh forestillede sig uvilkaarligt Thurø hvilende i denne Kvindes Favn, medens hun sløvt taalte hans Kærtegn — og det gøs i ham.

Han trak paa Skuldrene og sukkede og gik hurtigt ud ad Vesterbro. Han tænkte meget paa Melitta, og han saa' for sig det simple Soveværelse paa Faderens Gaard med de to Senge, i hvilke Melitta og Barnet nu sov trygt. Og han ønskede af al sin Sjæl, at han kunde indeslutte sin Verden i hin Stue.

Og da han saa kom ned ad Valdemarsgade, overraskede han selvfølgeligt den store Betjent i Funktion. Han havde posteret sig ikke langt fra Kraghs Bolig ved en lukket Gadedør, og op mod den stod en ganske ung Pige, næppe mer end seksten Aar gammel, i en tynd blaahvid Kjole, i Farven ikke ulig den, som Fru Flemming havde baaret ved Middagen. Tøjet var tyndt, og Pigen saa' ud, som hun intet havde under Kjolen. Hun stod med halvtaabne Læber og sløve Øjne, lidt angst og meget hed, som en nyfigen Jomfru, der var

prisgiven en Landsknægt. Og Betjenten med det brutale Bulbideransigt syntes at knuse hende under sit Legemes Vægt, medens han trængte hende op mod Gadedøren og tydeligt nok købslog om Betingelserne for sin Overbærenhed.

Kragh betragtede Gruppen med det inderligste Ubehag. Pigen lignede en vild, stærkt duftende Blomst — og Betjenten var den hensynsløse Bestialitet. For den voksede der Blomster allevegne.

Han gik op i sit hede Sovekammer, skiftede Dragt og satte sig ind i sit Arbejdsværelse. Han forsøgte at læse et stort Værk om Retsfilosofi, men formaaede ikke at holde Tankerne samlede. Saa opgav han mismodig Bogen, slukkede Lampen og satte sig hen til Vinduet, fordybet i sorgfulde og pinende Tanker, indtil Morgenen endelig bragte ham Sovelyst.

XVIII.

Nogle Dage efter fik Kragh et Brev fra Melitta, hvori hun blandt andet meddelte ham, at hun havde modtaget en ynkelig Klageskrivelse fra Onkel Buttenschøn, der havde havt et Anfald af Gigtfeber og endnu led af Følgerne. Hun bad Kragh engang besøge den Gamle — en Opmærksomhed, som han vist vilde sætte Pris paa.

Synderlig Lyst havde Kragh ikke til Turen, da han og Onkelen ikke elskede hinanden. Men saa ensom følte han sig en Eftermiddag, da han gik fra Kontoret, at han ret villigt satte Kursen mod Nørresøgade, hvor Buttenschøn residerede paa en tredje Sal.

Kragh traf ham i et ganske djævelsk Humør. Han sad i en stor Lænestol, plaget af

alskens Gigt, gul og gusten, med en Mængde Blade udbredte foran sig. Han plejede ellers hver Dag at gaa paa Kafé, hvor han læste alle Bladene og hvor han traf nogle jævnaldrende Kumpaner, der bragte ham alt Byens Nyt. Disse gamle Sladderbrødre gennemdrøftede Byen hver Formiddag, og skønt de aldrig besøgte Børsen eller Redaktionskontorerne, skønt de kom lidet i Selskaber og aldrig gik i Teatrene, kendte de udmærket Byens agerende Herrer og Damer og især den hemmelige Historie, der laa bagved den offentlige.

Efterat de første Hilsener var udvekslede og Buttenschøn havde faaet Besked om Melitta og Barnet, spurgte han Kragh, hvornaar han tænkte at tage over til Jylland. Kragh svarede først, at han næppe fik Ferie denne Sommer. Derover undrede Buttenschøn sig saare, og det blev Kragh umuligt med Styrke at fastholde sin Paastand, da Buttenschøn vedblev at forbavses og indtrængende anbefalede ham blot et Par Dages Rejse — blot fra Lørdag til Mandag — det vilde vel ikke blive ham nægtet.

Kragh maatte svare, at her ikke var Tale om en urimelig Nægten fra Flemmings Side;

kun fordi Forretningerne var saa mange og Flemming ofte nødtes til at rejse bort, følte han det som en Pligt at blive.

»Hvilken Pligtopfyldelse!« udbrød den Gamle.

Kragh svarede ikke.

»Og for Flemming? Tænk for Flemming! *Hvad er ham Hekuba og han for hende,*« begyndte han at citere; saa fæstede han sine stikkende Øjne paa Kragh og spurgte igen:

»Flemming rejser ofte?«

»Ikke sjældent, ja.«

»Hvorhen?«

»Jeg véd saamænd ikke.«

»Hvilken Diskretion! Hvilken Mønsterfuldmægtig! Tænk, tænk! Men saa er Flemming vel taknemlig for saamegen Pligt?«

Kragh svarede, at Flemming havde opført sig meget gentilt overfor ham.

»Det er en god Snob,« sagde den Gamle, »en rigtig tarvelig Luseknækker. At han render efter Fruentimmer, er endda det bedste ved ham. Forresten springer og hopper han som en Gummibold, hvergang de pæne Mænd har Bud efter ham.«

Kragh gad ikke forsvare sin Principal, særlig da han ikke var synderlig uenig med Buttenschøn, men Ret vilde han heller ikke give den arrige Kaptejn, fordi den Gamle saa paa sin elskelige Maade vilde beklage den Fuldmægtig, der maatte tjene en Principal, for hvis Karakter han ingen Agtelse besad.

Kragh mødte derfor roligt den Gamles Blik og smilte let.

Dette Smil irriterede tydeligt nok Kaptejnen. Han saa' indædt arrig paa den unge Mand og sagde:

»De er maaske en Ven af Familien, en Husven, en kær Gæst, og vaager derfor over det Flemming'ske Navns Uplettethed?«

Kragh, som var glad over at finde Lejlighed til Svar, vedblev at smile og svarede:

»Husven — nej, det tør jeg ikke smigre mig med. Men jeg var forresten bedt der til Middag i Søndags og fik den allerfineste Beværtning.«

»Ser man det, ser man det! Ja, saa forstaar jeg denne højhjærtede Diskretion. Middagsmad forpligter. Og tør man spørge, var der andre Gæster?«

Han troede øjensynligt, at Kragh havde været ene Gæst som en Art finere Tyende ved Familiens Søndagsbord, og Kragh morede sig derfor med at opremse de andre Gæster for ham.

»Se, se,« hvæsede den Gamle, »alt det fine Fnat.« Og derpaa begyndte han en voldsom og flydende Harangue mod hele Selskabet, reducerede Generalen til en komplet Idiot, Højesteretsassessoren til en pengegridsk Slyngel og Bankdirektøren til en overbevist Bedrager. Han samlede sin sidste Ild til en Stjærnesol af Invektiver mod Max Duncker, som lige ved den frækkeste Aktiesvindel var bleven frelst fra afgjort Ruin.

»Fabriken er ikke en Øre værd, Maskinerne usle, Produktet forresten ogsaa usselt — eller ogsaa forfalsket — tyske Varer, min Fa'er, indførte og lavede om til nationalt dansk Arbejde — men Toldbeskyttelse, Regeringsbeskyttelse, pæne Mænd og en køn Kone — det gaar an, det gaar an! Og selv løber den Svindler gal efter den lede Dukke, Fru Baltzer, der nok bor i Odense og holder aabent Hus for Garnisonen. Gud Fader bevar'es, Borgerne flaas for

at Fru Baltzer kan leve — naa, godt for dem, som har Fornøjelse deraf. Og de unge Officerer trænger til Opdragelse og fine Manerer. Og Odense er en smuk By — og den fjottede H. C. Andersen — sikken en Avekat det var — skal være født der — og Odense fortjener at støttes —«

Af Aandeløshed maatte han standse lidt. Saa fortsatte han:

»Tager ikke ogsaa den udmærkede Hr. Flemming undertiden til Odense?«

Han mente ikke noget med denne Hentydning, han anede intet om Flemmings Forhold til Fru Baltzer og vilde kun antyde en lignende Udgangslyst hos Flemming som hos Duncker, men han iagttog ikke uden Tilfredshed den Virkning, som hans Ord udøvede paa Kragh. Denne rynkede forpint Brynene. Skønt ingen vidste mere om Flemming og den smukke Dame end han, havde han dog aldrig fortolket Højesteretssagførerens Rejser paa denne naturlige Maade. Maaske havde han ikke vidst, i hvert Fald havde han glemt, at Fru Baltzer boede i Odense. Og nu, da Forholdet blev ham

klart, følte han sig oprørt paa Baltzers Vegne, hvem det falske Fruentimmer bedrog saa blodigt.

Han rejste sig og gik hen til Vinduet. Dernede laa de smaa Søer stille og venligt, og i den lune Aften blinkede Lygteskinnet fredeligt, og Folk syntes at spasere hyggelige Søndagsture i Alléerne. Der var Hvile overalt ligesom ude paa Landet; kun fjærnt lidt munter Larm fra Terrænet om Jærnbanen. Byen holdt Fyraften, Familierne samledes, og langs Søen vandrede Par efter Par i fortrolig Samtale.

Da han atter vendte sig og saa' paa den gamle Mand, der sad som en ondskabsfuld grinende Abekat i sin Stol, grebes han af det forfærdeligste Tungsind.

Buttenschøn betragtede ham opmærksomt og spurgte næsten blidt:

»Humøret usselt, hva' beha'r?«

»Ja — ikke videre godt!«

»Pengesorger?«

Kragh rystede paa Hovedet.

»Samfundssorger da? Eller Familiesorger maaske? Eller Kærestesorger?«

Skønt Kragh var inderlig led ved disse Spørgsmaal og skønt han ikke havde mindste

Lyst til at vise den Gamle nogensomhelst Fortrolighed, var hans Stemning saa nedtrykt og hans Forpinthed desuden saa ubestridelig, at han svarede:

»Undertiden synes alt En kedsommeligt og ugennemslideligt — undertiden begriber man ikke, at man gider gøre sig saa megen Ulejlighed med dette usle Liv.«

I det Samme følte han, at han var gaaet for vidt, og for at dække sig selv ved et Angreb paa den anden tilføjede han:

»Naar De sidder her syg og gammel og alene, saa maa De vel føle saadant endnu stærkere?«

Buttenschøns Ansigt fortrak sig, som om han havde slugt den bitreste Medicin. Han var ikke vant til et Frisprog, der angreb ham lige i Flanken. Selv vilde han sige alt, men intet vilde han lade sig sige. Og denne Spyttegøg af en lille Fuldmægtig vovede! —

Han fnøs formelig af Arrigskab.

»Ak nej, ak nej — saadanne Tanker hører Ungdommen til. Naar man er saa langt som jeg, gammel og syg, som De saa rigtigt bemærker, saa véd man jo, at Vorherre snart

løser op for Ens syndige Krop. En anden Sag er det, naar man som De er ung og stærk og sund. Da maa der s'gu Selvmord til — et regederligt Selvmord, som alle de smaa rare Aviser kan lege med i otte Dage — Selvmord med Brev paa Bordet — efter en Aften i Varietéen og en ubetalt Regning paa det lille skidne Hotel. Ja, gu maa der Selvmord til, Højstærede! Maa jeg ærbødigst spørge, om De har de nødvendige Remedier ved Haanden?«

Kragh saa' smilende paa ham. Det morede ham, at Angrebet havde truffet saa godt. Han svarede roligt og blidt:

»Nej — jeg har saamænd ikke — kunde De maaske laane mig nogle, siden De ikke har Brug for dem?«

»Gærne — gærne! Hvad ønsker De — bare sig til! Jeg er til Tjeneste.«

Den Gamle var sprunget op fra Stolen: for hans Raseri var Gigten vegen. Han stod oprejst og saa' højere og magrere ud i den halvmørke Stue; det gule Fjæs lyste imod Kragh, og de stærke Katteøjne luede med en vild Glæde. Kragh kunde ikke værge sig mod den Tanke, at saaledes maatte en gammel

italiensk Giftblander se ud, en saadan, hos hvem Folk kunde købe sig de nødvendige Remedier i vanskelige Tilfælde, og under Indtryk heraf sagde han stadigt smilende, skønt ikke uden en vis nervepirrende Uhygge:

»Gift — hvis De saa behager!«

»Gift — saa gærne, kære Herre, saa yderst gærne.«

Tonen var saa rasende, at Smilet døde paa Kraghs Læber. Han erindrede, hvor ofte han og Melitta havde talt om, at Kaptejnen egentlig hadede ham — var skinsyg paa ham, fordi Melitta holdt af ham og fordi de havde det godt sammen. Melittas klare Forstand tiltalte Kaptejnen saa særdeles, og han misundte Kragh denne Ledestjærne. Buttenschøn anede ikke, at Stjærnen ikke længer lyste for Kragh, og, tirret som den Gamle følte sig, var han upaatvivleligt grebet af en Art Udryddelseslyst overfor Kragh. Han ønskede maaske virkelig Døden over sin Gæst.

I hvert Fald fór han hen til et Chatol, aabnede det i en Fart, trak nogle Skuffer ud og kom tilbage med en lille Flaske,

hvori der gemtes en tynd, hvid Stang. Grinende rakte han Flasken frem:

»Værs'god, Højstærede, ganske ægte Cyankalium! Prøv denne lille Dosis, om De behager, og Verdens Nød og Deres egen Jammer forsvinder for Dem, og vi maa for altid undvære Deres behagelige Selskab.«

Kragh tog imod Flasken; han vilde for alting ikke vise den Gamle den voksende Uhygge, der havde grebet ham. Atter smilende svarede han:

»Det ser saa uæstetisk ud, Kaptejn — og er det nu sikkert?«

»Kan desværre ikke gøre Prøve for Dem — min Livrente tillader mig endnu ikke at sove — men jeg indestaar, indestaar fuldkommen for Varens Ægthed. Forresten« — og han hinkede, saa hurtigt hans syge Ben tillod ham, hen til Chatollet paany — »her har jeg en nydelig lille Ting til Dem, som ogsaa er yderst formaalstjenlig og behagelig.«

Han kom tilbage med en kort Dolk i Haanden og trak Klingen ud af en simpel sort Skede.

»Stik De den i Hjærtet paa Dem, Højstærede, saa siger De heller ikke flere Aandrigheder i denne Verden — den er ogsaa probat.«

Kragh tog Stiletten og stadigt smilende svarede han:

»Bare jeg nu ikke stikker ved Siden af.«

»I Maven for Eksempel — gør heller intet. Den Mand, der solgte mig den, svor sin Salighedsed paa — og han var Katolik — at Klingen var dyppet i den dejligste Gift — rent ud kogt i smertestillende Midler. Men naturligvis *kan* det være Løgn. De kan jo bare forsøge.«

Den Gamle lo højt.

Kragh saa' roligt paa ham:

»Naturligvis, forsøge kan jeg — og hvis det lykkes, saa har Dorothea ingen Fader mere.«

Buttenschøn blev lidt betuttet. Han fik endelig den Fornemmelse, at han havde drevet sin Arrigskab og sin Spøg temmelig vidt. Saadan at række en Slægtning, sin Nieces Mand de Midler, hvormed han kunde dræbe sig i Hast! Han begreb, at han maatte forsøge et Tilbagetog. Og med det Samme forlod ogsaa

Energien ham, Benene svigtede, og han maatte slæbe sig hen til sin Lænestol.

Der sad han nu som en temmelig trøstesløs Mumie og brummede:

»Naa, naa! Lad det nu være nok med alt dette Mord og Todtschlag og fly mig disse smaa Rekvisiter tilbage!«

Men Kragh havde ingen Lyst dertil, troede desuden at ærgre den Gamle, naar han beholdt Tingene, og ønskede selv at eje dem. Han gemte baade Flaske og Stilet og svarede smilende:

»Nej, Kaptejn, jeg beholder baade Gift og Dolk og føler mig nu ganske som en af den frygtelige Fehmgerichts Sendebud. Jeg skal nok myrde baade Deres og mine Fjender.«

Kaptejnen led øjensynligt ikke dette: det foresvævede ham, hvor ilde Melitta vilde finde, at han havde opført sig under denne Samtale og ved denne Vaaben-Uddeling, og han vilde paany fordret Sagerne tilbage og rimeligvis tvunget Kragh til at udlevere dem, hvis ikke Spisestuedøren var gaaet op og Kattentid var kommen ind i Stuen.

Hun saa' opmærksomt og mistroisk paa de to Mænd; saa spurgte hun i en bidsk Tone,

om Hr. Kragh blev til Aften, og om hun skulde dække til ham.

Kragh tav et Øjeblik. Det morede ham at se den frygtelige Kaptejn krympe sig under den strænge Dames Blik. Han forstod, at Buttenschøn ikke turde dø netop for Livrentens Skyld. Kattentid havde jo ikke andet.

Kaptejnen fremstammede nogle Ord, der kunde gælde som en Art Indbydelse. Saa hjalp Kragh dem ud af Forlegenheden: han maatte absolut afsted, sagde han.

Der gjordes ingen Indvendinger. Straks efter fjærnede han sig, medførende hele Dødsberedskabet, hvilket Buttenschøn ikke havde Mod til i Husbestyrerindens Nærværelse at omtale.

XIX.

Den Tid nærmede sig, da Melitta skulde komme hjem med Barnet. August Maaned var næsten til Ende. De to Ægtefæller havde stadigt vekslet venlige Breve og meddelt hinanden, hvad Smaating de oplevede. Melittas Breve handlede mest om Barnet; Kragh havde maattet skrive om adskillige huslige Affærer: Møbler og Værelser skulde oppudses under Husmoderens Fraværelse. Om hvad der skilte dem, om den dybe Uhygge, der var opstaaet mellem dem, stod der ikke et Ord i Brevene. Dog dette, at ingen af dem turde skrive et Ord derom, var for begge det bedste Bevis paa, at intet var forandret.

En Aften, faa Dage inden Melittas ventede Hjemkomst, sad Kragh alene, da det ringede.

Gæsten var Thurø. Det var nu et Par Uger siden, at de havde mødtes. Siden den Gang Kragh havde set ham gaa over til Tivoli, havde de kun talt flygtigt sammen, naar de traf hinanden paa Gaden, og altid om ligegyldige Ting. Kragh havde ikke paany villet opfordre den anden til nogensomhelst Værensammen, efterat Thurø havde afslaaet hans første Indbydelse og ikke senere var kommet til ham.

Hurtigt og nervøst traadte Thurø ind. Han saa' bleg og forvirret ud, satte sig, men rejste sig straks, og mens han holdt den Cigar, som Kragh havde rakt ham, utændt mellem Fingrene, sagde han:

»Du, Erik, jeg har noget at fortælle dig.«

»Jeg kan tænke det — saa nervøs du ser ud. Er det noget Alvorligt?«

»Ja, det er saa.

»Jeg mener: noget Slemt.«

Kragh var nu ogsaa bleven bleg. Han læste paa Vennens forpinte Ansigt en underlig sky Angst, og han grublede over, hvad Forfærdeligt der kunde være hændet.

Thurø tog sig sammen, forsøgte at smile og sagde endelig:

»Naa, slemt plejer man da ikke at kalde det. Men du — Sagen er den — at jeg er bleven gift.«

»Gift!«

Kragh stirrede et Sekund maalløs paa den Andens krampagtige Smil. Thurø gift! Og i det Samme var han fuldstændigt klar over, hvem Damen maatte være.

»Ja, jeg blev gift igaar,« fortsatte Thurø med næsten tonløs Stemme.

Og derpaa satte han sig ned, en lille Smule lettet ved at det Værste var overstaaet, og bestræbte sig nu for roligt at tænde sin Cigar.

»Jeg ønsker dig til Lykke, kære Ven! Men — ja undskyld — hvorfor kommer du egentlig post festum og fortæller mig dette?«

Nu lagde Thurø Cigaren bort og vendte sit pludseligt helt alvorlige Ansigt om mod Vennen. Der var kommet en stor Blidhed over ham, ogsaa en Mands Værdighed. Han talte ganske roligt:

»Tak, fordi du lykønsker mig. Du forstaar nok, at hvis mit Ægteskab var — som

dit, var jeg ikke kommet saaledes. Det falder mig meget tungt at sige, hvad jeg nu maa. Jeg kommer for paa en vis Maade at sige dig Farvel. Jeg har ikke søgt dig i Sommer; jeg har godt forstaaet, at du var lidt vred — ja eller i hvert Fald forbavset over min Adfærd, men jeg følte det Uafvendelige komme. Enten maatte jeg tale med dig — dog det kunde jeg ikke — eller ogsaa maatte jeg undgaa dig. Jeg har ikke havt det ganske let — og jeg har trængt meget til dig.«

»Hvorfor kom du ikke?«

Ordene undslap Kragh; han vilde ikke sagt dem, og han følte, de sagde mere end godt var.

Thurø forstod ham.

»Det vilde ikke hjulpet, du!«

Kragh saa' paa hans forgræmmede Mine. Saa sagde han for at hjælpe ham, men lidt nølende:

»Jeg saa' dig en Aften for en fem, seks Uger siden: du gik over til Tivoli med en Dame under Armen — er maaske den Dame nu din Kone?«

Thurø blev blussende rød og atter ganske bleg:

»Ja, det er hende — jeg saa' dig ikke dengang.«

Men saa kunde igen ingen af dem sige et Ord. De sad og saa' tavse frem for sig.

Kragh forstod imidlertid det altsammen: den altid forelskede og aldrig genelskede Thurø havde endelig truffet en Kvinde, som havde gengældt hans Kærlighed. Han havde først været glad for hende og saa vænnet sig til hende. Ved hvilke Midler hun havde tvunget ham til Giftermaal, det brød Kragh sig ikke om at vide. Tværtimod! Det skar ham i Hjærtet, naar han betænkte, i hvilket Smuds den fine og gode Fyr, der sad foran ham, havde været nødt til at sænke sig — for hin ulyksalige Drifts Skyld, som ødelagde Menneskene og opretholdt Slægten. Hvad brød han sig om at erfare, med hvilke Kunster hin elendige Kvinde havde narret Vennen ind i sine grove Garn og faaet ham til at skænke hende sit Navn. Hvilken Rædsel — hun, denne fede Skøge skulde bære hans ærlige Navn, og hans Børn skulde arve Moderens slette Sind og opdrages med hendes skidne Tanker!

Dog,
vendelige
hver Kv
éngang
Har
Stemme
»Ha
Og
igen ve
med F
Thurø
vant Dr
Imi
Ord var
bage, na
var Ord
sige:
»Hva
du rejse?
Thur
»Ja t
»Aa,
Thur
»Jeg
skal omga

ved Tivoli. Nej, sig ingenting — for det er unødvendigt — jeg er ganske bestemt, og det *er* umuligt. Det vilde være skammelig Synd mod Melitta — og jeg vilde ikke lide mindre derved. Madonna Beatrice hører til i Paradiset og Fru Thora — et andet Sted. Lad os ikke tale mere derom! Jeg vil nok besøge jer engang imellem alligevel. Og fortæl mig saa, hvornaar du venter din Kone, og hvad der er passeret dig i Sommer!«

De to Venner sad endnu lidt sammen og passiarede nogenledes utvungent, medens Thurø drak adskilligt.

Han rejste sig døsig ved Titiden og rakte Kragh sin Haand, og hans Blik var næsten ømt.

»Farvel og hils dem,« sagde han og saa' sig derpaa rundt i Stuen, som om han tog Farvel med den ogsaa.

Da han var kommet hen til Døren, vendte han sig om igen og hans Øjne lyste næsten skalkagtigt:

»Jeg véd, hvad du tænker, Erik!«

»Aa hvad!«

»Du tænker: En Mand over Bord!«

Og netop dette havde Kragh tænkt. Han

svarede ikke. Saa tilføjede Thurø ganske alvorligt:

»Og det *er* netop, hvad der er sket.«

Og dermed gik han. Men Kragh sank sammen, da han var borte. Thurø, Baltzer, han selv — alle dømte, alle vandrende den lige Vej til Ulykken. Kun Frahm gik med oprejst Hoved. Og han var forelsket i Melitta!

Og nu kom Melitta hjem til denne fælles Rædsel.

XX.

Fru Baltzer kom fra Odense tilbage til Hovedstaden kort inden Sæsonens Begyndelse. Selv om hun intet havde at bestille paa Teatret, maatte hun dog være tilstede for Anstandens Skyld, og forresten havde hun faaet en Rolle i et stort romantisk Skuespil, der skulde opføres i Oktober. Hun medbragte fra Odense som en Erindring om Byen en Sekondløjtnant, Lilys Nabo fra Færgen, en ganske ung Person med to smaa gule Moustacher over Verdens dummeste Mund, som imidlertid magtede alt det, hvad en Mund kan bruges til, uden just at tale Fornuft. Han var en net Fyr og af god Familie. Han var slavisk indtaget i Fru Baltzer, som ogsaa havde udmærket ham iblandt den hele Garnison.

Iøvrigt fortsatte hun sit nu regelmæssigt ordnede Liv. Hun tog en Aften i Ugen en Droske til Christianshavn — og en anden Aften en Droske til Nørrebrogade. Langt ude havde Højesteretssagfører Flemming købt et Hus — hvad intet Menneske havde undret sig over, da man ikke engang vidste, om Købet var for ham selv. Han ejede imidlertid Huset og havde en Art Privatkontor i Stueetagen.

Den arme Baltzer havde det haardere hjemme end før. Naar Fru Leontine i det Hele talte til ham, var det for bebrejdende at klage over, hvor lidt Penge han skaffede til Huset, og hvor umuligt det snart blev hende at opretholde en anstændig Økonomi, efterhaanden som Barnet voksede til. Desuden traf Baltzer nu undertiden Herrebesøg hjemme, nemlig Sekondløjtnanten. Baltzer fattede et stærkt Had til den unge Fyr, hvis Optræden vel var fuldkommen korrekt, men hvis Forelskelse var uomtvistelig. Ægtemanden troede intet Øjeblik paa, at Løjtnanten stod i utilladelig Yndest hos hans Frue — men han anede dunkelt, at disse Moustacher stod i Forbindelse med, at Fru Leontine i den sidste Tid havde nævnt Ordet

Skilsmisse. Selv under deres værste Scener havde hun ikke plejet at anvende det, men nu stak det ofte Hovedet frem.

Dette gjorde Baltzer næsten vild af Vrede og Sorg. Han vilde finde sig i alt — i Udelukkelse fra alle Rettigheder, blot han var i Leontines Nærhed og ingen nærmere end han. Men den Tanke, at han skulde fordrives fra Huset, at en anden med fuld Ret skulde blive Ejer af hendes pragtfulde Skikkelse, og at hun skulde vise denne anden den Venlighed i Ord og Kærtegn, hvilken hun saa haanligt nægtede ham — den Tanke bragte hans Hoved til at gløde af en Art almen Drabslyst. For han maatte sige sig selv, at Løjtnanten var ret skyldfri og i det højeste et Middel. Han troede ikke paa, at Fru Leontine var forelsket, og selv om hun maaske havde udsét dette Medlem af den danske Hær til sin specielle Forsvarer, saa nærede han rimeligvis ingensomhelst Forhaabninger.

Deri tog dog Baltzer delvis Fejl. Løjtnanten var ligesaa forelsket som han selv og havde paa Besøg hos Fruen faaet et stærkt Indtryk af hendes Ulykke og Dyd. Han havde

næppe faaet Lov at kysse hendes Haand, og da han havde udtrykt, saa godt han formaaede, sin Kærlighed til hende, havde hun straks lukket Munden paa ham: kun med Ægtekab for Øje talte man til Fru Baltzer om Kærlighed, og hun *var* gift. Dog siden den Tid dæmrede der hos Løjtnanten nogle taagede Forestillinger om, at Skæbnen til Fordel for ham *maatte* fjærne den fordrukne Sjover af en Skuespiller fra den rene og udmærkede Kvinde, som i usalig Barneforblindelse havde til sin øjeblikkelige Fortrydelse forladt sin Familie for en Gøglers Skyld. Naturligvis var da Baltzer ham ganske imod, og han saa' med den dybeste Foragt ned paa den usle Fyr, men paa den anden Side havde han sat stor Pris paa at faa Adgang til det Baltzerske Hjem, hvor han ingen andre Gæster mødte, og hvor han kunde forvisse sig om, at Forholdet mellem Ægtefolkene var ganske opløst. Han vandt en sikker Fornemmelse af Fru Baltzers dybe Ulykke, og han forstod, hvorledes kun hendes Moderkærlighed havde forhindret hende fra at fordre dette nedværdigende Ægteskab ophævet.

Fru Baltzer selv var ikke helt klar over, hvortil Løjtnanten i Længden skulde benyttes. Foreløbig brugte hun ham med meget Held overfor sine Venner paa Nørrebro og Christianshavn. Han vakte begge Forstæders Jalousi, baade fordi han fik Lov at komme i Huset hos Fruen, og fordi han saas spasere Ture med Lily, hvem han ledsagede omtrent som Oppasseren, der følger Kaptejnens Børn til og fra Skole. Fru Baltzer begyndte at true sine to Venner med at søge Skilsmisse fra Skuespilleren, og hun antydede Muligheden af en Forlovelse med Løjtnanten. Dette bragte dem begge paa Kogepunktet. Vilde Planer gennemfløj Flemmings hede Hjærne om selv ved en Separation at gøre sig værdig til at indtræde i Baltzers Sted, medens Duncker straks ved de første Trusler søgte til Byens Juvelérbutiker. Og Forstæderne enedes tilsidst, hinanden uafvidende, om en fælles Optræden til Sikring af den bevæbnede Fred i Centrum. Hvis Fru Baltzer forlovede sig, blev det i alt Fald hendes Venner, der besørgede Udstyret.

Baltzer blev mørkere og vildere, medens han følte sig truet hjemme og det nye Stykkes

Prøver stod paa. Han skulde fremstille en Eventyrkonge, der faldt fra Højhed til Fornedrelse og atter rejste sig igennem Ulykker til en sand moralsk Storhed, og Baltzer maatte lære uendeligt lange Enetaler og Tirader, som han med yderste Besvær søgte at fæstne i sin Hjærne. Han havde sin Rolle med sig, hvor han gik og stod, trak den frem paa Vinhusene, tog i Skoven med den og læste paa den, naar han vaagnede og vaagede om Natten i Fortvivlelse.

En Ugestid efter, at Melitta var vendt hjem, kom Baltzer en Eftermiddag ud for at hilse paa hende og Kragh. Vejret var raat og blæsende.

Ægtefolkene var glade ved at se ham. Ogsaa fordi det var en lille Adspredelse at modtage en Gæst. Gensynet mellem Melitta og Erik havde været venligt, men forlegent paa begge Sider. Nu var det blevet imellem dem som Melitta havde frygtet. I det daglige Samliv talte de kun til hinanden over Barnet eller gennem Barnet, skønt de begge syntes, at de herved begik en Uret: Barnet skulde ikke bruges som Bindekalk i det faldende Hus, overhovedet ikke *bruges*, og de indbildte sig, at den Lille led derunder. De opdagede

engang imellem et lidt sky Blik, som hun hæftede snart paa den ene og snart paa den anden — og straks følte de sig som Forbrydere, der misbrugte deres Barn.

Just den Eftermiddag, da Baltzer kom, skrantede Dorothea lidt. Hun fik engang imellem et lille uforklarligt Ildebefindende og var da fuldkommen taalmodig og sød, naar hun blot fik Lov at ligge paa Sofaen i Dagligstuen, inden hun skulde sove. Der laa hun næsten fuldt paaklædt og drømte sine egne Drømme. Men hun blev saare glad, da hendes store Ven kom.

Hun rakte ham Haanden med et blidt og fortryllende Smil, og han gav sig knap Tid til de første Hilsener, saa sad han paa en Stol ved Siden af Sofaen. Han betragtede hende med den inderligste Ømhed og den dybeste Melankoli; med sit eget Barn havde han intet at skaffe — den elegante Lily mødte ham endog med stedse stigende Kulde i Overensstemmelse med sin skønne Moder — og Baltzer lagde da sit Væsens store Kærlighed, for hvilken han ingen Anvendelse fik, ned for dette smilende og venlige Barns Fødder.

Han begyndte straks at lege for hende, uden at hun bad ham derom.

Han tog hendes to smaa Sko, der stod nedenfor Sofaen, og satte dem paa sine Hænder: det var Jakob og Lone, som han lod agere, tale sammen, kysses, skændes, forsones, slaas paany — til Barnet lo himmelhøjt. Dernæst ledte han et H. C. Andersensk Eventyr frem af sin taagede Hukommelse og fortalte det med den fuldkomneste Naturlighed, men saaledes, at han nøjagtigt betegnede hver Person og Genstand ved Tonefald og Gestus: han kunde sige *Ildtang,* saa Barnet saa' Tangens Ben slaa ud fra hinanden, og han kunde afbilde *Kongen* livagtigt blot ved en Bevægelse af sit Legeme. Og selv grebes han saaledes af Fornøjelsen ved sin Kunst, at han, næppe til Ende hermed, gav sig ifærd med *Frodes Drapa.* Melitta og Erik kunde aldrig glemme hans Foredrag af Digtet: hverken Drengenes sagte og kække Tale i Jordhulen eller Julegildets Pragt — naar Baltzer gentog *Øl en Tønde,* var det, som om han selv og alle maatte forbavses over denne altoverstrømmende Velstand, der bragte Dorothea til at opspile to glade Øjne — eller endelig

den skælvende Rædsel i Frodes Dødsangst. Da han var begyndt paa *Frodes Drapa*, havde Melitta stille hentet Bogen fra Skabet og lagt den hen til ham, og næsten uden at vide, hvad han gjorde, havde Skuespilleren grebet den, og med et Blik nu og da i Bogen foredrog han Digtet helt og holdent uden mindste Besvær. Og selv da *Frodes Drapa* var endt, og denne mærkelige Leg havde varet en Time, kunde hverken han eller Barnet standse. Hun bad sagte: »mer, mer« og tog ham trohjærtet om Haanden, og Baltzer var selv fuldt saa ivrig som hun. Et Øjeblik sad han og betænkte sig, og saa gav han sig til i ganske jævne Ord at fortælle hende Indholdet af *Kong Lear*, Historien om den gamle Konge, hvis Døtre var utaknemlige, og som maatte flakke vildfarende og syg omkring, kun ledsaget af en Nar og en gammel Tjener. Og han *blev* dem alle tre efter hinanden: huskede næsten alle de mægtige Sceners frygteligste og mest rørende Ord. Det havde i mange Aar været hans højeste Ønske som Kunstner at spille Kong Lear, og naturligvis havde han ikke opnaaet det, men her i den lille Dagligstue, medens Mørket faldt paa, rejste han sin Kæmpe-

skikkelse fra Stolen, og staaende paa Gulvet var han snart den nedbrudte gamle Mand med bøjet Ryg og ludende Hoved, men med en Afsindigs Blik i de halvt udslukte Øjne, snart den firskaarne soldateragtige blinde Kent, snart Narren med Galgenhumoret.

Barnet blev ganske stille og afbrød ikke med et Ord eller en Bevægelse. Hun lyttede og iagttog med den klareste Opmærksomhed; alt Ildebefindende forsvandt fra hende; hun droges bort til en stor Kunsts sunde Luft og glemte alt i Verden for denne sære Mand, der skiftede Stemme og Legeme for at faa *det* sagt, som laa paa Bunden af hans fortvivlede og ærlige Hjærte.

Og Barnets Sjæl tog dybe Spor af det vidunderlige Eventyr, og hendes Forældre sad andægtige som venlige Tilskuere, og Skuespilleren lod sig glide ned ad Fantasiens hæftigt strømmende Flod — og i denne Eftermiddagsstund, medens den kolde Høstvind hylede udenfor, dvælede Shakespeares Aand i den lille Stue, og hans Dyrkere glemte i det korte Øjeblik deres plagende Sorger som Barnet sin Sygdom.

Endelig da det var blevet helt mørkt, holdt Baltzer op og sank udmattet om paa en Stol.

»Tusind Tak, Baltzer,« sagde Melitta og lagde sin Haand paa hans Skulder, »jeg har aldrig moret mig saa godt i noget Teater, og De er en stor Skuespiller.«

»Ja — for Dorothea,« svarede han med et vemodigt Smil, tog hendes Haand og kyssede den.

»Tusind Tak, Baltz',« lød nu ogsaa Dorotheas lille klare Røst, »i Aften havde du alle dine Stemmer med. Nu er jeg ganske rask.«

»Du har kureret Dorothea,« sagde Erik, »mon *Kong Lear* nogensinde har virket saadan før?«

»Det er vel Meningen,« sagde Baltzer og løftede derpaa Dorothea op for at bære hende i Seng. Men saasnart Dorothea var kommen til Sæde paa Kong Lears Heltearm, slog hun begge sine Arme om hans Hals, trykkede sig tæt ind til ham og fæstede sin uskyldige Barnemund paa hans Læber. Han trak sig hurtigt tilbage, men i det Samme styrtede Taarerne ham ud af Øjnene.

Da han kom ind igen, pegede Melitta venligt paa Whiskyen, der stod beredt for ham — i over to Timer havde han intet drukket — men han rystede blot paa Hovedet, trykkede deres Hænder og skyndte sig bort.

Og Erik og Melitta sad tavse sammen den øvrige Aften.

XXI.

Prøverne paa *Kongens Sværd* trak længe ud og først i Begyndelsen af November blev Stykket ansat til Opførelse. Det hele Personale medvirkede, ogsaa Fru Baltzer. Hun havde en lille Rolle, kun en enkelt Scene i femte Akt, hvor hun forestillede en symbolsk Dame, en Krigens Genius, der just som Kongen ganske fortvivlede, traadte frem, styrkede ham med et Bæger Vin og kaldte ham til Daad. Til denne heltemodige Scene havde den smukke Frue i Forening med Teatrets Kostumier komponeret en Dragt, der maatte opflamme enhver Mand, som ikke var død, til livskraftig Handling. Hendes Paaklædning bestod af en dybt nedringet hvid Silkesærk, der naaede til halvvejs mellem Midje og Knæ, og en Guldbrynje, der

sluttede stramt om Fruens høje Barm. Armene var nøgne. Paa Hovedet sad en flammende Hjælm, medens Haaret vældede ned over Ryggen. I den ene Haand skulde hun bære Kongens Sværd — med den anden skulde hun række ham det gyldne Bæger.

Ved Prøverne fik imidlertid ingen den Dragt at se. Fru Baltzer havde forevist den for Direktøren, der havde fundet den i enhver Henseende passende, men til Generalprøven havde Fruen udbedt sig Tilladelse til at optræde uden Kostume, da hun havde forkølet sig slemt og Dragten var let.

Fru Baltzer havde nemlig ingen Lyst til at vise sin Mand det smukke Kostume før i sidste Øjeblik. Det var første Gang, at Fru Leontine aabenbarede sin Skønhed utilsløret paa en Scene, første Gang at hun blottede sine Ben til langt over Knæerne, første Gang, at hendes hele Paaklædning — offentligt — bestod af en Silkesærk. Da Brynjen næppe afgav sikker Dækning, havde Fru Leontine tænkt sig, at Baltzer let kunde blive helt rasende over denne Dragt, saa fortvivlet han for Tiden

gik omkring. Derfor vilde hun skaane ham for Synet indtil selve Opførelsesdagen.

Til denne havde Baltzer sendt Erik tre Billetter og indstændigt bedt ham og Melitta at medtage Dorothea. Den lille Pige havde ikke tidligere været i et rigtigt Teater, og Baltzer skrev, at han troede, hendes Nærværelse vilde bringe ham Lykke.

Erik og Melitta nænnede da ikke for hans Skyld at lade Barnet blive hjemme. Der afhang ikke lidt for Baltzer af denne Rolle. Kunde han føre den igennem med Glans, vilde han i høj Grad styrke sin meget angrebne Stilling. Man havde et Par Sæsoner ladet ham forsumpe — nu kunde han med ét Slag erobre det Tabte tilbage.

Derfor sad paa Balkonen Erik og Melitta med den henrykte Dorothea imellem sig. Fra det Øjeblik Barnet kom ind i Teatret, mælede hun ikke et eneste Ord: hun bare slugte alt omkring sig med store Øjne, saa andægtig som nogen Troende i en Kirke, ganske sikker paa, at hun — hvad hun siden betroede sin Moder — befandt sig paa Verdens fineste Sted. Hun havde med hellig Ærbødighed set op til Kontrollører

og Betjente og paa dèt artigste overgivet Garderobedamen sit Tøj — men da Tæppet gik op og den straalende Kongehal aabenbarede sig for hende, blev hun bleg. Erik og Melitta næsten frygtede, at hun skulde blive syg, og hver af dem greb en af Barnets Hænder og saaledes sad hun, holdende Forældrene krampagtigt i Hænderne, og derved fæstet til Jorden og Virkeligheden, medens hendes spæde Sind hævede sig til Fantasiens lyseste Rige.

Baltzer sad i Kongeskrud paa Tronen, alvorlig og mørk, modtagende et fremmed Gesandtskab. Han saa' prægtig ud, saa truende som en Tordensky og saa stærk som en Jætte. Han sad urokkelig og stirrede ud for sig; kun én Gang hævede han Blikket, søgte og fandt Dorotheas to klare Barneøjne. I en Fortryllelse mødte hans tørstige Blik den sunde Livskilde hos hende: han lædskede sig og fandt den Kraft, han søgte, og hun genkendte ham og beroligedes en Smule i sin Febrilskhed. Stedet forekom hende nu lidt hjemligere, fordi hendes store Ven sad dernede i dejlige Eventyrklæder og saa' beskyttende op til hende.

Stykkets Konge skulde efterhaanden lære Menneskenes Træskhed at kende: hans Ministre sveg ham, hans Skjalde smigrede ham lavt, hans Elskerinder nærede ikke den sande Kærlighed til ham, og han forstod ikke at finde Hæderligheden og Hengivenheden i det store kraftige Folk. I femte Akt skulde han nedsænkes i den dybeste Fortvivlelse og Menneskeforagt, i hvilken han var paa Nippet til at miste Trone og Land; han nægtede at anføre sin Hær, han modtog med Ligegyldighed Ulykkesbudskaberne, indtil Krigens Genius viste sig for ham, — i Fru Baltzers Lignelse — styrkede ham og trykkede ham Sværdet i Haanden. Naar han saa knugede Haanden om Fæstet, følte han den gamle Ild lue i sit Bryst, og langsomt, i en uhyre Monolog, afbrudt af Trompeter og Krigsallarm fra Kulissen, fik han Lyst til at prøve sine Kræfter paany: overfor en fjendtlig Skare, der forfulgte en værgeløs Pige over Scenen, skulde han blive Helt og Kriger igen, tordne Fjenderne tilbage, dræbe mange Statister, styrte ud i Kulissen og ti Minuter efter vende tilbage med Sejr — hvorpaa han bekransedes af Fru Baltzer.

Da Baltzer havde set Dorothea, følte han sig vel til Mode. Hvad gjorde det ham, at Duncker sad i Parkettet eller Flemming yderst tilhøjre paa Balkonen — han kendte intet til dem — end ikke Løjtnanten med Blomsten i Knaphullet ærgrede ham særdeles, skønt han havde Plads lige foran Sufflørkassen paa første Bænk. Kom han for at se Fru Baltzer, havde han næsten fire Timer at vente, og imedens skulde Baltzer vise ham, hvad han, Baltzer, formaaede.

Skuespilleren havde tænkt sig Rollen saaledes, at han vilde fremstille en Kæmpe af et Menneske, der efterhaanden ganske nedbrødes — en Cæsar, der mistede al Lyst og Evne til at herske. Han brød sig ikke om de opstyltede Taler, som han nødtes til at holde, men gengav blot Tonen og Stemningen, udhævende engang imellem et enkelt menneskeligt Ord, hvori han nedlagde al sin Følelse. Han spillede udmærket, og Publikum ydede ham villigt Bifald. Ingen opdagede hans Hukommelsessynder, fordi de fleste Repliker var det blotte Kling-Klang, medens det enkelte understregede Ord fangede Opmærksomheden.

Aftenen tegnede da til en virkelig Sejr for ham, saameget mere som han havde opsparet Størstedelen af sin Kraft til sidste Akt. Her vilde han knuge sig sammen i Fortvivlelse, for saa langsomt at hæve sig til kongelig Myndighed, og han havde øvet sig i at anvende et stedse stigende Forte, indtil han styrtede mod Fjenderne med et forte Fortissimo, der maatte ryste Huset og faa Publikum til at deltage i den Triumf, hvormed Stykket endte for ham.

Og alt gik vel, og Direktøren blev mere smilende, og hans faa Venner i Teatret glædede sig inderligt, medens hans godmodige Drikkebrødre klappede i uhyre Næver. Fru Baltzer saa' han intet til; hun var beskæftiget med sin Paaklæderske: Guldbrynjen, der var af metallignende Atlask, skulde sidde uden mindste Fold, Silkesærken slutte tæt som en Hud, og Silketrikotet strammes indtil Sprængning — Silke helt igennem skulde denne Krigens Genius iklædes. Og tre Mænd, to af Fredens Helte og én Krigens Hero, sad spændte i Teatret og ventede denne Aabenbaring. Men Baltzer anede intet.

Indtil hans Fortvivlelses-Monolog næsten var til Ende. Saa saa' han ud i Kulissen til Venstre, og dér stod hans Genius. Baltzer stoppede pludselig op ved Synet: hans vilde Forelskelse i denne Kvindes Skønhed greb ham med den stærkeste Magt, da hun stod der halvt nøgen og halvt paaklædt med et velberegnet sanseligt Raffinement, og samtidigt betoges han af en Skinsyge, der sled med gloende Tænger i hans Hjærte. Om faa Minuter skulde hun staa saadan for det hele Publikum — den smukke Fru Baltzer i sit stramme Silketrikot — og tusinde Øjne skulde rettes begærligt mod hende, sluge hendes Skønhed, værdsætte og attraa den.

Den Ulykkelige sank næsten sammen; der gled en Skygge forbi hans Syn, og da han opbød al Kraft for at beherske sig, mødte han hendes ubarmhjærtigt spottende Blik, hvori han læste et uforsonligt Had.

Nu raabte Suffløren Repliken til ham. Den korte Pavse havde intet skadet. Kun den med Stykket helt fortrolige vilde mærket den, men andre kunde tro, at det var en af Skuespilleren

beregnet Effekt. Dog nu var intet Sekund at spilde.

Baltzer begyndte at tale. Han skulde sige nogle faa Verslinjer, inden hans Kone kom ind. Stemmen svigtede ham næsten, og han troede at fornemme en lille Smule Uro hos Publikum. Han var allerede helt forvirret, og han begyndte mekanisk at tage Ordene fra Suffløren.

Ulykkeligvis maatte han endnu engang se til den Side, hvor hans Kone stod, inden han vendte sig om for at sidde grublende, naar Krigens Genius nærmede sig og kaldte ham ved Navn. Han kunde ikke undgaa at følge sin Kones Blik, som sendte smilende Hilsen af yderste Koketteri op imod Balkonen. Kun fra den alleryderste Plads formaaede man at se ind i Kulissen: lynsnart vendte Baltzer sig om og kom tidsnok til at opfange et saligt og triumferende Øjekast fra Flemming, hvis Ansigt skinnede af Middagens Vin og Øjeblikkets Attraa overfor dette dejlige Kvindelegem, der lovede ham tusinde Nydelser, hede som Vinen og raffinerede som Silkedragten.

Disse Øjne, der mødtes, aabenbarede Baltzer alt: hvad han havde anet, maaske vidst, men

aldrig *villet* vide, var da Sandhed. Nu maatte han sige, nej, skrige til sig selv: min Hustru bedrager mig.

Og dermed blev det ham umuligt at spille videre.

Han kunde endnu til Nød fremstønne de første Repliker saaledes, at Publikum tog dem for gode. Saa var alt forbi. Hans Hukommelse var borte. Han raabte hist og her nogle Stikord, hentede fra Suffløren, men han sagde ikke én rigtig Replik, overhovedet ikke mere end nogle Linjer af hver Replik. Den store Stigning, der var saa omhyggeligt og kunstnerisk forberedt, udeblev. Han forspildte sin visse Sejr og trak næsten Stykket med i sit Fald. Han blev pludseligt en Ruin, og Publikum forstod det, inden Forestillingen var forbi. Nogle antog, at han var fuld; andre troede mere paa en Art Hjærneapopleksi. Digteren udskældte i Kulissen Direktøren, fordi han havde givet Hovedrollen i denne Drukkenbolts Hænder, og Direktøren tilsvor sig selv, at han var færdig med Baltzer for stedse.

Men en Bølge af Sympati og Beundring steg imod Fru Baltzer! Den stakkels Kone,

hvad maatte hun ikke lide med denne forfaldne Mand! Og selv hendes vovede Dragt blev nu tilgivet hende, hurtigt af Herrerne, og almindeligvis ogsaa af Damerne, hvem saamegen Skønhed besejrede. Hun *var* dejlig, og naar man var *saa* dejlig, saa tvang naturligvis Direktøren hende til Trikotet. Desuden hun og det smukke Barn skulde jo leve. I Parkettet bestemte Christianshavn sig straks til en høj Pris for at se den Skønne hos sig i denne Dragt, medens Nørrebro lovede sig det samme. Og fra første Bænk gloede Krigens Søn paa Krigens Genius med Øjne som to Glødelamper og svor at dø under den hvide Silkefane, som hun nu bar.

Det var Triumfen. Ovenover Tronen stod Krigens Genius svingende sin Fane, men paa Tronen sad Baltzer sammenknuget og mørk, hvor han skulde knejst rank og straalende. Hans Blik var hæftet ved Jorden, saa saa' han op — og atter mødte han Dorotheas klare Barneøjne, der med dyb Beundring hang ved ham. Han rejste sig pludselig op i Sædet og strakte Armene ud mod hende med en Bevægelse, som vilde han overføre til hende

det mægtige Geni, der var blevet til hans eget Fordærv og til ingens Glæde.

Og derpaa sank han atter sammen og sad som bevidstløs.

Tæppet faldt under en isnende Tavshed, der udtrykte en Dødsdom over den forbryderske Skuespiller, hos hvem der ikke fandtes den rette Agtelse for Publikum. Den næste Dag var Bladene strænge og enige i sin Fordømmelse over Hr. Baltzers Færd; kun Thurø dækkede over ham og roste hans fire første Akter med en Undskyldning for det Ildebefindende, der tydeligt havde grebet ham mod Slutningen af den lange og byrdefulde Rolle. Men hvad hjalp dette mod Direktørens og Forfatterens Raseri, Publikums Misbilligelse og de øvrige Blades tilintetgørende Omtale!

Den Nat kom Baltzer slet ikke hjem. Sammen med Frahm, der ogsaa havde været i Teatret, søgte Kragh ham ivrigt efter Forestillingens Slutning paa Thurøs indtrængende Opfordring. Selv maatte denne paa Kontoret. Men Baltzer var ikke til at finde ved Udgangen. Hans Paaklæder havde hjulpet ham at rive

Klæderne af, og Baltzer var styrtet bort forinden alle andre.

Om Morgenen kom han ikke hjem — viste sig ikke paa Teatret om Dagen. Direktøren maatte aflyse en Prøve, hvor nogle Forandringer i *Kongens Sværd* skulde foretages, og da ingen vidste noget om Baltzer, maatte han endda aflyse Stykket om Aftenen for ikke at risikere en yderligere Skandale, hvis Baltzer udeblev.

Og han vilde være udeblevet, for tidlig næste Morgen udbredtes i Kjøbenhavn det Rygte, som Aftenbladene bekræftede, at Baltzer var funden død i Charlottenlund Skov. Paa et af de alt bladløse Træer hang hans kolde Legem.

XXI.

Fru Baltzer havde bekendtgjort i Bladene, at hendes elskede Mand, Jørgen Emilius Baltzer, hendes Datters kærlige Fader, var død knap 36 Aar gammel og endvidere at Begravelsen vilde foregaa i Stilhed. Fru Baltzer brugte lidt stærke Ord, fordi hun instinktmæssigt følte, at den offentlige Mening ikke var hende ubetinget god i Øjeblikket. Sympatien var ved at vende sig. Baltzers Svaghed blev ham efter Døden straks tilgivet; Publikum skammede sig ved sin Haardhed overfor en Kunstner, hvis Talent var uomtvisteligt; og Gisningerne om, hvorfor han havde dræbt sig, faldt ikke ud til Fru Baltzers Fordel. Fra Teatret sivede der Rygter ud om hans Forfærdelse hin sidste Aften ved Synet af hendes lette Kostume;

Bladene bragte paalidelige Meddelelser om hans og hendes Gageforhold, hvorved der kastedes et ufordelagtigt Skær over hendes altfor store Elegance, og Børsen begyndte at notere Fru Baltzer som en Vare, med hvilken Kapitalen alene kunde beskæftige sig.

Alt dette harmede med Rette den smukke Frue. Hun holdt sig derfor ganske stille, søgte hverken Trøst paa Christianshavn eller Nørrebro og modtog kun Løjtnanten en enkelt Eftermiddag. Hun havde straks afgivet Krigens Genius, samtidigt med at en anden overtog Baltzers Rolle. Hun viste sig ikke paa Gaden, men hun havde besluttet at møde ved Begravelsen. Skønt denne skulde og maatte foregaa i Stilhed, vidste hun dog med Sikkerhed, at adskillige bekendte Folk vilde indfinde sig foruden Bladenes Reportere. Hun bestemte sig da til at træffe saadanne Foranstaltninger, der kunde afparere det Værste.

Baltzer havde været erklæret Fritænker; han havde ofte talt om, at han ikke ønskede nogen Præst til at prædike over sig, naar han engang skulde begraves. Derom brød Fru Baltzer sig selvfølgeligt intet. Selvmordet

var vel i Vejen for det almindelige Ceremoniel, men Fru Baltzer vovede dog Forsøget. Hun meldte først sit Komme med et Par ærbødige og vemodige Linier og indfandt sig saa selv hos den velvillige og humane Præst, der i Kjøbenhavn plejede at vie Fraskilte og prædike over selv de letsindigste af Teatrets Zigøjnerflok. Han modtog den smukke Dame med den elskværdigste Blanding af Galanteri og inderlig Deltagelse. Hun var nu ogsaa saare dejlig i sin Enkedragt med det lange Slør, og hun viste sig i Samtalens Løb ikke blot som en sand Troende men ogsaa som en kærlig og angergiven Hustru. Hun fortalte Præsten alt: hun angreb sig selv, fordi hun muligvis havde været for haard imod sin Mand — her vældede hendes Taarer frem — men hun beskrev ogsaa hans usalige Drikkesyge. Hun var maaske forfængelig, hvad Teaterlivet let førte med sig, men hun var ikke slet — og hun kunde sige, at hun var en god Moder. Og saa beskrev hun den forfærdelige Skandale, der altid fulgte med et Selvmord, og de onde Rygter, der selvfølgeligt nu kolporteredes om hende — og ganske opløst i Graad og Sorg,

skælvende og næsten paa Knæ for ham bad hun Præsten om Hjælp. Hun selv trængte til Kirkens Trøst, og det var hende forfærdeligt, at Baltzer skulde puttes i Jorden som et dødt Dyr.

Den gode Præst modstod ikke denne skønne Jammer. Han talte venligt og smukt til hende, og da hun trængte paa, saa lovede han i sit Hjærtes overstrømmende Godhed — skønt Tilfældet var saare penibelt — at bede en kort Bøn paa Kirkegaarden. Og Fru Baltzer takkede ham tusinde Gange og trykkede hans Hænder og lod sig klappe omkring paa Skuldrene og satte sit Ansigt op mod hans med et saa dejligt Madonnaudtryk, at Præsten tilsvor sig selv, at han efter Evne vilde hjælpe denne bodfærdige Magdalene — om hun da var en Magdalene og ikke en god og ulykkelig og ærbar Kvinde.

Saa kom Begravelsesdagen med et grufuldt Vejr, der fjærnede de fleste af dem, som maaske ellers trods *Stilheden* var komne. Men Vennerne var der og mærkeligt nok Kaptejn Buttenschøn, endvidere nogle Teaterfolk og et Par Mennesker, der saa' ud som en Mellemting af Proprietærer og

Slagtersvende, og endelig en net, civilklædt Infanteriløjtnant. Og ved Graven stod Fru Leontine Baltzer tugtigt omhyllet af Sørgeklæder og vendte sit dejlige, taarevædede Ansigt op imod Præsten, der indledte Jordpaakastelsen med nogle faa Ord: han omtalte venligt det stakkels skrøbelige Menneske, hvis jordiske Rester skulde hvile her; mange vilde mindes ham som en elskværdig Kunstner, og han efterlod sin kærlige Hustru dybt nedbøjet og trængende til Trøst, vel svag, men dog den eneste Støtte for deres lille, nu faderløse Barn; alle maatte bede til, at hun kunde finde Styrke til og Trøst i sin vanskelige Opgave. Og derefter bad Præsten videre frem for den Afdøde.

Men de Ord, som han havde sagt, blev omhyggeligt noterede af samvittighedsfulde Reportere og gik samme Dag hele Landet over. Og næsten alle Lægfolk var rørte over Præstens Vennesælhed; kun *de Hellige* og nogle faa Præster harmedes ved denne Fordragelighed overfor en Gøgler og Drukkenbolt, der havde dræbt sig selv. Men af hine Ord steg Fru Baltzers Rygte frem som Solen af Havet, uplettet

og straalende, efterladende kun et Taageslør, som hastigt fortog sig.

Følget skiltes hurtig. Fru Baltzer forsvandt i en Vogn. Løjtnanten gik stolt gennem Byen som den, der skulde oprejse den Sørgende og beskytte den Faderløse.

Men Vennerne gik tavse og søgte at undgaa Kaptejnen. Han lod sig ikke afholde. Han *vilde* snakke løs: først bande det nederdrægtige Vejr, saa bespotte Præsten og udskælde Fru Baltzer, og endelig haangrine over Aviserne, der næste Dag skulde bringe en rørende Beskrivelse af denne opbyggelige Ceremoni. Og da hans Ord ingen Anklang fandt i deres fuldkomne Overflødighed, blev han end mere gnaven. Han kom paalangs af Kragh og gik længe skulende til ham med et ondskabsfuldt Blik.

»Naa, *han* sagde da Farvel til baade Kone og Barn,« hvæsede han omsider:

Kragh svarede ikke. Buttenschøn vedblev:

»Kom han til Dem og klaged sig i Forvejen?«

»Nej — han klagede aldrig.«

»Efterlod han heller ikke nogle af de bevægelige Epistler, som Selvmordere og faldne Rigsdagsmænd plejer at udstede til deres Medborgere?«

»Nej, der fandtes intet Brev efter ham.«

»Han bare hængte sig.«

»Ja, som De véd.«

»Laante han Strikken hos en anden?«

Kragh tav haardnakket.

»Nej, det gjorde han vel ikke, for de, der laaner Mordremedierne, de bruger dem vist ikke.«

Kragh saa' smilende paa ham, men sagde ikke et Ord, og Frahm, som ikke forstod denne Samtale, spurgte nu:

»Hvad er det, Kaptejnen mener?«

»Kaptejnen er utaalmodig,« indskød Kragh stadigt smilende, »han har været ude at se et af Dødens Ofre — han forlanger mere Blod, mere Død — det gaar ham ikke tilstrækkeligt hastigt.«

»Vi dør saamænd nok,« sagde Thurø.

»Jamen, Kaptejnen kan godt lide at se unge Mennesker dø.«

»Javist, javist — det kvikker altid en gammel gigtsvag Mand op,« brummede nu Kaptejnen, »men jeg maa afbryde denne interessante Underholdning. Behageligt Gensyn, de Herrer, paa næste Kirkegaard. Jeg skal med Sporvognen.«

Og han skyndte sig bort. Ogsaa Vennerne tog Farvel med hinanden: Thurø og Kragh skulde hver paa sit Kontor, og Frahm sagde, han vilde gaa hjem.

Men da han var kommen til Valdemarsgade, stod han et Øjeblik paa Hjørnet, drejede saa til Siden og gik op til Melitta. Han søgte end ikke at indbilde sig, at Hensigten med hans Besøg var at fortælle om Baltzers Begravelse — han havde længe ønsket at se hende og tale med hende i Fred.

Han traf hende bleg og bekymret. Dorothea legede inde i Stuen. Hun kom straks løbende og spurgte, om hun ikke snart skulde ud i hans Have. Og melankolsk smilende svarede han Barnet, at han tænkte at skaffe sig en endnu smukkere Have med mange prægtige Træer og Blomster, og hvis hun vilde

besøge ham der, skulde hun faa et stort Stykke Jord for sig selv.

Hvor den Have laa?

Ja, den laa langt, langt borte. Om hun vilde rejse to Dage og to Nætter med Skib og Jærnbane — for at besøge ham?

Det lovede Dorothea aldeles bestemt og gik saa tilbage til sit Legetøj igen.

Men Melitta spurgte, om der var noget sandt i, hvad han fortalte Barnet.

Den Sandhed, at han snart tænkte at rejse bort.

For Alvor?

Ja, for Alvor og for mange Aar. Han holdt det ikke ud herhjemme i dette rædsomme lille Karikatur-Land.

»Nu synes jeg, De taler ligesom Buttenschøn — og Erik.«

»Er Erik ogsaa ked af Landet? Har han Udvé?«

»Aa, just ikke paa samme Maade som De — men det ligner.«

»Og De da, Fru Melitta — trives De her — i Valdemarsgade?«

»Jeg synes, at dansk Natur er det smukkeste, jeg har sét, men mig er det fuldkommen ligegyldigt, hvor i Verden jeg er, hvis jeg ellers befinder mig vel. De kan fryse mig inde paa Kamschatka eller koge mig ved Ækvator — hvis jeg er mellem dem, jeg kan lide, saa skal jeg nok indrette en god Krog for mig selv — og for de andre ogsaa, tænker jeg.«

»Ja, det tænker jeg med,« sagde Frahm og saa' næsten fortvivlet paa hende. »Og derfor vilde jeg være mere end lykkelig, hvis De rejste med mig.«

Melitta kom ikke til at svare, rynkede blot sine Bryn, thi Dorothea havde hørt de sidste Ord, slap Legetøjet og nærmede sig de to.

»Vil Mo'er rejse med til Haven?« spurgte hun.

»Nej, hun vil ikke — ikke paa nogen Maade. Den ligger altfor langt borte. Gaa hen igen og leg.«

Da Barnet var gaaet, sagde Melitta:

»Det er en Skam af Dem, Frahm, at sige sligt og allermest i Barnets Paahør. Jeg troede bedre om Dem.«

»Herregud, vær ikke vred! Maa jeg ikke

en eneste Gang sige, hvad jeg altid tænker paa — nu inden jeg rejser.«

»Nej, De maa ikke — det er ingen Nytte til.«

»Men heller ikke nogen Skade til.«

»Det véd De ikke. Maaske til Skade for mig. —«

Frahm vilde tale, men hun afbrød ham og spurgte:

»Er det Alvor, at De rejser til Firenze?«

»Ja. Til det hvide Hus.

»Hvilket?«

»Det hvide Hus, hvori jeg, fra jeg var Yngling, har drømt om at bo med min Elskede. Det hvide Hus — det ligger lidt uden for Firenze paa en Bakkeskraaning og rundt om breder sig en Have, der næsten skjuler det. Og over det er Himlen blaa og Solen skinner varmt, og i Haven gaar *hun*, smuk og klog og moderlig, og Verdens rigeste Lykke blomstrer i hendes Spor —«

Melitta blev bleg:

»Jeg beder Dem, Frahm, ikke et Ord mere. Dorothea lytter igen — og jeg vil intet høre. Fortæl mig om Baltzers Begravelse!«

Frahm bøjede Hovedet, og de talte en Timestid om ligegyldige Ting.

Da han tog Afsked, sagde han:

»Jeg rejser om et Par Uger; jeg vil ikke være her i de mørkeste Dage og ikke tilbringe Julen her.«

»Nej — Julen er en slem Tid« — mumlede Melitta.

»Saa kommer jeg op en Aften og siger Farvel til Dem og Erik.«

Han gik hen og kyssede Barnet paa Haaret, trykkede Melittas Haand og forsvandt.

XXII.

En Lørdag kom en af de Yngre paa Kontoret hen til Kragh og bad ham om en Tjeneste. Højesteretssagføreren havde om Middagen modtaget et Brev fra en af Lejerne i Huset paa Nørrebrogade, fuldt af Klager over Lejlighedens Ulæmper, og Flemming havde paalagt Kontoristen at gaa derud Klokken fire, høre ordenlig Besked og give imødekommende Svar. Men nu skulde han netop den Dag i Middagsselskab, og derfor bad han Kragh gaa i sit Sted: han havde generet sig ved at undslaa sig overfor Flemming.

Kragh lovede det beredvilligt. Da han imidlertid fik mange Forretninger, udskød han Besøget til om Aftenen, da han forlod Kontoret.

Det var en mørk Novemberaften. Taagen laa over den bedrøveligste af Broerne. Kragh steg op paa en Sporvogn, der holdt, men da han kiggede ind i Vognen, gøs han tilbage. Derinde sad lutter triste og fattige Mennesker, skubbende sig opad hinanden, vaade og frysende, med bekymrede Ansigter, der tydede paa, at de vendte tilbage fra et haardt Arbejde til et Hjem, der ingen Hygge bød. Knap nok var der en Plads, og alle saa' gnavne paa den, der vilde forlange, de skulde vige til Side. Der stod en forfærdelig Os af Petroleum, vaade Klæder og Fattigdom fra Vognen.

Kragh steg af igen ligesaa hurtigt. Men da han gik frem langs Vognen, saa' han, at der foran hos Kusken stod en stor brydsk Politibetjent, som forekom ham at være hans egen Gadebetjent. Han lod til at befinde sig fortræffeligt, behandledes med Ærbødighed af Kusk og Konduktør, havde en god Plads for sig alene — og kørte oven i Købet gratis. Kragh lo ved sig selv, for Sporvognen syntes ham et Billede paa den hele By, der skumplede afsted paa de lagte Spor, trist og fattig, medens

en brøsig Politibetjent stod foran hos Kusken og ledede det Hele. Og rimeligvis kørte Betjenten ud til sin Nørrebro-Kæreste paa denne sin Friaften. Han havde vel Bekendte allevegne.

Og medens Kragh travede afsted i Taagen, undrede han sig over, hvorfor Pokker Flemming havde købt sig et Hus saa langt ude paa Broen. Han fandt med Besvær ud af Husnumrene i det taagede Mørke, indtil han endelig standsede ved Nr. 210, en stor grim Kaserne med mange Lejligheder og en daarlig oplyst Trappe. Han vedblev at undre sig over, at Flemming gad stikke sine Penge i en saadan Fattiggaard, medens han opsøgte Lejeren — en arrig Arbejderformand — og fik gjort den fornødne Aftale. Da han meget gnaven havde famlet sig ned igen ad den lange Trappe, standsede han i Gadedøren for at tænde sin Cigar. I det Samme holdt en Droske udenfor Huset. Atter forbavsede Kragh sig. En Droske til dette Hus? Naa, det var vel en Læge. Dog i saa Fald maatte det være en kvindelig. Thi da Droskekusken havde aabnet Vogndøren og faaet en Besked, steg hastigt en sortklædt Dame ud.

Hun og Kragh, som havde faaet sin Cigar tændt, mødtes i Gadedøren. Kragh kendte hende straks, skønt hun var tilsløret — hun var i den elegante Sørgedragt fra Begravelsen — og han havde den Fornemmelse, at hun ogsaa havde genkendt ham.

Nu stod alting klart for Kragh. Saa derfor havde Flemming købt Huset, og her holdt de deres Stævnemøder. Ja, Lykke til — naar det kunde more dem! Mon Baltzer havde vidst noget herom, og mon denne Viden havde bidraget til at føre ham ud i Charlottenlund Skov? Den Gaade kunde maaske Fru Baltzer løse.

Uvilkaarligt tænkte han paa den Situation, hvori nu efter al Rimelighed hun og Flemming befandt sig. Han misundte ikke Flemming.

Men — naar Flemming vendte hjem fra dette lille Forretningsbesøg, saa mødte der ham en smuk ung Hustru, der kærligt bød ham Velkommen. Maaske var hun alt gaaet til Sengs og laa vaagen, ventende taalmodigt paa sin Ægtefælle, som vilde bringe hende, hvad Fru Baltzer havde levnet.

Kragh knyttede i Forpinthed sine Hænder, og i det Øjeblik ønskede han, at han kunde dræbe Flemming og derved befri sig for de plagende Tanker. En lille Versestump faldt ham ind, og han gentog den mekanisk utallige Gange:

Til Lise for sin syge Sjæl
slog Holger Munk Jep Muus ihjel.

Ja, hans Sjæl var syg, og hvilken Lise, om han kunde slaa Jep Muus ihjel!

Om han havde mødt Flemming der i Gadedøren istedetfor hans tilslørede Elskerinde, mødt ham kommende glad og fræk, lysten efter Stævnemødets Glæder, kunde han da ikke dræbt den overmodige Skørtejæger? Kragh tog sig uvilkaarligt til Inderlommen af sin Overfrakke — der laa den spidse Stilet, som havde været Onkel Buttenschøns aftvungne Gave. En italiensk Bravo kunde myrdet Flemming med et eneste velrettet Stød. Hvilken Skade, at middelalderlige Skikke rent var gaaede af Brug; vi besad endnu alle Middelalderens Rædsler — og ingen af dens Goder.

Kragh overvejede atter, om han var i Stand til at myrde Flemming med koldt Blod. Han troede det næsten. Men naar han forestillede sig, hvorledes han vilde blive greben, overbevist og straffet, forstod han, at alene for Melittas og Barnets Skyld var saadant umuligt.

Og forresten var det jo den bare Dumhed at tænke derpaa.

Men snurrigt nok havde det været, om han havde mødt Flemming — hvad vilde denne have sagt og gjort? Ja, hvad vilde Flemming gøre nu, hvis Fru Baltzer havde kendt Kragh og fortalte sin Elsker om Mødet. Flemming kunde jo end ikke vide, at hans Besøg i Huset var tilfældigt og ikke en beregnet Spioneren.

Imidlertid maatte han selvfølgeligt lade som intet. At Fru Baltzer steg ud af en Droske udenfor Stedet, behøvede jo endelig ikke at hænge sammen med, at det ejedes af Flemming. Desuden vilde Fru Baltzer maaske løbe an paa, at Kragh ikke havde genkendt hende.

Og pludselig besluttede Kragh, at han den næste Dag, der var Søndag, vilde aflægge en Visit hos Flemmings. Han havde aldrig bekvemmet sig til at takke for hin Sommerind-

bydelse ved en ceremoniel Visit. Dagen efter havde han takket Flemming paa Kontoret, og om Efteraaret havde han hilst paa Fru Flemming, da de mødtes paa Trappegangen, og undskyldt sin Uhøflighed. Men nu vilde han besøge hende. Og maaske han derved kunde indbilde Flemming, at han intet anede om Fru Baltzer — dette vilde dog være det bedste.

Kragh gik hjem over Dosseringen og mindedes, at han og Melitta i gamle Dage havde yndet at spasere sammen her, hvor der var stille og nogenledes god Luft. De havde gaaet tæt ind til hinanden og passiaret ustandseligt, og de havde fundet Kjøbenhavn nydelig her og havde glædet sig til at komme hjem sammen.

Og nu gik han alene — og han glædede sig ikke til Hjemkomsten. Melitta og han vilde sidde triste og tavse og se hen til hinanden med alvorlige Øjne, som de dog straks sænkede, naar deres Blik mødtes.

Da han træt kom hjem, fandt han en Billet fra Frahm, hvori denne meddelte, at han samme Aften var rejst til Italien. Han bad undskylde, at han ikke sagde ordentligt Farvel, men

han havde egentlig tænkt at blive en Uge længer; saa netop denne Morgen havde han fundet, at han ikke kunde udholde en Dag mere i Kjøbenhavn, havde i en Fart gjort sig istand og vilde, naar Kragh modtog disse Linier, allerede sidde i Toget til Berlin.

Kragh læste Brevet, mørk i Hu, og skød det over til Melitta, som gennemløb det med et ligesaa mismodigt Udtryk som han.

»Vidste du, at han skulde rejse i Aften?« spurgte han.

Hun saa' forbavset paa ham.

»Jeg! Hvorfra skulde jeg vide det?«

»Jeg troede —«

Hun blev lidt blegere af Vrede:

»Saa troede du fejl. Jeg fortalte dig jo, at Frahm kom op her fra Baltzers Begravelse —«

»Ja, han sagde intet til mig om, at han vilde gaa herop.«

»Erik!«

Melitta havde rejst sig og stirrede med vrede Øjne paa Kragh. Han rystede paa Hovedet, og med et halvt Smil vedblev han:

»Du misforstaar mig. Jeg siger ikke dette for at plage dig. Jeg konstaterer det blot som

Vidnesbyrd om, hvor langt vi er. Frahm kan ikke komme ud af at sige mig, at han en halv Time efter vil besøge dig — og han kan heller ikke overvinde sig til at trykke min Haand til Farvel. *Han* rejser over alle Bjærge — Baltzer er død — og Thurø over Bord.«

Melitta satte sig igen. Kragh spurgte:

»Bliver han længe borte?«

»Jeg tror det.«

»Stakkels Fyr — og stakkels vi! Han, som saa nødigt vilde rejse — alene. Hvor skal han hen?«

»Til Florents«.

»Ja, naturligvis.«

Under dette var Dorothea kommen ind for at sige Godnat og var løbet hen til Faderen. Som altid forstod hun mere, end hun skulde, og spurgte hastigt:

»Er Frahm rejst?«

»Ja!« svarede Kragh.

»Er det til det hvide Hus?«

»Hvilket hvide Hus?«

»Det, han talte om, med den store Have — der laa saa langt borte — og hvortil

han gærne vilde, at Moder og jeg skulde komme.«

»Just til det,« svarede Kragh roligt uden at se paa Melitta. »Vilde du rejse derhen?«

»Ja, hvis Moder vilde.«

»Naa, foreløbig skal du rejse i Seng.«

Og Kragh tog hende paa Armen og bar hende ud.

Da han kom ind igen til Melitta, løftede hun Hovedet og saa' fast paa ham:

»Det gaar til Grunde med os to,« sagde hun endelig, og Taarerne stod hende i Øjnene.

»Det synes saa.«

Og dermed talte de ikke mere om Frahm hverken den Aften eller senere.

XXIII.

Fru Baltzer havde øjeblikkeligt i stærkt Raseri meddelt Flemming, at hun havde mødt Kragh i Gadedøren, og udbedt sig en Forklaring af, hvorfor denne Ridder af den bedrøvelige Skikkelse vandrede om der i Huset. Flemming forstod først ikke et Ord deraf, men langsomt fandt han den rette Forklaring i en Formodning om, at Kragh havde besørget den yngre Kontorists Ærinde. Det vilde han i hvert Fald faa at vide paa Mandag.

Men hvordan det nu end forholdt sig, saa var det sikkert, paastod Fru Baltzer, at Kragh nok begreb, hvem hendes Besøg gjaldt, og at altsaa hendes Hemmelighed var røbet, og hun selv kompromitteret. Hvad Flemming vilde foretage i den Anledning?

Flemming blev hende Svaret skyldig. Han maatte indrømme, Sandsynligheden talte for, at Kragh kunde sammenlægge Fru Baltzers tidligere Konsultation paa Kontoret og nuværende Besøg der i Huset til det rette Resultat. Men paa den anden Side, noget bestemt vidste Kragh ikke, og hvortil skulde han egentlig benytte sine Anelser? Desuden, Kragh var — det maatte man sige — en honnet Fyr, af hvem intet Ubehageligt kunde ventes.

Om det altsaa ikke generede Flemming, at Kragh vidste Besked?

Jo, nederdrægtigt. Men Kragh var dygtig, og hvad Fanden var der at gøre!

Ja, dette skulde hun naturligvis overlade til ham — men for sit Vedkommende vilde hun blot sige, at hun ansaa' det for højst usandsynligt, at hun nogensinde oftere vilde sætte sine Ben herude, hvor hun kunde udsættes for sligt Spioneri.

Flemming faldt helt sammen af Forfærdelse. Han havde med Besvær indrettet sig et hyggeligt Tilflugtssted i denne Udørken af Kjøbenhavn. Her var baade Tæpper og gode Møbler og Lamper og alskens udsøgte Bekvemmeligheder.

Skulde han nu flytte herfra og begive sig paa Vandring efter et nyt Hjem? Han gøs ved Tanken. Og hvorledes undvære selv for en Tid den smukke Dame, der sad ved Siden af ham og netop havde gjort sig det bekvemt? Umuligt.

Han forsøgte paa at stille den Skønne tilfreds med gyldne Ord og med Løfter om gyldne Ting. Men Fru Leontine forblev ubøjelig.

Sagen var den, at Fru Baltzer aldrig glemte noget Nag — hun afskyede fra gammel Tid Kragh, og siden hin Tur paa Dampfærgen bar hun et kraftigt Had til Melitta. Hun tænkte nu, at der gaves en Lejlighed, hvor hun kunde gøre begge Fortræd. Hun vidste, at Kragh tjente udmærket hos Flemming, og skønt han vel nok kunde finde andet Arbejde, ræsonnerede hun meget viseligt, at det pludselige Tab af hans Stilling altid maatte genere ham overordentligt. Hun havde længe luret efter en Lejlighed til at hævne sig — nu var den der.

Og derfor — idet hun snart paaberaabte sig sin Angst for Skandale, snart skræmmede Flemming med Følgerne af Kraghs Medviden — derfor endte det med et sikkert Løfte

fra Flemming til hende. Hvor uundværlig Kragh end var, hans Dødsdom var fældet.

Derefter blev Fru Baltzer saare blid, silkeblid.

Kragh blev ogsaa om Søndagen sit Forsæt tro: han aflagde en Visit hos Flemmings. Han traf kun Fruen, og den halve Time, som Besøget varede, bar han sig meget kejtet ad. Han konverserede vel den elskværdige og venlige Fru Bertha med en vis Energi; men han kunde ikke bekvemme sig til nogensomhelst Gemytlighed overfor de to blege Drenge, der var ham hjærtens imod. Han forstod, hvorledes det vilde behage Fru Flemming, hvis han kunde synes indtaget i disse to hovne og dumme Fjæs, men han orkede det ikke.

Fru Bertha derimod fortryllede ham mere end nogensinde. Hun forekom ham stedse yndefuldere og finere. Han havde gærne dræbt mange Flemming'er, hvis et Drab kunde kastet hende i hans Arme.

Han betragtede hende med en saadan Ild i sine mørke Øjne, at Fru Bertha blev lidt angst

og bestemte sig til aldrig mere at indbyde denne vel tavse, men altfor glødende Tilbeder.

Og da Flemming kom hjem, og hun fortalte ham om Besøget, mærkede hun, at hendes Mand blev ilde berørt derved. Hun forstod ikke Grunden, men i sin altid redebonne Iver for stille Fred skyndte hun sig med at udbrede sig over, hvor Kragh forekom hende sær og uhyggelig: hun vilde foreslaa, at de aldrig mere — hvis Flemming da ikke absolut forlangte det — havde ham til Gæst i deres Hus.

Flemming spekulerede endel over Kraghs Visit. Dels mindedes han nu pludseligt Middagen paa Landet og Fru Dunckers Drilleri, dels spurgte han sig, om der laa en Art Trudsel i Kraghs Besøg just Dagen efter hans Møde med Fru Baltzer. Var Kragh kommen som Situationens Herre, og vilde han benytte sit Kendskab til Huset paa Nørrebro som en Basis for Kurmageri til Bertha? Om Morgenen var Flemming vaagnet adskilligt mere nøgtern, end da han om Aftenen sad overfor Leontines Silkeblødhed, og vilde egentlig Pokkers nødigt af med sin bedste Mand — men

nu svor han en dyr Ed, at han skulde blive færdig med Kragh inden mange Dage. Og for at styrke sit Forsæt meddelte han det straks til sin Kone. Hun spurgte ham om intet, vant til at være udenfor hans Forretninger, men nøjede sig med hans Bestemmelse og udtrykte kun sin Glæde over, at deres Opfattelse af Kragh faldt sammen. Begge var nemlig enige om, at der var noget uhyggeligt ved det Menneske.

Næste Lørdag, netop otte Dage efter, at Kragh havde mødt Fru Baltzer, kaldte Flemming, der iøvrigt straks havde erfaret Sammenhængen med hans Besøg paa Nørrebro, Kragh ind i sit Privatkontor, da han stod i Begreb med at gaa hjem.

Med den høfligste Kulde og med de velvalgteste Ord meddelte han Kragh, at han ønskede at foretage en Forandring i sin Kontorordning, og som Følge deraf maatte berøve sig Kraghs Hjælp. Han ønskede, at Forholdet mellem dem skulde ophøre den første Januar, men paa Grund af den fremskredne Tid — det var da den sidste Dag i November — var han selvfølgeligt villig til rent pekuniært at betragte

Opsigelsen som først gældende til April. Han takkede Kragh meget for hans Arbejde i de forløbne Aar.

Kragh hørte paa ham i Tavshed. Han var inderst inde dødeligt ramt — men hans blege Ansigt var roligt. Han saa' dybt ind i den Andens usle Sjæl og forstod udmærket de Grunde, der ikke blev nævnte. Han tænkte paa, hvilken Ære det var for ham, at Flemming ikke frygtede nogen Indiskretion fra hans Side, selv efter en Afskedigelse. Denne Lump stolede fuldkommen paa hans Hæderlighed.

Han svarede, at han kun vilde bemærke én Ting: fra første Januar ønskede han, at ethvert Forhold mellem dem var forbi. Han rejste med disse Ord sit Hoved meget stolt, og han hverken beklagede det Skete eller takkede for den svundne Tid.

For Flemming var dette saare ubehageligt. Han tabte sin Kontenance: pludselig blev han saa lille overfor den Anden, der kastede alle Høflighedsformler tilside, blot sagde Farvel og afslog hans Penge.

Og i sin Forlegenhed insisterede han paa, at Kragh blev uheldigt stillet ved denne Opsigelse, og at han derfor maatte —

Men den Anden afbrød ham kort og skærende:

»Jeg vil ikke modtage én Øre af Dem uden for leveret Arbejde.«

En saadan Foragt læste Flemming i Kraghs Blik, at en vild Vrede greb ham. Og han spurgte:

»Maaske ønsker De da, at Forholdet mellem os opløses straks?«

»Som De vil,« lød Svaret.

»Ja, saaledes, som De synes mig at tage Sagen, tror jeg, at Samarbejdet mellem os vanskeligt kan fortsættes under behagelige Former; maaske var det derfor bedst, om vi brød af med det Samme.«

Flemming vidste, at dette var ganske brutalt og urimeligt — at et saadant uforklaret Brud maatte skade Kragh overordentligt — men Vreden og Hadet var oppe i ham.

Og Hadet var ligesaa voldsomt hos Kragh, overvældende al Fornuft. Han begreb, at han stod paa Nippet til at begaa en uhyre Dumhed. Hvad

maatte Folk tænke, naar han saadan uden blot Dags Varsel kastedes ud af sin Stilling! Man maatte formode, at han var greben i Kassesvig eller lignende Forbrydelser. Han spillede ganske idiotisk den Andens Spil — ja, Fru Baltzers Spil. Thi nu fattede han, i hvilken Grad dette var Fru Baltzers Hævn, og han saa' hende le højt over, hvor udmærket hendes Plan var lykkedes, langt over al Forventning.

Men han kunde ikke bekvemme sig til en Indvending, der blev en Art Ydmygelse. Han saa' atter Flemming lige ind i Ansigtet:

»Hvis *De* finder det rigtigt at opsige mig i Aften, saa gaar jeg gærne straks.«

»*Jeg* ser intet urigtigt deri, hvis en saadan Ordning tiltaler Dem.«

Dette Svar lagde Afgørelsen over paa Kragh. Denne forstod, hvorledes Flemming drejede det derhen, at han blot rettede sig efter Kraghs Ønske: hvilken Pjalt han dog var, at han ikke engang vovede at tage Ansvaret for sine Handlinger! Og bagefter vilde han naturligvis benytte denne pludselige Afskedigelse paa den lumpneste Maade!

Kragh mærkede Raseriet stige i sig. Men allermest følte han dog Foragt overfor dette fede Fjæs, der skulede mistænksomt og hadefuldt hen til ham.

Saa sagde han:

»Jeg ønsker at gaa nu med det Samme. Farvel!«

Dog da Flemming nu havde naaet sit Maal, blev han pludselig angst. Til hvad Nytte at skabe sig en saadan Dødsfjende i en Mand, der vidste saa meget! Hvad var det for en Galskab, der havde grebet ham! Han stammede:

»Jeg beder Dem, Kragh, vent dog et Øjeblik; her foreligger sikkert en Misforstaaelse, og jeg beklager —«

Da vendte Kragh sig om, saa' smilende paa ham og sagde roligt:

»Hvad frygter De? De véd det jo saa udmærket: *jeg* er ingen Lump, og derfor kan De handle, som De gør.«

Flemming fandt intet Svar, blot stirrede rasende paa ham, og uden at hilse gik Kragh sin Vej.

Nede paa Gaden faldt hans Mod. Han havde mistet sin Plads paa den allerværste Maade, naar det gjaldt at faa en ny. *Det* pinte ham. Men han skammede sig over, at noget andet pinte ham endnu mere: nu var han for evigt ude af Fru Berthas Synskres, nu vilde han aldrig oftere aande samme Luft som hun.

Og aldrig havde han elsket hende saa højt som i det Øjeblik, da han havde tabt ethvert Haab om nogensinde at veksle selv det ligegyldigste Ord med hende.

XXIV.

Straks da Kragh kom hjem, fortalte han uden Indledning Melitta, at Flemming havde sagt ham op og at han ikke mere skulde møde paa Kontoret.

Melitta lod Sytøjet synke og saa' forstenet paa ham:

»Sagt op! Hvad skal det betyde? Uden Grund, uden Varsel? Hvordan gaar det dog til?«

Ved at stilles overfor hendes Forbavselse, forstod han egentlig først, hvor vanvittigt det Skete maatte forekomme enhver — eller hvor vanvittigt han selv havde baaret sig ad. Og hvad skulde han sige til Folk, naar han ikke engang kunde give Melitta klar Besked. Han faldt helt sammen og kunde ikke svare, saa haabløs syntes Forklaringen ham.

Men da hun uafbrudt betragtede ham, medens et Udtryk af Angst havde veget Pladsen for den første Forbavselse, sagde han:

»Ja, jeg har ikke stjaalet af Kassen, du! — overhovedet intet kriminelt begaaet.«

Hun trak paa Skuldrene:

»Vil du ikke sige mig, hvad der er sket, Erik?«

Han betænkte sig lidt, inden han svarede:

»Flemming vil være af med mig, fordi jeg véd for meget. Ja, ikke at han heller har begaaet noget kriminelt, men ved en Hændelse er jeg bleven indviet i en Kærlighedshistorie, han for Tiden har —«

Han betænkte sig igen: skulde han sige Navnet? Dog Fru Baltzer havde betydet alt for hans Afskedigelse, og Melitta kunde forlange ordentlig Besked. Saa fortsatte han:

»— som han har med Fru Baltzer.«

Melitta blot bøjede sit Hoved forstaaende.

»Aah!«

»Hun har villet vise mig sin Magt og sit Ubehag.«

»Jeg tænker, hun hader baade dig og mig — jeg mødte hende engang ombord paa Færgen, og af det Blik, hvormed hun betragtede mig, spaaede jeg intet godt — men jeg tænkte ikke, at hun skulde kunne skade — dig!«

Hun var lige ved at sige *os*, men undlod det.

Kragh forstod det, og hans Ansigt blev endnu sørgmodigere.

»Naturligvis hader hun dig instinktivt, og naturligvis *kan* hun skade, det Skadedyr hun er.«

Melitta sad lidt og grundede. Dette med Fru Baltzer forklarede nogenledes Flemmings Opsigelse, men dog ikke alt. Og hun spurgte igen:

»Men hvorfor dette pludselige Brud? Hvad Grund kunde han give? Han kunde jo dog ikke anføre den rette. Hvordan gik det til?«

Atter vidste Kragh ikke sine levende Raad, men han maatte sige noget — og da saavidt muligt Sandheden:

»Det var vel min Skyld for en Del. — Han vilde, jeg skulde blive til første Januar, og han

tilbød mig, at Opsigelsen skulde først gælde fra April — men jeg afslog det.«

»Hvorfor?«

»Jeg vilde ikke have hans Penge for intet Arbejde.«

»Jeg forstaar nok, at du sagde nej til de tre Maaneder, men hvorfor vilde du ikke blive roligt til Nytaar?«

Atter blev der en Pavse; saa sagde Kragh:

»Ja — jeg er led ved Flemming; jeg greb Lejligheden til at komme fra ham.«

»Men hvad er der da saa slemt ved Flemming?« Hun saa' forbavset paa ham. »Hvad angaar hans Sager dig — er det Fru Baltzer?«

»Fru Baltzer — du tror da ikke, at jeg misunder ham *den* Lykke?«

Hans Betoning var saa stærk, at Melitta i samme Nu uvilkaarligt spurgte:

»Hvilken Lykke da?«

Og da brast det for Kragh. Han stirrede hjælpeløst ud for sig. Han syntes, at han havde røbet sig — eller i hvert Fald, at han vilde røbe sig, hvis han ikke nu straks besvarede dette Spørgsmaal. Men samtidigt grebes han

af den Tanke, at han skyldte at sige Melitta Sandheden. Havde hun ikke straks fortalt ham sit første Indtryk af Frahms Forelskelse — og han gik nu i Maaneder omkring og narrede hende. Da han mødte hendes forskende alvorlige Øjne, svarede han med sagte Stemme:

»Der *er* noget, som jeg misunder ham.«

»Hvilket« — kom det ligesaa sagte og tonløst fra Melitta.

Men han *kunde* ikke svare; han saa' blot fortvivlet hen til hende.

Og da forstod Melitta ham. Hun havde aldrig søgt at erfare, hvem den Kvinde var, som Kragh elskede. Ikke da hun med dyb Sorg saa' deres store Kærlighed, der skulde varet Livet igennem, vige Pladsen for et Venskab, der ikke var stærkt nok til at bære et Ægteskab — i alt Fald ikke for ham. Ikke da hun i Efteraaret genfandt ham uroligere og mørkere og langt mere fremmed overfor hende, medens hun endnu i Jylland havde haabet paa en Forandring til god Lykke ved sin Hjemkomst. Ikke da hun var klar over, at han var forelsket, ulykkeligt forelsket, og

at hans Kærlighed fyldte ham saa ganske, at hun, ja selv Dorothea, blev til intet for ham.

Men nu i dette Sekund forstod hun, at den Kvinde, som Erik elskede og som havde aabnet Afgrunden for dem — det var Bertha Flemming, den tomme blonde Dukke, hvis magelige Fruefinhed altsaa syntes Erik mere værd end hans Kone, hans Barn, hans Hjem.

Hun stirrede næsten med Rædsel paa ham. Var dette muligt? Kunde et Menneske som Erik, hendes kloge, gode Erik blive saa forblindet?

Og hun tænkte et Øjeblik paa, om hun ikke, selv mod hans Vilje, skulde frelse ham — nu var maaske Lejligheden der efter Bruddet med Flemming. Men saa skød Stoltheden op i hende: nej, det var dog uværdigt. Og hendes Forstand sagde hende ogsaa, at fra Erik maatte Forsoningen komme, om der skulde blive Forsoning. Selv om han nu bøjede sig for hendes Overtalelse eller Vilje, lægedes intet Saar.

Og naar hun saa' paa ham, syntes hun, han lignede et til Døden sygt Menneske.

Hun sagde da intet mere til ham, og heller ikke han tilføjede noget Ord. Han havde med Lethed kunnet følge hendes Tankebevægelse, og han vidste, at Medlidenhed kæmpede i hendes Sjæl med en kun altfor naturlig Ringeagt for en Kærlighed, hvis Genstand forekom hende saa lidet værd.

— Da Erik den Nat lagde sig sent, troede han, at Melitta sov. Men lidt efter hørte han hende rejse sig. Om hun tænkte, at han var faldet i Søvn, vidste han ikke. Men hun tog Hovedpude og Tæppe, bar dem sagte ind i Dagligstuen og redte sin Seng paa Sofaen der.

Ikke for det, heller ikke dér fandt Melitta Søvn; men hun *vilde* heller ikke sove. Hun laa den hele Nat og søgte at forstaa alt, hvad der var hændet, og kunde daarligt skille og samle de enkelte Ting. Dog én Beslutning fattede hun den Nat.

Den meddelte hun Erik Søndag Morgen:

næste Dag vilde hun med Barnet tage til sin Fader i Jylland.

Erik gjorde ingen Indsigelse.

Saa om Mandagen kørte han atter Kone og Barn til Stationen ligesom hin Sommermorgen for ikke mange Maaneder siden. Dog langt tungere var de nu om Hjærtet i den mørke Vintertaage. Begge følte Graaden stige op, medens Barnet, der var forvirret ved den pludselige Rejse og utilpas i den tidlige Morgenstund, tavs betragtede Forældrene med sit sky og opmærksomme Blik.

Da de nærmede sig Stationen, greb Erik pludselig Melittas Haand: han syntes, han *maatte* holde hende tilbage, kun hos hende og Barnet fandtes der Trøst og Fred for ham. Hans Øjne var fulde af Taarer.

Men Melitta rystede sørgmodigt paa Hovedet. Hun turde ikke efterkomme denne tavse Bøn: kunde han ikke nu sige de Ord, paa hvilke det kom an, hvor kunde hun da alt nu vende tilbage til ham?

Og saa var der kun Afsked. Han hjalp dem ind i Kupéen. Han trykkede Melittas Haand og knugede Barnet i sine Arme og kyssede dets søde Mund. Saa søgte han at smile til Dorothea, der stod i Vinduet, mens Signalpiben lød.

Og Toget forsvandt, og Erik stod ene uden Hustru og Barn tilbage paa Perronen.

XXV.

De Dage, der nu kom for Erik, var saa forfærdelige, som han aldrig havde troet, han skulde opleve. Han kunde slet intet tage sig til. Heldigvis var selve Dagen saare kort. Naar han stod sent op, varede det kun faa Timer, før han maatte tænde Lys. Han læste utallige Aviser, og han greb sig i at læse selv Avertissements-Tillægene. Han søgte ogsaa at læse Bøger, men Tankerne vilde ikke fæste sig hverken ved Romaner eller ved videnskabelige Ting.

Tilsidst fandt han paa at lægge Kabale. Og dette blev til en Art Lidenskab hos ham. Maaske en saa meget større, som han maatte drive den i Smug. Han vilde nemlig ikke, at Pigen skulde se ham ved højlys Dag eller tidligt

om Aftenen med Kortene foran sig. Han maatte da passe at skjule dem, naar hun tilfældigt havde Ærinde i hans Værelse.

Men ellers lagde han Kabale mange Timer i Træk. Det var en ganske simpel Kabale, som han dog fandt paa at gøre saa vanskelig, at den næsten aldrig gik op. Naar den maatte gaa op, saa' han det nemlig straks, og da kunde han bagefter ikke indbilde sig, at han anstrængte sig for at bevirke det heldige Resultat.

Saaledes sad han da Time efter Time, Dag og Nat, og Døgn efter Døgn, idiotiserende sig selv med disse intetsigende Kort, der blev tykkere og tykkere mellem hans Fingre.

Blot for ikke at tænke!

Og bestandigt tænkte han dog paa, at der ingen Fremtid var mere for ham — ingen Lykke, han kunde se hen til. Han havde selv stødt Melitta fra sig — han vilde ikke modtage hendes Naade — og han tilstod for sig selv, at Frahm vilde blive hende en bedre Ægtefælle end han.

Og med vanvittig Lidenskab tænkte han paa Fru Flemming. Han følte Smilet dø om

sine Læber og Rynkerne fure sin Kind, naar han indprentede sig, at han aldrig skulde eje hende. Og dog — og det var næsten det værste — skammede han sig bestandigt, fordi han kunde elske saa højt denne ringe Kvinde, der ikke var værdig at løse Melittas Skotvinge.

Han vred sine Hænder — hans Ansigt krympede sig sammen — han lukkede sine Øjne — han følte al Vilje og Energi svinde bort.

Saa kom Juleaftens Dag. Om Morgenen var der Brev fra Melitta med Hilsen fra Barnet. Ved Totiden gik Kragh ind til Byen for at købe Gaver til Dorothea — først Brevet mindede ham om hans Forsømmelse. Ogsaa derved følte han, hvor langt han var kommen fra alt, hvad han havde bygget op i sit Liv: end ikke Barnet huskede han at glæde.

Han kom ind imellem de mange Mennesker, der saa' fornøjede og travle ud. Han gik langsomt igennem Sværmen og saa' paa alle. Han grubled over, hvad der vel var indenfor disse Ansigter — og han tænkte paa, at de alle skulde dø.

Han mødte Lily Baltzer, ledsaget af Løjtnanten, der hjalp hende med Juleindkøb — lidt efter Thurø, forlegen og underkuet, med en Kone, der var tyk af Frugtsommelighed og Simpelhed — saa Fru Baltzer, smukkere og elegantere end nogensinde — og derpaa Flemming.

De to Mænd kom lige imod hinanden. Flemming gjorde straks Mine til at hilse, men Kragh saa' saa koldt og truende paa ham, at han tog Haanden ned. Og saa gik de forbi hinanden, blege og hadefulde.

Lidt efter holdt en Vogn udenfor Fortovet, foran Kragh, og i Vognen sad, indhyllede i Pelsværk, Fru Duncker og Fru Flemming, og lige overfor dem de to Selleristængler.

Kragh saa' hende, han elskede, i en Glans af Smil og Glæde og Velvære — fin og blond. En Kvinde, som alle maatte attraa, syntes Kragh.

Fra det Øjeblik blev han ved at vandre rundt i Gaderne til Sværmen var forsvunden. Hans Ærinder var besørgede, og han gik ind paa en tarvelig Restaurant og spiste i en Fart nogen Mad. Pigen hjemme havde han givet fri.

Klokken var ti, da han gik ud ad Vesterbro. Han mødte meget faa Folk.

Da han kom til Valdemarsgade, laa denne helt tom: alle var nu inden Døre til Fest.

Og han følte sig fuldkommen ene — ganske uden Forhold til Mennesker.

Da saa' han en Person for sig: det var Betjenten.

Han stod lige ved Kraghs Gadedør, med den brede Ryg imod ham og med skrævende Ben — stor og mægtig. Og det forekom Kragh, som om denne raa Knægt ejede den største Magt i Verden — en Magt, af hvilken hans Vilje til Livet knustes.

Da greb Vanvid hans syge Hjærne. Og pludselig, uden Betænkning, uden mindste Overlæg, greb han i Lommen efter Buttenschøns Dolk. Han trak Klingen frem — Skeden faldt til Jorden — og da han var Betjenten nær paa et Par Alen, satte han i et Spring og borede Stiletten ind i den brede Ryg, der var plantet foran ham.

Uden et Skrig styrtede den svære Karl om — lige paa sit Ansigt og i det Samme vældede Blodet frem fra Saaret.

Et Sekund stod Kragh og betragtede sit Offer, inden han flygtede. Saa løb han af alle Kræfter op ad Trappen til sin Lejlighed.

Han kom ind i sit Værelse og fik tændt Lys. Et Øjeblik stod han stille. Saa gik han hen og aabnede Vinduet: Betjenten laa dernede endnu alene, men han saa' Folk nærme sig fra begge Sider.

Hans Handlings Vanvid var ham fuldkommen klar: aldeles til ingen Nytte havde han dræbt den stupide Karl, hvis Liv og Død var ham ganske ligegyldige. Kunde noget tænkes latterligere end at hele hans Samfundshad blev til et Mord paa en Politibetjent! Og dette Mord vilde opdages, thi Stiletten sad i Saaret og Skeden laa nær ved, og Buttenschøn maatte blive hans Angiver — eller ogsaa maatte han blive Buttenschøns takskyldige Træl.

Han tænkte ikke paa at flygte — fortrød ikke sin Handling og vilde heller ikke, at Skændslen skulde ramme Melitta og Barnet. Hvis han døde, vilde Buttenschøn tie.

Og nu syntes det ham, som om han kun havde dræbt Politimanden for at fremtvinge sin egen Død.

Men han vidste ogsaa, at dette ikke var Tilfældet.

Dog — dø vilde han.

Og roligt tog han frem fra en Skuffe i sit Skrivebord den lille Flaske og ud af den rystede han den hvide Stang.

Han satte sig ved Pulten. Han tænkte paa Melitta og Dorothea — han gentog for sig selv de to Navne: *Melitta, Dorothea,* og han syntes, de lød som en himmelsk Musik — den han aldrig skulde høre mere. Men i det Samme saa' han for sig et hvidt Hus i en Have: paa Verandaen stod Melitta, løftende Barnet paa sin Arm — begge straalende af Fred og Lykke.

Der var ingen Plads mere paa Jorden for ham.

Hurtigt førte han den hvide Stang ind i sin Mund.

Han stod et Sekund; saa fortrak hans Ansigt sig i den rædselsfuldeste Smerte, Fraaden stod ham om Munden, og med et halvkvalt Skrig styrtede han død om.

